לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

...ה', ו' בשבט תשמ"ז, 5 בפברואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13262 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

צמצום כוחות בסוריה בשל מצוקה כלכלית

שר הבטחון יצחק רבין אמר אמש, כי אם תהיה ירידה מסויימת בעוצמה היבשתית הסדירה של סוריה — יאפשר הדבר לצה"ל להמשיך במגמה של הקטנת הכמות תוך מאמץ לשיפור האיכות. רבין שרואיין בתכנית „מוקד" ציין, כי יש סימנים ראשונים המעידים, שהמצוקה הכלכלית מתחילה לתת את אותותיה ביכולתה של סוריה להגדיל ולקיים את עוצמתה הצבאית. יש יסוד להניח, שחלק מסדרי הכוחות היבשתי הסדיר לסוריה יועבר לאתסנה או למילואים.

בראייה כוללת, אם השלום עם מצרים יהיה איתן ותימשך מלחמת עירק־איראן, ניתן יהיה לאור ההתפתחות בסוריה ליטול סיכון ביחס לגודל סדר הכוחות הכולל, לא הסדיר, של צה"ל, בתקופה הקרובה.

הוויכוח בין המערך לליכוד עלול להסתיים בחריגה מהתקציב של 1.5 מיליארד ש"ח

בעוד שלסיוע לתק"ם אין שום עלות תקציבית, הרי דרישות הליכוד לסייע להתנחלויות ולמגזרים נוספים יגנסו ישירות מהתקציב ● מתברר כי לוי ושרון הם העומדים מאחורי ח"כי הליכוד המפעילים לחצים על שר־האוצר ● שחל יתבע מראש־הממשלה לעשות סדר בסיעתו ● אם תיכנע „העבודה" לסחטנות הליכוד — יגיש ח"כ צבן 500 הסתייגויות לתקציב שימנעו אישורו בוועדת הכספים ● ניסים: רק התק"ם הגיש ניירות מסודרים וכל השאר דורשים בלא חשבון ● ח"כ שליטא מסתייג מחבריו: ההתקפה על הקיבוצים — מישגה

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

הוויכוח בין סיעות המערך לליכוד יסתיים תוך ימים אחדים בפריצה רבתי של מסגרת תקציב המדינה החדש, בסדר גודל של מיליארד עד מיליארד וחצי שקלים — הערכה זו השמיעו אמש באוזני כתבנו חוגים בכירים בליכוד. לדבריהם „צפויה עיסקת חבילה חדשה שבה תובטח תמיכת הממשלה ביישובי יש"ע, ערי הפיתוח והמושבים כדי לאזן את תמיכת המערך והאוצר בקיבוצים".

הכנסת דחתה את ההצבעה שנועדה לאתמול למועד בלתי ידוע. הכנסת עמדה לאשר, בקריאה הראשונה, את חוק התקציב לשנת 1987 וכמה חוקים נלווים.

מחלוקת בליכוד

הסיבה לדחייה איננה נעוצה במחלוקת שבין המערך למשרד האוצר אלא במחלוקת פנימית בתוך הליכוד, בין חברי הליכוד בוועדת הכספים לבין שר־האוצר. ח"כי הליכוד טענו, כי בעקבות תביעת התק"ם לפרוס את חובות 75 מקיבוציו על פני כמה שנים, יבואו תביעות נוספות, במיוחד מצד המושבים. לכן יש לדון במכלול התביעות הכספיות ולא רק במגזר הקיבוצי. עם זאת תבעו ח"כי הליכוד משר האוצר, כי יאשר

(המשך בעמוד 16)

התק"ם: איננו מבקשים סיבסוד – הכל יוחזר; טענות הליכוד דמגוגיה

תוכניתו של משרד האוצר העומדת לדיון בפני ועדת הכספים של הכנסת לפריסת חובות לקיבוצי התק"ם איננה כוללת סיבסוד כל שהוא מסר דובר התק"ם שלמה לשם.

טענת חלק מחברי הכנסת של הליכוד בנושא זה מתווים שקר ודמגוגיה זולה, המדובר בהלוואות צמודות למדד ובריבית של 8 אחוז לשנה שתוחזרנה עד השקל האחרון. גם הטענה של ח"כים אלה כאילו המשבר הכלכלי בחלק מהקיבוצים נגרם כתוצאה מהסתבכות בבורסה, היא טענת סרק. המשבר מקורו בריבית מטורפת של מעל 100 אחוז ריאלי לשנה שהונהגה במשק הישראלי בשנתיים האחרונות ופגעה בכלל המיגזר היצרני.

ח"כ שפירא — יו"ר ועדת הכספים: לא אעלה נושא התקציב בוועדה לפני שיובטח כסף למוסדות תורה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ אברהם שפירא, אגודת ישראל איים אמש כי אם לא ינתנו כספים לישיבות ולמפלגות הדתיות, לא יוכן לעלות את נושא התקציב בוועדה. „לא יעלה על הדעת שיחולקו התקציב בין המפלגות הגדולות ומוסדות תורה „שממש מתמוטטים" לא יקבלו כספים", אמר שפירא.

שפירא אמר שהמפלגות הגדולות צריכות לגמור עניין גם עם אגודת ישראל והמפלגות הדתיות. זכותי הלגיטימית לא לעלות את נושא התקציב בוועדה, ועל כן פתרון המשבר איננו קרוב. ישיבות ומוסדות תורה לא גומרים את החודש אמר שפירא.

ארה"ב אינה מסתפקת בעדויות בכתב מפי הישראלים ● עמוד 2

הרב גרוסמן: להדק החגורה ולא לשלם מחיר הסיוע ● עמוד 3

לטילים הסוריים ניתן להרכיב ראשי חץ גרעיניים ● עמוד 17

שיבושים בטיסות „אל־על" / הרופאים מצטרפים לעיצומים ● עמוד 20

נמשך המסע לאחור: אי־טבילה במקווה גורמת לפגמים בתינוקות ● עמוד 20

[illegible] במגדל העמק ממעצרים החשוד לרצח חיים פאלח ● עמוד 16

הארוביזיון ● עמוד 4

עפרה חזה בבית"ח „הדסה". (צילום: ל. הררי)

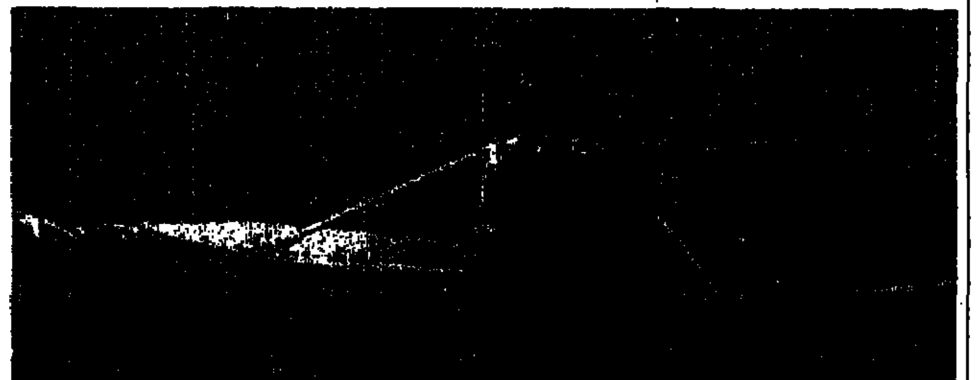

מטוס הצסנה ההפוך – לאחר ההתרסקות (צילום: שע"ה)

פוליטיקה ואסתטיקה

מפלגת העבודה חייבת תודה לח"כ מצא על פיצוץ ההסכם בדבר פריסת חובות התק"ם. תמורת אישור התקציב, בלעדיו היתה מפלגת העבודה מצטיירת כמי שלוחם תמיד בעד אינטרסים חלקיים ומנגנוניים, [illegible] הליכוד מייצג את האינטרס הכללי. מצא הוכיח כי שיקולים אינטרסנטיים אינם זרים גם לליכוד.

העדפת אינטרסים אישיים, מנגנוניים ושלטוניים הינה בעוכרי מפלגת העבודה ותרמה לכשלונותיה. דבר זה בלט גם בהצבת מועמד למשרת מבקר המדינה. אין שום ביטחון כי האישיות המתאימה למשרת מבקר המדינה היא דווקא אישיות משפטית. מבקר המדינה אינו ממונה רק על [illegible] נהלים תקינים ויעילות המנגנון. לכן מתאימה [illegible] בעלת נסיון פוליטי ומנהלי. אולם, אישיות זו [illegible] ללא־פניות וללא־אינטרסים פרטיקולריים. [illegible] מסוג זה בעבר הקרוב, כגון נגיד בנק [illegible] מבקר המדינה, אישים משורותיה, מבלי [illegible] הציבורי ובאסתטיקה של הצעתה וזאת גם ללא [illegible] ולכן שילמה את המחיר.

[illegible] התקציב הצליחה מפלגת העבודה לתמרן את [illegible] להצביע בעד הצעת התקציב למרות שהיא [illegible] 1.6 מיליארד ש"ח באמצעות הורדת מיסוי [illegible] נובעת מן המגמות הרגרסיביות והגדלת [illegible] מועצות הכנסת, ולא מהרס מערכות החינוך [illegible] וההשכלה הגבוהה, אלא בגלל הסחבת [illegible] באישור פריסת החובות לתק"ם.

[illegible] שאלה פוליטית. הממשלה מתקנת בכך רק [illegible] שגרמה לסקטורים היצרניים במשק על ידי [illegible] ריבית זו, גם לדברי שר־האוצר, נבעה [illegible] לחטיל על הקיבוצים את עול מדיניות [illegible] אותם, רק משום שהם היו בין הבודדים [illegible] העדר תנאים לכך, אולם הצעת התקציב [illegible] הליכוד יסודו את התנגדותם לחסדר עם [illegible] המעוררות את ההתנגדות המוצדקת של [illegible] בעינן, גם לאחר מכן. מפלגת העבודה [illegible] אך במקום לעמוד על עקרונותיה היא [illegible] הצדדיים. הציבור לא מבין גישה זאת והיא [illegible] העבודה תצטרף בסופו של דבר גם לדרישת [illegible] להתנחלויות. היא תתנער לגמרי מערכיה [illegible] המדינה לטווח הקצר ולסיכון עתידה [illegible]

ויינברגר שינה עמדתו — תומך עתה בפעולה צבאית נגד הטרור

בעבר היה בין המתנגדים לצעדים צבאיים — שוכנע מלקחי ההפצצה על לוב ● הבית הלבן לעומת זאת פרסם אתמול הודעה מרגיעה בה נאמר כי „תנועות הצי ה־6 הן שגרתיות" ● נושאת המטוסים קנדי תעגון היום בחיפה ● צרפת מסרבת להשתתף בפעולה אירופית משותפת נגד הטרור

מאת זאב בליצר וארנון יפה כתבי „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

וושינגטון. — שר־ההגנה האמריקני קספר ויינברגר עומד בראש המצדדים בפעולה צבאית ישירה במלחמה בטרור הבינלאומי — אמרו אתמול [illegible] במימשל.

המקורות אמרו, כי ויינברגר הגיע בשבועות האחרונים למסקנה לאחוז באמצעים צבאיים על מנת למנוע, או לשבש, מבצעים טרוריסטיים. הוא גם משוכנע בערך שיכול להיות לתגמול צבאי מהיר.

(המשך בעמוד 16)

מומחה אמריקני מתריע על ירידה באיכות המודיעין הישראלי

„ניוזדיי": נמרודי תבע לעורר מהומות באיראן בגלל חוב אישי של 6 מיליון דולר

במודיעין הישראלי חל טשטוש מסוכן בין טובות הנאה אישיות לבין מדיניות

מאת חנה איש הורביץ, ניו־יורק

יעקב נמרודי תבע בשנת 1981 ממדינת ישראל לעורר באיראן מהפיכה נגד חומייני, וזאת עקב חוב של 6 מיליון דולר, שהמשטר של השאה היה חייב לו, ומשום שלא ניתן לו להמשיך במכירת נשק למשטר החדש. נמרודי גם סייע במרד הכורדי נגד עיראק. — דברים אלה מספר ב[illegible] פרי ארונסון, חבר אורח במכון ללימודי מדיניות [illegible] בנושאי המזרח התיכון, בכתבה המופיעה ב„ניוזדיי". כששכלה התכנון של נמרודי נגד חומייני, הוא פעל ליצור קונסנזוס ישראלי בשאלת הסיוע לאיראן במלחמתה עם עיראק.

ירידה ברמת המודיעין

המאמר מתריע על הירידה ברמתם של שירותי המודיעין של ישראל.

(המשך בעמוד 16)

הסתדרות המורים משביתה היום הלימודים בבירה בכיתות ג'–י"ב

כן יושבתו הסמינרים בירושלים ● המורים יפגינו מול הכנסת נגד הקיצוצים ● מנכ"ל משרד החינוך מאשים את האוצר באחריות להתמוטטות החינוך ● מרכז השלטון המקומי מאיים להשבית בשבוע הבא את מערכת החינוך ברשויות המקומיות

מאת יצחק שור ואשר שילוני, כתבי „על המשמר"

הלימודים בכיתות ג'־י"ב ובסמינרים בירושלים יושבתו היום מ־10:30. כך החליטה הסתדרות המורים. ב־11 יפגינו המורים מול הכנסת נגד הקיצוצים בחינוך. אליהם יצטרפו סטודנטים מן המכללות והסמינרים והורים. ארגון המורים העל־יסודיים קרא לחבריו, שאינם מלמדים בשעת ההפגנה, להצטרף להפגנת הסתדרות המורים.

עוזרו הכלכלי של שר החינוך אורי שפירא הודיע אתמול בוועדת החינוך, כי ההסכם שנחתם בין משרדי החינוך והאוצר מבוטל, משום שהאוצר איננו מקיים אותו ואיננו מורים למשרד החינוך את סכומי הכסף שעליהם הוסכם.

מנכ"ל החינוך ד"ר שושני הזהיר ששנת הלימודים תשמ"ח תתחיל במהומות, הפגנות אלימות והתערבות המשטרה — אם אכן יאושר תקציב החינוך כפי שהוגש בידי האוצר. שושני האשים את האוצר באחריות להתמוטטות מערכת החינוך ובאי־כיבוד הסכמים.

מרכז השלטון המקומי מאיים להשבית בשבוע הבא את מערכת החינוך ברשויות המקומיות, אם משרד החינוך לא יעביר עד אז את הכספים לצורך תשלום משכורות ולפעולות שוטפות של מרכזות החינוך.

הנהלת המרכז התריעה אתמול נגד התופעה החמורה, החוזרת ונשנית מידי חודש, של פיגורים והעברות חלקיות בלבד של כספים המיועדים לשירותי חינוך ממלכתיים למימון משכורות ולהסעות תלמידים.

על אף התראות הנהלת המרכז הבעייה איננה נפתרת. כ"ו בפברואר לא הועברו הכספים. החוב המצטבר מגיע לכדי 50 מיליון ש"ח שאין באפשרות הרשויות לספוג אותם.

בארגון העל יסודיים הגיבו אמש בתמיהה על הודעת מרכז השלטון המקומי, כי קיימת אפשרות ממשית להשבתת בתי ספר. „השלטון המקומי ממתין שהמורים ישבתו משום שאין לו כסף לשלם להם משכורות, ואז יוכל לזכות מהם את דמי השביתה" — אומר הארגון. אם השלטון המקומי רוצה להשבית — שיעשה זאת, אך לא על גב המורים. נמסר מהנהלת ארגון העל יסודיים.

הסתדרות המורים סניף ת"א וועד ההורים מחתימים על עצומה נגד הפגיעה בחינוך. (צלום: אילן [illegible])

אשה בת 50 שזהותה טרם הוכררה נהרגה אמש בערב בתאונת דרכים קטלנית שהיתה סמוך לבני עטרות. האשה שנהגה במכונית פרטית התנגשה במונית שבאה מולה. בתאונה נפצע גם נהג המונית. (עתים)

זווילי מבקש שפרוייקטים בראשות הרב גרוסמן יוקפאו

זאת בעקבות פסיקתו בדבר הפרדה בין נשים וגברים בהלוויות ● גרוסמן: נראה לי שזווילי אינו יודע את העובדות, אני מצפה שיתנצל לאחר שילמד את החומר

מאת אתי רונאל ושלמה גלור כתבי „על המשמר"

ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית נסים זווילי מבקש מיו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין להקפיא את השתתפות הסוכנות בפרוייקטים משותפים שבראשם עומד הרב גרוסמן, רבה הראשי של מגדל העמק. זאת לאחר פסיקתו בדבר הפרדה בין גברים ונשים בהלוויות.

„זוהי פסיקה העומדת בסתירה מוחלטת לתדמית שהרב גרוסמן בנה לעצמו, הנוגדת את רוח היהדות הנאורה" — כותב זווילי לדולצין. „המחשבה שאפשר לפצל משפחה בזמן יגון היא אכזרית ולא אנושית, פוגעת קשה ברוחה של היהדות ומורידה אותה לרמה של עובדי אלילים המאמינים באמונות תפלות", נאמר במכתב.

לדעת זווילי, התנהגות זו של הרב גרוסמן נוגדת גם את אחדות העם היהודי, שאותו מייצגת הסוכנות והיהודית ולכן הוא מבקש להקפיא השתתפות הסוכנות בפרוייקטים, עד לדיון מחודש בהנהלה, או עד שהרב גרוסמן יחזור בו מפסיקתו.

הרב דוד גרוסמן חזר והכחיש אתמול בתוקף שהתיקון שעורר סערה בתקשורת אוסר כביכול את השתתפותן של נשים בלוויות.

„לא נתנו הוראה להרחיק נשים מהלוויות", אמר הרב „רק ביקשנו שנשים לא ילכו בערבוביה עם גברים בתוך בית הקברות ושהגברים ילכו קודם ורק אחר כך הנשים".

ראש המועצה המקומית מגדל העמק שאול עמור והרב דוד גרוסמן נפגשו אתמול ודנו בסערה הציבורית שהתעוררה בעקבות פרסומה של התקנה, האוסרת על נשים להשתתף בלוויות לצידם של גברים. שאול עמור אמר באותה שיחה כי זוהי סערה בכוס מים, שנגרמה בידי מוסדי כותרות בתקשורת וכי הוא עומד לצידו של הרב.

הרב גרוסמן הגיב על הודעתו של נסים זווילי ואמר כי זוהי שגיאה [illegible]. נראה לי שזווילי אינו יודע את העובדות וטועה בכל העניין. הרב גרוסמן הוסיף כי הוא מצפה שזווילי יתנצל לאחר שילמד את החומר. לעצם העניין, אמר הרב, כי במוסדותיו לומדים למעלה מ־2000 תלמידים וכל פגיעה בתקציבים תפגע קודם־כל בתלמידים.

כמו כן הכחיש הרב גרוסמן בתוקף כי הוציא פסק הלכה [illegible] האוסרת על נשים את הכניסה לבתי קברות בעת לוויה בצוותא עם גברים. הוא גם הבטיח לבוא להפגנה שתתקיים היום אחר הצהריים של תנועת ר"ץ מול המועצה הדתית במגדל עמק. „אגשש את המפגינים ואסביר להם במה מדובר" אמר הרב. לכתבנו נודע כי משפחת המנוחה חנה חמן שלחה מכתב חריף למזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי והביעה מחאה [illegible] להתנצל אל דבריה במכתב ששלחה לשר הדתות זבולון המר בכל הקשור לפרשה. והוסיפה כי הדבר לא נעשה לפי בקשת המשפחה.

שר הדתות זבולון המר שוחח עם הרבנים של מגדל העמק על החלטתם. השר ידון על כך גם עם הרבנים הראשיים.

חשד שנעשו עבירות פליליות במהלך ויסות מניות הבנקים

כך עולה מבדיקת החומר שהעבירה לפרקליטות ועדת בייסקי ● היועץ המשפטי לממשלה ידווח על כך בעוד כשבועיים לוועדת ביקורת המדינה

בפרקליטות המדינה מתגבשת המסקנה כי בבנקים נעברו עבירות פליליות במהלך ויסות מניות הבנקים. המסקנה עולה מבדיקת החומר שהעבירה לפרקליטות ועדת בייסקי.

היועץ המשפטי לממשלה ידווח על מסקנות אלה ב־17 לחודש לוועדת ביקורת המדינה של הכנסת ובקרוב יגבש את דעתו איזה חומר יועבר לבדיקה נוספת במשטרה.

דרכי מימון שלא כדין

העבירות שבהן מדובר הינן: הצגת תשקיפים לא נכונים, דרכי מימון שלא כדין וחשד לשיבוש הליכים בוועדת החקירה. עבירות אלה הן על חוק ניירות ערך, חוק בנק ישראל, חוק החברות ופקודת הבנקאות.

הצוות המשפטי שבדק את החומר היה בראשותו של המשנה לפרקליט המדינה עו"ד דורית בייניש והחוקרים בו היו עו"ד עוזי חסון ועו"ד אילה פרוצקה.

מסקנה ראשונית בלבד

יצויין כי מדובר במסקנה ראשונית בלבד. לפני היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, החומר יוגש סופית תוך שבועיים [illegible] על ידי היועץ המשפטי לוועדת ביקורת המדינה.

מפלגת הפועלים המאוחדת — מרכז
מח. האירגון מטה ההערכות

כנס ארצי שני של פעילי המפלגה

יתקיים היום, יום ד', 4.2.87, בשעה 17.00 באולם הישיבות במרכז המפלגה

על סדר היום:
* דברי פתיחה – וולדי מורג
* קובץ ממוחשב מס. 2 – הסבר ודברים – אבי שיין (החומר יחולק לנציגי הסניפים בכנס)
* דו"ח על פעילות מטה הבחירות – אלישע שפירא
* אירגון הפעולה של המפלגה – חנן ארז
* יעדי המאבק המדיני והפוליטי של המפלגה – מזכ"ל מפ"ם – א. גבעתי

כוחות הביטחון פשטו על משרדי עיתון „אל סראט"

מאת קאסם זייד כתב „על המשמר"

כוחות הביטחון פשטו שלשום על משרדי כתב העת „אל סראט" היוצא לאור מטעם האגודה האיסלמית באום אל פחם. הכוחות ערכו חיפושים מדוקדקים והחרימו ספרים, מאמרים וכמה גליונות של העיתון. ארבעה מעורכי העיתון נחקרו אתמול והוזהרו שלא לעסוק בהסתה. עד כה יצאו לאור תשעה גליונות של „אל סראט". הוא מופץ באלפי עותקים. כתב העת עוסק בעיקר בעניינים הלכתיים.

למנויי „על המשמר" ברמת־גן־וגבעתיים

במקרים של אי־קבלת העתון, אפשר לפנות ל.שיווק והפצה, רח' הרצל 75 ברמת־גן (במפק"ג), טלפון 7510088, בין השעות 8.00-13.00

מח' ההפצה

מסמכים צבאים נמצאו במצבור אשפה

מאת בצלאל רובין כתבנו באילת

מכתבים ומסמכים סודיים רבים של צה"ל נמצאו שלשום על־ידי פקחים של רשות שמורות הטבע, כשהם מפוזרים במצבור אשפה בלתי־חוקי ליד מחנה צבאי באיזור בקעת עוברה שבקרבת אילת. חומר המסווג כסודי נאסף על־ידי הפקחים ונמסר לידי המשטרה הצבאית. פרטים על כך מסרה אתמול דוברת רשות שמורות הטבע.

הדוברת הוסיפה שרשות שמורות הטבע התריעה כבר בעבר על מצבורי אשפה כאלה שאינם מטופלים, אינם חוקיים ומהווים מיטרד למטיילים. המפקדים במקום הבטיחו מספר פעמים כי הנושא יוסדר אך עד כה דבר לא נעשה.

מקורות מצמצמת אספקת המים לצפת בגלל חוב

מאת יהודה צור כתב „על המשמר"

חברת מקורות החליטה לצמצם את אספקת המים לצפת בגלל חוב של מליון שקל. אתמול החלה חברת מקורות להפסיק את זרימת המים לסירוגין בשכונות השונות ובכמה מקומות ארכו ההפסקות שעות אחדות.

כל בארות המים בצפת מלאים והמאגרים המקומיים התמלאו גם הם, בעקבות הגשמים שירדו בשבועות האחרונים. לפיכך, טוענים בעיר, שהפסקת המים לא תפגע בתושבים באופן מהותי, למעט אי נעימויות בכמה שכונות.

עיריית צפת מסרה שאין באפשרותה לשלם עתה את מלוא החוב. יש לציין שרק השבוע הצליח ראש העיר לאסוף את הסכום הנדרש לתשלום משכורות לעובדי עירייה לחודש דצמבר. לעירייה חוב שמעל 2 מליון שקל במוסדות שונים.

ביה"ח בנהריה: אין קשר בין מקרי המוות של הפעוטות

מאת יהודה צור כתב „על המשמר"

מנהל בית החולים הממשלתי בנהריה ד"ר אליצור חוני גורס שאין שום מכנה משותף למותן של ארבע תינוקות תוך יומיים בבית החולים. ד"ר חוני אמר שמדובר בסך הכל בצירוף מקרים.

אתמול נפטר בבית החולים תינוק בן 5 חודשים. המשטרה פנתה לבית המשפט בעכו לאפר נתיחה לאחר המוות, אך המשפחה התנגדה והשופט נעתר לבקשת המשפחה. יום לפני כן מתו במקום 3 תינוקות, גם הם בגילאים 5 ו־4 חודשים מהכפרים אבו סנן, מ'גד אל כרום, וסג'ור.

עובדי בנק „דיסקונט" מפסיקים העיצומים

מאת כתבנו לענייני עבודה

עובדי בנק „דיסקונט" מפסיקים מהיום את העיצומים שהם נוקטים מאז יום שישי האחרון. החלטה על כך קיבל אתמול הוועד הארצי של עובדי דיסקונט לאחר שהנהלת הבנק, והוועד סיכמו שמחר יחל משא ומתן אינטנסיבי על תביעות העובדים.

6,000 עובדי דיסקונט תובעים תוספת שכר של 5 אחוזים, כפי שקיבלו העובדים בכל יתר הבנקים. עיצומיהם התבטאו בהפסקת כל הפעילות השיווקית הקשורה בתוכניות חיסכון ובהשבתת הכספומטים.

תופסק חלוקת ארוחות חמות לכושים העבריים

מאת שלי יחימוביץ כתבת „על המשמר"

בשל קיצוצים בתקציב משרד העבודה והרווחה, תופסק חלוקת הארוחות החמות לבני כת הכושים העבריים בדימונה.

הכושים העבריים קיבלו במהלך החודשים האחרונים סיוע ממשרד העבודה והרווחה, לאחר שבקהילה אותרו מספר מקרים של תת תזונה בקרב ילדים. מנהיג הכת, בן עמי קרטר, אמר אתמול כי אם תופסק אספקת הארוחות יגוועו הילדים ברעב. לדברי קרטר, מנועים אנשי הכת מלעבוד משום שאין בידיהם תעודות זהות ולכן אינם יכולים לפרנס עצמם.

עיריית דימונה מזהירה כי אם לא ימצא פתרון לתשלום חובם של בני הכת לעירייה בגין אספקת מים, תופסק גם אספקת המים לתושבים. חובם של הכושים העבריים לעירייה מגיע ל־70,000 ש"ח סכום שאין באפשרותם לשלם, משום שאינם יכולים לעבוד.

נערה מחולדה ניסתה להתאבד בירייה בראשה

מאת זהבה מוזס כתבת „על המשמר"

נערה מקיבוץ חולדה ירתה אתמול באקדח בראשה. הנערה מאושפזת במצב קשה בבית־החולים תל־השומר.

אתמול בסביבות הצהרים חיפשה את הנערה בת ה־16 חברה, כיוון שלא הגיעה לעבודתה בבית־הילדים. כשלא מצאה, הזעיקו את הוריה וחברים נוספים; ואלו פתחו בחיפושים בחולדה ובקיבוץ גבעת־ברנר שבו היא לומדת.

בינתיים ניגשה אמה לחדר חברה, בן הקיבוץ, המשרת כקצין בחיל־האויר. האם דפקה פעמים אחדות על הדלת, ולבסוף, פתחה לה בתה. שירתה קודם־לכן בראשה. נראה, שהנערה השתמשה באקדחו של חברה. האם הזעיקה את אחות הקיבוץ והנערה הוחשה לבית־החולים „קפלן".

ממכתבים שהשאירה הנערה למקורביה עולה כי סבלה ממיכאון וקצה בחייה. אתמול השתתפו כל תלמידי ט' בשיחות עם העובדות הסוציאליות.

לפני כשנתיים, ארעו בקיבוץ שני מקרי התאבדות של צעירים.

מזג האויר

ירושלים 5 עד 12, רמת הגולן 5 עד 11, נהריה 8 עד 18, צפת 4 עד 11, חיפה 9 עד 17, טבריה 7 עד 18, נצרת 7 עד 13, עפולה 6 עד 17, שומרון 6 עד 13, תל־אביב 10 עד 18, לוד 7 עד 18, יריחו 9 עד 21, עזה 11 עד 18, באר־שבע 8 עד 18, אילת 12 עד 22. (עתיים)

פרס: ארה"ב לא פנתה לישראל כדי שתסייע לה בבעיותיה בלבנון

„לישראל גם אין עניין במעורבות כזאת" ● פרס אישר כי יסע למצרים בסוף פברואר וידון עם מובארק בקידום תהליך השלום ובשיפור יחסי מצרים ישראל

מאת שלי יחימוביץ', כתב"ת „על המשמר" ומאת כתב עתי"ם

סגן ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס אישר אתמול כי הוא מתכוון לנסוע למצרים כדי להיפגש עם הנשיא מובארק.

הוא אמר, כי סיכם שהפגישה תערך בסוף פברואר. פרס חנך אתמול את חופשתו הממושכת בערד, בפגישה עם ראשי ישובים בנגב, במסגרת כינוס של מועצת נבחרי הנגב, שהתקיים בערד.

„שני הנושאים שידונו", אמר פרס, „יהיו — מה הם הסיכויים לקידום תהליך השלום, ומה ניתן לעשות הלאה לשיפור יחסי מצרים וישראל".

פרס אמר כי יש לעשות הכל כדי להמשיך בקיום תהליך השלום וכי „הפסקת תהליך השלום היא עניין טראגי לכל הנוגעים בדבר".

על הנוכחות המסיבית של ספינות הצי השישי מול חופי לבנון, אמר פרס: „בשלב זה, זה בגדר רמז עבה ללבנונים, שהגיעו לדרגת הפקרות חסרת-תקדים. אין ספק, שחלק ניכר מהחטיפות נעשה על ידי חיזבאללה, ואין ספק שחיזבאללה פועלת תחת חסות איראנית. אין גם ספק שעד עתה היא פעלה כאין מפריע".

עם זאת אמר פרס, כי אינו יכול לנחש את כוונותיה המפורטות של ארה"ב.

עד כה, הוסיף, לא היתה פנייה אמריקנית לישראל בבקשה לערב אותה בבעייה הלבנונית של ארה"ב, וגם אין לישראל עניין במעורבות כזו.

מגעים בלתי רשמיים

את המגעים בין ישראל ובריה"מ הגדיר פרס כמגעים ספוראדיים, מקריים ובלתי רשמיים. „אלה גישושים חיוורים מאוד ומאוד בלתי ממוקדים".

אין טעם להסתיר

פרס התייחס גם לממשלת האחדות: אם תעסוק הממשלה בדברים קונסטרוקטיביים אמיתיים, יש לה סיכוי להמשיך, אך אם תהיה זו ממשלת מריבה, תהיה סכנה להמשך קיומה. עוד אמר: אין טעם להסתיר את ההבדלים העמוקים בין שתי המפלגות הגדולות בקואליציה, שהן בעלות השקפות שונות ומנוגדות מאוד. בעתיד יצטרך העם לבחור בדרך, שהוא מעדיף מבין השתיים.

על שהותו בחופשה יחד עם רעייתו סוניה, אמר פרס: „אני מרגיש יוצא מן הכלל בערד. לא יאומן שבמדבר אפשר להקים מקום כזה מסודר, מתוכנן, ללא סלאמס.

הכל מבהיק כאן. אני מתפעל גם מהיופי, גם מהניקיון וגם מאריבותם של האנשים".

ארה"ב מבקשת שעדויות הישראלים ב„פרשת איראן" ינתנו בהופעה אישית

ירושלים מציעה כי העדויות יימסרו בצורת תצהירים בכתב, תצהיר נפרד לכל אחת מ-4 הוועדות האמריקניות החוקרות בפרשה

מאת דליה שחורי, וזאב בליצר, כתבי „על המשמר"

בירורים נערכים עתה בין ירושלים וושינגטון לגבי האופן, שבו יימסרו לוועדות החקירה האמריקניות העדויות של הישראלים, שהיו מעורבים במשלוחי הנשק לאיראן. בשלב זה טרם הושג תיאום בין ישראל לארה"ב בעניין זה, אך השגריר רוזן הבטיח אמש לוועדת החקירה מטעם הבית הלבן, כי ישראל תשתף פעולה עמה.

חוגים בכירים בירושלים ציינו אתמול, שהפנייה האמריקנית לישראל הגיעה באמצעות מחלקת המדינה כבר לפני כעשרה ימים. ירושלים השיבה על הפנייה העקרונית בחיוב ווושינגטון בירכה על כך. אולם ירושלים הציעה, כי עדויות הישראלים יימסרו בצורת תצהירים בכתב וכי הישראלים ישיבו על השאלות של כל וועדה בנפרד. (בסך הכל יש היום בוושינגטון ארבע וועדות החוקרות את פרשת „איראנגייט"), באמצעות מחלקת המדינה.

נציגי ישראל בוושינגטון רמזו אמש, כי בשלב זה ישיבו בכתב לשאלות החוקרים ולא יופיעו אישית לפני הוועדות, למרות שהשגריר רוזן הופיע אתמול בעצמו.

אך נראה, כי חברי הוועדות מצפים לעדויות בלתי-אמצעיות מן הישראלים, על-ידי הזמנתם להעיד בפני הוועדות בוושינגטון. עתה נערכים הבירורים עם הוועדות, כדי להגיע לעמדה מוסכמת לגבי אופן הסיוע הישראלי לעבודת הוועדות האמריקניות. נראה, כי האמריקנים ילחצו להופעה אישית של לפחות 4 ישראלים: עמירם ניר, דוד קמחי, אל שווימר ויעקב נמרודי.

המלך פאהד ופקידים סעודיים בכירים אחרים ניסו להעביר 15 מיליון דולר למורדי ה„קונטראס" בניקרגואה ב-1984 וב-1985, מסר אתמול ה„ניו-יורק טיימס".

העיתון דיווח, כי ניסיון זה היה חלק מהסדר משנת 1981, לפיו הסכים מלך סעודיה לסייע לקבוצות אנטי-קומוניסטיות ברחבי העולם ותמורת האפשרות לקנות בארה"ב ארבעה מטוסי ביון מתקדמים מדגם „אוואקס". (שע"ח)

עיתון כוויתי מוסר לראשונה קטעים משיחת אסד-מובארק:

אסד: אתה מרוצה שישראל בקהיר? מובארק: למה שלא ננצל המצב?

מאת עוזי מחנאימי, כתב „על המשמר" בלונדון

בעת הפגישה בין הנשיאים אסד ומובארק בכווית העלו השניים זכרונות מתקופת האיחוד בין סוריה למצרים. אז היה הנשיא אסד טייס מיג צעיר בדרגת סרן בבסיס חיל האוויר המצרי „אינשאס" והנשיא מובארק טייס בדרגת רב סרן.

העיתון הכוויתי „אל-קבס", במהדורתו הבינלאומית מסר על כך אתמול בלונדון. העיתון מביא לראשונה קטעים משיחת אסד-מובארק מפי עד שמיעה. „אל קבס" מגלה כי הפגישה היתה מתוכננת היטב. כשהנשיא אסד יצא מהסוויטה שלו במלון הכוויתי, לחץ איש הביטחון על מכשיר הקשר שבידו והודיע למובארק: „הוא יצא". מיד עזב הנשיא מובארק את חדרו ונכנס ללובי של אולם הדיונים הראשי, שם המתין לו כבר אסד.

הנשיא מובארק הושיט את ידו בחמימות לנשיא אסד ובין השניים התפתח דו-השיח הבא:

אסד: אני טייס לילה.

מובארק (מזכיר בחיוך את התקופה המשותפת לו ולנשיא הסורי בחיל האויר המצרי): אני טייס יום ולילה.

אסד: האם אתה מרוצה מכך שישראל בקהיר ומסגדי קהיר תחת הכיבוש הישראלי?

מובארק (ממשיך לחייך): מדוע שלא ננצל את המצב וננסה להחזיר את הגולן בשלמותו?

אסד: אני בעד פתרון של שלום. אני מבקש שתהרהר במה שאמרתי. תשלח אלי את נציגך, כדי שנדון בנושאים השונים.

כשבוע לאחר סיום הפיסגה האיסלמית בכווית, מכחישים אנשים ששמעו את נאום הנשיא אסד בישיבה סגורה בכווית, כי הנשיא הסורי תקף את מצרים. לדבריהם, משך כל נאומו, הזכיר הנשיא הסורי רק פעם אחת את הסכמי קמפ דיוויד, ונאומו כלפי מצרים לא היה כלל תוקפני.

מצרים מכחישה כי אבו רזאלה אמר שיש להתייחס לישראל כאל אויבת

מאת דליה שחורי הכתבת המדינית של „על המשמר"

שגרירות ישראל במצרים קיבלה אתמול הבהרות ממשרד החוץ המצרי בקשר לדברים נגד ישראל, שיוחסו לסגן ראש הממשלה ושר ההגנה המצרי

אבו רזאלה, בראיון בעיתון הלבנוני „אל-ספיר". מצרים הבהירה שה כי אבו רזאלה אמר את הדברים כפי שנכתבו מפיו.

בירושלים נוטים לקבל את ההכחשה המצרית ולעבור לסדר היום. על פי הפרסום ב„אל-ספיר" אמר אבו רזאלה, שמצרים צריכה עדיין להתייחס לישראל כאל אוייבת וכי בתכנונים הצבאיים על מצרים להביא את ישראל בחשבון שכן אי אפשר להתעלם מעוצמתה הצבאית.

גורמים מדיניים בירושלים אמרו אמש, כי ההכחשה המצרית מקבלת חיזוק מן העובדה שדברי אבו רזאלה התפרסמו רק בעיתון אחד ואף כלי תקשורת ערבי נוסף לא חזר עליהם.

יצויין, כי גורמים אמריקניים שהתחקו אחרי ההתבטאות שיוחסה לאבו רזאלה הגיעו לאותם ממצאים.

"על המשמר" עתון יומי
חמו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652.
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין מגדל הרים 102-121. טל' 3-235161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' סבור 17, טל' 473673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מחיר

ד"ר דוד גרין, פסיכולוג בתחנת הקיבוצים לטיפול בילד ובמשפחה

גם הדת כת

אחד המגזרים המועדים לנהירה לכתות למיניהן הוא הנוער בקיבוצים — כך טוענת ד"ר מרים תעסמהגלרו, יו"ר הוועדה שבדקה את פעולת הכתות בישראל. לאחרונה חוזר גם על תופעות של אלכוהוליזם, חזרה בתשובה והתאבדויות שארעו בקיבוצים. האם מעידות תופעות אלו על משבר מתמשך בקרב צעירי הקיבוצים?

— אני חושב, שכל התופעות הללו מעידות על חוסר יכולתם של הצעירים להתמודד עם מצבי חיים הדורשים התמודדות פעילה ומכיוון שכבולן חוזר האלמנט של בריחה וחוסר הסתגלות, האופייני לצעירים בגיל ההתבגרות, שלא הצליחו לפתח כלים מתאימים להתמודדות עם דחפים, כמו מיניות, אגרסיביות, תחרותיות וצורכים של תלות. לפיכך הם פונים לדרכים פחות יעילות, שהן הרסניות ופתולוגיות.

צפוי היה, שהתנועה הקיבוצית תהיה מחוסנת יותר מפני סטיות חברתיות מן הסוג הזה.

— נכון. צפוי היה שהשקפת העולם הערכית, איכות החיים ותכני החינוך ימנעו תופעות אלה: אלא שרמת החינוך הערכי-אידיאולוגי בקיבוצים מצוייה בירידה, והצעירים פחות מצויידים בכלים הפילוסופיים והרגשיים, שיאפשרו להם להתמודד עם פתיחותו של הקיבוץ להשפעות קיצוניות, הפוגעות בו באופן חריף ביותר. הבעיה מחמירה מכיוון שחלק מהצעירים חיים בעצמאות מלאה לפתח שאישיותם הבלתי-בוגרת איננה מסוגלת להתמודד עם העומס הרגשי והחברתי המוטל עליהם במיפגש עם הניסיונות הנקרים להם.

הוועדה לא דנה בהיותה של הדת מעין כת. נראה לי שקיים דימיון רב בין חזרה בתשובה לבין הנהירה לכתות. מה ניסיונך בתחום זה?

— מבחינת האפיונים של הפרט המצטרף — אין הבדל. גם בכתות וגם בישיבות החרדיות מתנהלים החיים בטכסים עם [illegible] מסטיים, היררכיה ומערכת חוקים נוקשה, התנזרות ממין ומאכלים מסויימים, עזיבת דפוסי חיים קודמים, הבטחת גאולה אישית וכמובן סגנון התנהגות ולבוש האופייניים לקבוצה סגורה. גם התהליך הפסיכולוגי העובר על הפרט החוזר בתשובה, או מצטרף לכת דומה להפליא כשהוא כולל: שינוי קיצוני באישיות הקודמת, חשש מקבלת החלטות, הפסקת החשיבה הרציונאלית, תלות בכת ובמנהיג והנתקה מהמשפחה ומהמערכת החברתית הקודמת. אלא שכמצב כיום בישראל חוששני שתהיה זו משימה בלתי-אפשרית להגדיר את החזרה בתשובה כהצטרפות לכת.

אתי רונאל

ארנס מציע להעניק למועצות דרוזיות מעמד של ערי פיתוח

מאת דליה שחורי הכתבת המדינית של „על המשמר"

השר משה ארנס העלה אתמול בישיבת הקבינט הצעות לגבי הדרוזים והצ'רקסים, כדי להשוות את מעמדם לזה של האוכלוסיה היהודית. ארנס הציע, בין היתר להקנות למועצות הדרוזיות מעמד של ערי פיתוח, בדומה למעמד של המועצות היהודיות.

השר דוד לוי התערב ומחה על כי ארנס, הממונה מטעם ראש הממשלה על הטיפול בערביי ישראל, עוסק גם בענייני הדרוזים.

לוי טען, כי כאשר הח"כ [illegible] באסר אידין שבת רעב בהפגנה מול משרד ראש הממשלה במחאה על הפליית הדרוזים, הוא פנה להפסיק את השביתה לאחר שלוי הבטיח לו, כי יגיש תוכנית בממשלה. ואכן הוא והשר יצחק מודעי הניחו על שולחן הממשלה תוכנית לשיפור מצב הדרוזים, ויש להם בתוכנית זו.

הלווייה של יקירנו
גדליה שטינברג
ז"ל
תערך בקיבוץ שריד, היום, יום ה' 5.2.87, בשעה 15.00
משפחת שטינברג

לאסתר שני והמשפחה
אתכם באבלכם במות האח
לואיס סימון
בית חורון

למשפחה ולקיבוץ מרחביה
אתכם באבלכם על מות
טוביה דריץ ז"ל
מדריכנו הראשון בפלוגה
ראשוני היוגבים
וקיבוץ כפר מנחם

„להמשיך בהידוק החגורה בקיבוצים ובלבד שלא לשלם המחיר המאוס"

ח"כ גרוסמן אומרה שהיתה קוראת לתק"ם לוותר על הסדר פריסת החובות שנכרך באישור התקציב כולו על סעיפיו האנטי סוציאליים

מאת מוטי בסוק.

„אני אומרת לכם. לו היו מודיעים לנו עכשיו שהליכוד מוכן להסכים לפריסת החובות של התק"ם, אבל בתמורה חברים בקבוצה יצביעו בעד התקציב על סעיפיו האנטי-סוציאליים, הייתי פונה לחברים שלי בכל התנועה הקיבוצית להגיד לא. הייתי קוראת להם להמשיך באותו צמצום של עשרים אחוז בתפוקת אדם בקיבוץ, כמו שעשינו אשתקד, ובלבד שלא נשלם את המחיר המאוס הזה". דברים שאמרה אתמול חייקה גרוסמן, עם סיום הדיון על תקציב המדינה החדש.

כידוע לא הצביעה אתמול הכנסת, בניגוד למתוכנן, על התקציב, בשל התנגדות סיעת הליכוד לפריסת החובות של קיבוצי התק"ם.

חייקה גרוסמן ציינה עוד, כי התקציב המוצע מכה ביד אחת כלפי מטה ומחלק מתנות ומלטף כלפי מעלה. הוא בועט בהישגי הרווחה. במקום שירותים אוניברסאליים, יעמדו עתה לרשות האוכלוסיה שירותים בתשלום. אהרון הראל (מערך) טען כי ממשלת האחדות הלאומית איבדה כל בסיס לקיומה. הוא עצמו מרגיש חוסר מחויבות מוחלט לקואליציה, בכל ההצבעות על התקציב. הליכוד פתח בימים האחרונים ביב שופכין נגד המערך. מרדכי גור, טען כי אין בתוכנית הכלכלית אפילו רמז לתוכנית לאומית כלשהי. הממשלה גם ממשיכה להתנער מאחריותה כלפי הפרט. זה בא לידי ביטוי בתקציבי הרווחה, החינוך והבריאות. שלמה עמר (מערך-ר"ח) ציין כי בשיסוי הנוכחי של עיירות הפיתוח נגד הקיבוצים מחזירה אותנו ממשלת האחדות הלאומית לימים הקשים של 1977. השר יגאל הורוביץ ציין, כי הליכוד איננו יכול ואסור לו להתעלם ממה שקורה עכשיו לחקלאות. למושבים ולקיבוצים, שכן חלק גדול באשמת התמוטטותם נזקף לחובת הניהול הכושל של כלכלת ישראל ע"י ממשלות הליכוד.

שריר: 50 רבנים עשו נסיון פומבי לערער על פסיקת בג"צ

50 רבנים חתמו על מכתב שבו הם נקראים שלא להכיר בהחלטת בג"צ בפרשת סוזן מילר ■ חריש התבקש לחקור

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

לראשונה בארץ נעשה נסיון פומבי לערער על סמכותו ופסיקתו של ביהמ"ש העליון, בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק, הדגיש אתמול שר המשפטים אברהם שריר, בהתייחסו לקריאתם של כחמישים דיינים ורבנים, שלא להכיר בצו ביהמ"ש העליון בפרשת סוזן מילר.

הנושא עלה לדיון בעקבות שאילתה בע"פ של אברהם שלום. נציג המושבים במערך. הנ"ל ציין כי הגיעו אליו העתקי מכתבים, שאירגן הרב גדליה אקסלרוד, הקוראים לשרים ולח"כים שלא להכיר בהחלטת הבג"צ בפרשת מילר.

הרב אקסלרוד חבר בבית הדין האזורי הרבני בחיפה, החתים 50 רבנים על המכתבים שלה.

שר המשפטים אברהם שריר ציין, כי ביקש מהיועץ המשפטי לממשלה לבדוק בדחיפות אם הרב אקסלרוד ועמיתיו לא ביזו במכתבם את ביהמ"ש העליון, העניין מצריך עיון משפטי, מקיף, יסודי ומעמיק אמר. חריש מסר לשריר כי כבר קיים דיון מוקדם בנושא, והיום יתקיים דיון נוסף. רק לאחר שחריש יסיים את הבדיקה, יחליט משרד המשפטים כיצד לנהוג. שריר אמר כי הרב אקסלרוד וחמישים עמיתיו נהגו בצורה חמורה שאין להשלים עימה. כבוד החוק וכיבוד החוק מחייבים בראש ובראשונה לכבד פסיקתו והחלטתו של בית המשפט.

נורווגיה לא מצאה הוכחות לנשק גרעיני בידי ישראל

אוסלו. — נורווגיה ערכה חקירה בעניין השימוש במים כבדים שמכרה לישראל, ולא נמצאו כל ראיות לשימוש במים כבדים מהם לייצור נשק גרעיני — אמר אתמול שר החוץ הנורווגי, קנוט פרידלונד, בתשובה לשאילתה שהוגשה לו בפרלמנט.

„בידי השלטונות הנורווגים אין כל מידע העשוי לאשר שיש בידי ישראל נשק גרעיני", הוסיף השר הנורווגי.

נורווגיה מכרה לישראל כ-20 טונות מים כבדים בשנת 1960. הנוקר פתחה בחקירה כדי לברר לאיזו מטרה השתמשה ישראל במים הללו, זאת לאחר שחוקרים וחברי פרלמנט טענו כי אפשר שהמים נוצלו לייצור נשק גרעיני.

400 הקושרים בפיליפינים יועמדו למשפט

מנילה. — 400 אנשי הצבא הפיליפיניים, שהיו מעורבים בשבוע שעבר בקשר-דנגל במנילה, יעמדו למשפט צבאי. לא נמסר מועד לתחילת המשפטים שיתנהלו בערכאה בתי דין צבאיים שונים.

שר המשפטים, נפתלי גונסאלס, אמר כי נשקף עונש מוות למורדים שירשעו.

הודעה על המשפטים נמסרה לאחר שדובר הנשיאות הודיע, כי אנשי הצבא — ש-40 אחוז מביניהם קצינים, לפי אומדן, נגד התוקפה — ידרשו להישבע אמונים לחוקה החדשה.

המלך חוסיין מגיש לאורחו אמין ג'ומייל עיטור כבוד ירדני – בעת ביקור ראשון שעורך נשיא לבנון בעמאן, מאז נכנס לתפקידו ב-1982. חוסיין וג'ומייל מנהלים את שיחותיהם בעקבה. (צילום: אי.פי.)

מדוע היו ל„לביא" טלפיים אמריקניים?

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

גורמים בהנהלת הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל) הביעו התמרמרות קשה נגד התעשייה האווירית על, כי בטיסת הבכורה של ה„לביא", המריא המטוס כשתחת כנפיו תלויים טילי אוויר-אוויר אמריקניים מדגם „סיידווינדר". אנשי רפאל טוענים, כי התעשייה האווירית היתה צריכה לתלות על ה„לביא" טילי אויר אויר [illegible] „כחול לבן" מדגם פיתון. הטיל האמריקני כבר „מפורסם", [illegible] בכל הצילומים של ה„לביא" שהופיעו ברחבי העולם ראו [illegible] את ה„סיידווינדר" „מדוע?", שואלים ברפא"ל.

בתשובה מסר מקור בכיר בהנהלת התעשייה האווירית, כי טילי [illegible] של רפא"ל לא הורכבו ללביא בטיסת הבכורה בשל ויכוח [illegible] בין התעשייה האווירית לרפא"ל „בשל דרישות [illegible] של רפא"ל החליטה התעשייה האווירית להצמיד לקצות הכנף טילי „סיידווינדר" מתוצרת ארה"ב. נוסף לכך הטילים האמריקניים [illegible] דבר המקל את העומס שהם יוצרים על הכנף" אמר [illegible] התעשייה האווירית, והוסיף כי לא מן הנמנע המשך הטיסות של ה„לביא" בטילים של רפא"ל.

● קהיר. — נשיא מצרים חוסני מובארק הכריז אמש על משאל-עם שייערך בשבוע הבא על השאלה, אם לפזר את הפרלמנט המצרי. נוסח הצו הנשיאותי [illegible] משאל העם אינו נותן כל נימוק להחלטה זו.

[illegible] השלטון המצרית, המפלגה הלאומית דמוקרטית בראשותו של [illegible] זכתה ב-391 מושבים בפרלמנט בעת הבחירות האחרונות ב-1984. [illegible] הנותרים ניתנו למפלגת הוופד הימנית. (ע"ר)

דוח וועדה בינמשרדית

„הכתות המיסטיות עלולות לבודד היחיד מהחברה"

הוועדה הבינמשרדית לבדיקת נושא הכתות הפועלות בישראל מזהירה מהיווצרות ניתוק מכוון בכמה מן הקבוצות, בין היחיד לחברה, הן בשיטה של ניתוק פיזי והן בשיטות פסיכולוגיות ותקשורתיות, שסכנתו בכך שהוא עלול לפגוע באופן משמעותי ביכולת השיפוט, האוטונומית ויכולת הבחירה של הפרט.

דו"ח הוועדה המכיל כ-500 עמודים הוגש אתמול לשר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ע"י יו"ר הוועדה, חברת הכנסת מרים גלזר-תעסה.

הוועדה החליטה בראשית עבודתה לאמץ את השם קבוצות חדשות למה שקרוי כתות מיסטיות. הוועדה בדקה עשר קבוצות: סיינטולוגיה (המרכז לדיאנטיקה), אימן (אגודת האימן, ישראל, מימוש לידע מתקדם), אסט (המרכז הישראלי, המרכז הישראלי לפריצת דרך), מדיטציה טרנסצנדנטלית (הוועד הפועל הישראלי של התוכנית העולמית), בהגוואן ראג'ניש, אנגרה מרגה, כנסיית האיחוד מוניס, החברה הבינלאומית למען תודעת קרישנא, שליחות האור האלוהי (גורו מהרג'י"ג'י) ואצבע אלוהים.

הוועדה הבינמשרדית מציינת בין השאר כי בולט לעין במיוחד נוהגן של אחדות מהקבוצות להוציא כספים מהציבור בטענות שווא, חברי חלק מהקבוצות אוספים תרומות לארגונם מבלי להורות בצורה אמיתית ותוך ציון מטרה הומניטרית מרומה. מרבית הקבוצות מתאפיינות בהסתרת מידע מהציבור הרחב ובמקרים לא מעטים גם מחלק מחברי הקבוצה. (עתי"ם)

הערב בטלוויזיה

עקיצה דקה עדיפה על „כסאח"

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

מהי קריקטורה פוליטית? שלושה קריקטוריסטים מגדירים אותה כמאמר מערכת מצוייר, שהוא לעיתים קרובות, אמירה קשה וכואבת הרחוקה מלהיות משעשעת או מצחיקה.

בתוכנית „גלריה", שתשודר הערב ב-23.10 התלוותה כתבת הטלוויזיה הישראלית, נילי טל, אל זאב מ„הארץ", מושיק מ„דבר" ושילה מ„מעריב", בניסיון לתעד את תהליך יצירתה של הקריקטורה הפוליטית. (מרוכז באמירה פוליטית מוגדרת ועל כן „מייצגים" השלושה את שלושת הגוונים של הקשת הפוליטית: זאב ממקם את עצמו במרכז הקשת הפוליטית, מושיק שמאלה מהמרכז ושילה ימינה לו.)

אלא שהתהליך המוצג בכתבה איננו ויזואלי כיוון שתהליך היצירה מסתכם בקריאת כותרות העיתונים ובמחשבה מעמיקה על הדרך הטובה ביותר להתייחס אליהן.

הכותרת הראשית ב„מעריב" סיפרה, כי טיל כימי סורי הוטל על מחנה פליטים בלבנון. ושילה תרגם את האיום הכימי הזה כטיל בצורת מכחנה, שראשה תקועה במחנה הפליטים בעוד צילו מוטל על מדינת ישראל כולה.

זאב לא ידע על מה יגיב. וגם למושיק לא היה עדיין שום דבר בראש. שעת הצהריים חלפה עברה, והשניים התקשו להסביר את תהליך היצירה שהוא תהליך אינטואיטיבי. מעין הבזק של רגע. ואז, בשלוש, צייר זאב אישה איראנית העוטה רעלה כשבצירה יושב חומייני. ופרס לוחש לריגן: אני חושב שזוהי אותנו, מר ריגן.

ואילו מושיק צייר את שמיר בישיבת הממשלה כשהוא שואל את השרים: מי בעד העיראקים? מי בעד הפלשתינאים? ומי בעד השיעים. המאפיין את השלושה הוא שאינם „כסאחיסטים".

הקריקטוריסטים הבריטיים, למשל, „מכסחים" הרבה יותר. אחד מהם צייר את תאצ'ר כעכוזו של חזיר. בישראל זה לא קורה. זאב, למשל, סיפר, כי כשהוא כועס הוא מתכה עד שיירגע. גם האחרים אינם מעוותים את הדמויות בצורה קיצונית מתוך ההנחה שעקיצה דקה עדיפה על גירוד במגריפה. יחד עם זאת סירבו השלושה להיפגש עם כמה מהאישים הפוליטיים שציירו. „זה לא לעניין" טענו וגילו, כי היחיד שהם מתקשים לציירו הוא רבין, שהוא נטול איפיונים בולטים כלשהם.

בגין, שרון, פרס ושמיר, לעומת זאת הם נוחים מאוד לציור בגלל המשקפיים, הפנים המלאות, המצח הגבוה והגבות העבותות המאפיינים אותם.

עוד בתוכנית: מיפגש בין מארי פרוחיה ורארו לופו, שני הפסנתרנים שהשתתפו בשבוע רובינשטיין וזהי להם הפעם הראשונה להופיעם יחד על המסך.

● אוסלו. — שליח הכנסיה האנגליקנית טרי וייט, נשיאת הפיליפינים קוראסון אקינו וציירי הנאצים שמעון ויזנטל וביאטה קלארספלד — נמנים עם 84 המועמדים לפרס נובל לשלום 1987, מסר אמש באוסלו מזכיר ועדת נובל הנורווגית, יעקב סוורדרופ. (ע"צ-ע"ר)

● לונדון. — אלוף העולם בשחמט, הסובייטי גארי קאספארוב, פתח אתמול בלונדון בתחרות-ראווה של יומיים עם רב-האמן הבריטי נייג'ל שורט, שתשודר בטלוויזיה במטרה לחבב את המשחק על ההמונים.

מילוא הצליח לגלות „רק" 22 גברים הנשואים לשתי נשים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

22 יהודים רשומים בקובץ מרשם האוכלוסין כנשואים ליותר מאשה אחת, אמר אתמול סגן השר רוני מילוא, בתשובה לשאילתה של [illegible] (ליכוד — חרות).

מילוא סיפר כי 14 מהמקרים של נישואי גבר ליותר מאישה אחת בוצעו בארץ. השאר נישאו לשני שקלו לישראל. עוד ציין כי 7010 [illegible] לשתי [illegible].

[illegible]

קיבוץ מגידו
חוגג את יום הולדתו ה-39
ביום שישי, 6.2.87
המפקדים מתבקשים לשחרר את בנות/חיילות לערב זה
קיבוץ מגידו

לסוכנות ספרים „תמיר" ולפנחס בינשטוק
ברכות חמות
לרגל פתיחת החנות החדשה
ברח' בית הכרם 29, כפר דניה
סניף „על המשמר" ירושלים

בתצלום: עפרה חזה מנחמת את אחותה זמן קצר לאחר שהגיעו לבית החולים.

תצלום: יצחק הררי

„זה היה נס, התרסקות כזאת מסתיימת בדרך כלל באסון"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„זה היה ממש נס" מילמלו אתמול הקצינים הבכירים שעברו לילה קשה בחדר המבצעים של חיל־האויר: „התרסקות כזו, במזג אויר קשה מבלי שיהיו נפגעים, זה, קורה אחד למליון" אמר מישהו. „העיקר שעופרה חזה תמשיך לשיר עוד שנים רבות" פלט אחר.

לאחר שמונה שעות הסתיימה דרמה של חיפושים קדחתניים מהאויר ובקרקע לאחר שעופרה חזה ומלוויה נחלצו מהמטוס הקל שבו הובלו מבסיס חיל האויר בנבטים, בחזרה אל מרכז הארץ, ושנחת נחיתת ריסוק והתפרק בתוך שדה חרוש וכוצי מזרחית לכפר דהרייה, 20 ק"מ צפונית מזרחית לבאר שבע.

בערב יום שלישי הוזמנה הזמרת עופרה חזה להופיע בהתנדבות עם תזמורת חיל האויר, בפני מאות חיילים בבסיס נבטים של החייל. בתום ההופעה העמיד לרשותה הבסיס מטוס קל מסוג „צ'סנה" כדי להחזיר אותה ואת מלוויה למרכז הארץ.

המטוס המריא כמתוכנן בשעה עשר וחצי בלילה. במטוס היו: הטייס, קצין בדרגת סגן, (שבמקצועו הוא משמש כטייס קרב), מכונאי נלווה, הזמרת עופרה חזה, מנהלה האישי בצלאל אלוני, אחותה של עופרה, שולה אורטל ורני מוסקו, המפקד והמנצח של תזמורת חיל האויר. בשעה 10:40 הודיעה יחידת הבקרה למפקדת חיל האויר על ניתוק קשר עם המטוס. מפקדי חיל האויר הורו מיד על פתיחה בפעולות המתחייבות על פי הנוהלים במקרה זה.

עשרות מטוסים ומאות חיילים

כעבור שעה קלה הבינו בחיל האויר, כי אירעה תקלה למטוס ועלתה אפשרות, כי התרסק או שנחת נחיתת אונס לאורך נתיב הטיסה המתוכנן.

בלילה סוער וגשום ובשמיים מכוסי עננים וערפל הזניק חיל האויר מסוקים רבים לחיפושים ומטוסי „הרקולס" הצניחו נורים באזור בית קמה וצפון הנגב. במקביל הוקם חפ"ק (חדר פקוד קדמי) של צה"ל בראשותו של אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי. עשרות, אולי מאות חיילים שהוזנקו מבסיסי טירונים החלו לחפש את שברי המטוס ולנסות לאתר הנוסעים. החיפוש התבצע בתנאי מזג האויר הקשים שהקשו על הטיסה בשטח הררי.

אחר חצות הגיעו ל„בור" המבצעים של חיל האויר מפקד החיל האלוף עמוס לפידות וסגן הרמטכ"ל האלוף אמיר דרורי, כדי לנהל את מבצע החיפוש ולעמוד מקרוב אחר המתרחש.

כן הועברה הודעה בעניין זה לשר הבטחון יצחק רבין. בהמשך הלילה פתח צה"ל חפ"ק נוסף.

לקראת הבוקר שררה אוירה קודרת במוצב הפיקוד העליון של צה"ל וחיל האויר.

הודיעו למשפחות

על סגן השליש הראשי של צה"ל, קצין בדרגת אלוף משנה הוטלה המשימה להודיע למשפחות, כי יקיריהן — נעדרים. לקראת השעה ארבע לפנות בוקר אכן נמסרה הודעה בהתאם לכל המשפחות. כעבור שעתיים הופתעו חיילים בסיס צבאי קטן סמוך לכפר דהרייה לראות בפתח הבית חבורה של 6 אנשים ובראשם הזמרת עופרה חזה, מותשים ומלוכלכים בבוץ „מחפשים אותכם" אמרו החיילים הנדהמים. אלוף פיקוד הדרום הגיע למקום וערך תחקיר קצר ומיד הועברה החבורה לבדיקות שגרתיות בבית החולים בירושלים. כל השישה סובלים מחבטות ומשריטות קלות מאוד בחלקי הגוף. לאחר טיפול ראשוני נשלחו לבתיהם.

חזה: היה לנו שקט נפשי, ידענו שמחפשים אותנו

שעות אחדות לאחר ששבה לביתה, ולאחר ששוחררה מבית־החולים „הדסה" בירושלים. לשם נשלחת עפרה חזה לבדיקות כלליות בעקבות ליל־החרדה שעבר עליה עדיין נרגשת. סיפרה חזה:

„סיימתי הופעה בנבטים, עם תזמורת חיל־האויר ועלינו על מטוס הצ'סנה. אני אחותי, בצלאל (אלוני, מנהלה האישי) מנצח תזמורת חיל האוויר, בנו מוסקו - ומלווה נוסף. לאחר ההמראה, אינני יודעת בדיוק, הרגשנו שאנחנו על האדמה. כנראה שלא הייתי בהכרה. נפגעתי ברגליים. קיבלתי מכות ובשות בגוף, ואחותי נפגעה בפנים. בבית־החולים קיבלנו זריקות".

המטוס המריא במזג־אוויר נוח, לדברי חזה. אולם לאחר נחיתת־האונס. נאלצו הניצולים להתמודד עם גשם שוטף וערפל כבד, ובעלטה מוחלטת שמנעה מהם לאותת למסוקי חיל־האוויר שחיפשו אחריהם. חזה סיפרה כי היה חשש שהמטוס יתפוצץ. אלוני, והטייס גררו אותה מעולפת, הרחק משם.

„היינו הרבה זמן על האדמה, עד שהבנו שמנסים לאתר אותנו. ראינו פצצות תאורה אבל לא יכולנו לסמן תורת, משום שלא היו לנו פנסים או גפרורים. בערך בשלוש בבוקר, גילינו מבנה מבטון ומצאנו מחסה, עד אז, פשוט עמדנו שם. והרגליים קפאו לנו. המסוקים עזבו בסביבות ארבע בבוקר. חיכינו שיאור השחר ובערך בשש, הורה לנו הטייס להתחיל ללכת. מרחוק, ראינו אורות. פנסי מכוניות. הלכנו לכיוון הכביש, עברו שם מכוניות של פועלים, בדרך לעבודה. עצרנו מכונית והנוסעים היו בהלם. לא הבינו מאיפה נחתנו עליהם, הסיעו אותנו בכיוון באר־שבע אולם יצאנו מדרך, והעדנו ברגל כשלוש קילומטרים עד לבסיס צבאי. כאשר הגענו, החיילים שמחו מאוד לראות אותנו כי הם חיפשו אותנו כל הלילה.

כל העת ידענו שמחפשים אותנו, והיה לנו שקט נפשי" סיפרה חזה.

עומר נוי

מונתה ועדת־חקירה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מפקד חיל האוויר האלוף עמוס לפידות, מינה אתמול ועדת חקירה לבדיקת הנסיבות והאירועים שהביאו לנחיתת האונס המסובכת של המטוס הקל, שבו הוטסה הזמרת עופרה חזה ומלוויה. הועדה תבדוק בין היתר את הנסיבות שהביאו את טייס מטוס ה„צ'סנה" לסטות מנתיב הטיסה שבין שדה התעופה נבטים לשדה דב בתל־אביב. כן תבדוק הוועדה את סמכות האישור שקבל הטייס מיחידת הבקרה לרדת לגובה של 2000 רגל.

אנשים ואירועים

מנהיגי קזאחסטאן נדרשים להתנזר מאלכוהול

מוסקווה. — קבוצה הנלחמת נגד השיכרות בקאזאחסטאן הסובייטית קראה למנהיגים הבכירים המקומיים לתת דוגמא על ידי הינזרות מאלכוהול. בהסתמך על מקרה של שיכור שאנס את ביתו בת ה־5, במכתב שפורסם בעתון הקומוניסטי המקומי „קאזאחסטאנסקאיה פראוודה" ואושר על ידי הוועד המרכזי של המפלגה, ציינה „ועדת המאבק למען פיכחון" של הרפובליקה שיש לאסור מכירת משקאות חריפים בסופי השבוע.

אלפי קובאנים יוצאים... לסיביר

האוואנה. — אלפי קובאנים עומדים לצאת ממולדתם, אי בים הקאריבי הנהנה משמש במשך כל ימות השנה, כדי להקים בנינים, לכרות עצים ולנהל מינסרות בסיביר, במסגרת הסכם חדש עם בריה"מ.

על פי חוזה ל־10 שנים שנחתם בחודש שעבר במוסקווה, יחיו ויעבדו הקובאנים בחאבארוסק במזרח הרחוק של סיביר, שם הטמפרטורה בחורף היא 20 מעלות מתחת לאפס בממוצע, ושם מקימים עתה „תשלובת תעשיית עצים" גדולה. המקום נמצא במרחק שמונה שעות טיסה ממוסקווה ונסיעה בת 7 ימים. יצויין כי רבבות קובאנים, בעיקר סטודנטים, טכנאים ואנשי צבא, השתתפו בשנים האחרונות בקורסים בבריה"מ, אולם התכנית החדשה היא השאפתנית ביותר מסוגה בין האוואנה ומוסקווה. (עד)

אפילו על שערי המאגאזינים האמריקניים זו סנסאציה – הדוגמנית אלי מקפרסון בבגד־ים מוחמם בשער „ספורט אילוסטרייטד". (צילום: אי.פי.)

עוד קרבנות של „פסיכוזת האיידס" באיטליה — זוג התאבד

מילנו.— זוג צעיר במילנו שחשב כי לקה ב„איידס", החליט להתאבד. בני הזוג הם קורבנות נוספים לפסיכוזה הגוברת מיום ליום באיטליה. ג'וזפה די קונצה, 32, רצף, ואשתו פאטריציה, אחות בת 24, השאירו פתק שבו נאמר: „אנו חולים, נא טפלו בבננו שלנו". אין יודעים אם אכן היו חולים במחלת האיידס.

שניהם נמצאו במוטל בעיר ברשה, 100 ק"מ ממילנו. ג'וזפה הרג את אשתו בירית אקדח ולאחר מכן כיוון את הנשק אל לבו.

בשבוע שעבר קפצה מורה צעירה מרומא, שהיתה משוכנעת כי חלתה באיידס, מחלון ביתה. לפני שבועיים הרג נהג משאית מהעיר ורונה את אשתו [illegible] התאבד. הוא השאיר פתק: „את [illegible] המחלה עשיתי בעצמי על־ידי האונה לרדיו. אני בטוח שלא טעיתי [illegible] מסר, כי היו לו סימפטומים של שפעת רגילה.

חברי הקונגרס ניצלו תרדמת בית הנבחרים והעלו לעצמם השכר

וושינגטון.— חברי הקונגרס האמריקני העניקו אמש לעצמם העלאת שכר של 12,100 דולר בשנה, לאחר שבית הנבחרים לא התנגד במועד לכניסת החוק לתוקפו.

הסנטא אמנם הצביע בשבוע שעבר נגד העלאת שכר זו — והעלאה ל־3000 פקידים פדראליים — אולם כדי להכשיל את החוק היתה חייבת התנגדות שני בתי הקונגרס.

עם זאת יתכן כי העלאת שכר זו זמנית בלבד. שכן, ראשי בית הנבחרים הודיעו כי יצביעו פעם נוספת על הצעת חוק שאושרה בסנאט, ושתבטל את העלאת השכר, ועם זאת תעניק 50 מיליון דולר כסיוע חירום למחוסרי־הבית. גג.

פצצה דמוקראטית בקרמלין

דובצ'ק של מוסקבה

במאבקו נגד המנגנון הבירוקראטי ועם ה־ק.ג.ב המטיל אימה — ייזקק גורבצ'וב לתמיכה ציבורית רחבה, כדי שלא יישנה הסוף המר של „הרפורמטור מפראג"

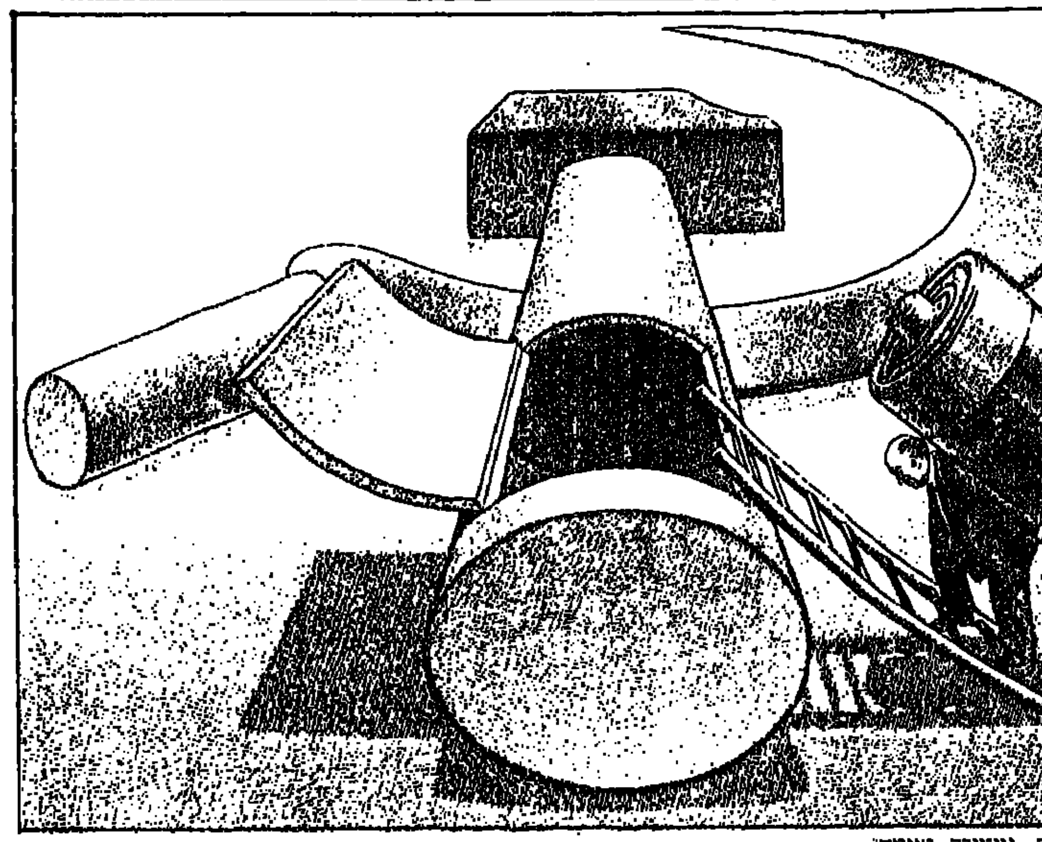

קריקטורה מתוך „ניו־יורק טיימס"

מאת מארק גפן

[illegible] ברית־המועצות, מיכאיל גור[illegible] בישיבה האחרונה של [illegible] המרכזי של המפלגה במיתקפה [illegible] של המשטר הסובייטי. [illegible] שנמשך חמש שעות, עשה [illegible] עם המנגנון הבירוקראטי [illegible] אשר לדבריו עוד הקשיח את [illegible] הסובייטית.

[illegible] „פצצה" כאשר הציע לשנות את [illegible] הבחירות לתפקידים הבכירים במפלגה. [illegible] עיוניים ומחוזיים עד מזכירי [illegible] הרפובליקות הסובייטיות. שתי [illegible] של גורבצ'וב: מעתה יהיו [illegible] חשאיות ולבחירה יעמוד יותר [illegible] אחד. זו בדיוק ההצעה שהעלה בזמנו [illegible] דובצ'ק, אף הוא קומוניסט, [illegible] רפורמות בארצו. הסוף ידוע [illegible] הסובייטיים הגיעו לפראג, ודובצ'ק [illegible] מן הבמה הפוליטית.

[illegible] גורבצ'וב לא הציע לבטל את [illegible] של המפלגה הקומוניסטית במפלגה [illegible] במשטר הסובייטי, אלא להכניס [illegible] בתוך המפלגה השלטת. אפילו [illegible] לשעבר, ירי האייר (המתגורר [illegible] שהיה מתומכיו של דובצ'ק [illegible] גורבצ'וב כדובצ'ק הרוסי. גורבצ'וב [illegible] את כוחם של מתנגדיו השמרנים, הוציא מן הרפורמה הזאת את בחירת מרכז המפלגה, הפוליטביורו ומזכירי המפלגה. הללו לא ייבחרו בבחירות חשאיות מבין מספר מועמדים. לעומת זאת, הצעתו של גורבצ'וב כוללת גם „דמוקראטיה בייצור", כלומר, בחירה חופשית לתפקידי ניהול, ולא עוד מינויים מלמעלה. בחירה של מנהלים, גם כאלה שאינם חברי המפלגה, ובלבד שיש להם כישורי ניהול מעולים.

צריך להכיר את המציאות הסובייטית משך עשרות שנים כדי לתפוש מה פירוש הבחירה הזאת, לרבות שיתוף אנשים שאינם חברי המפלגה, על מנת להבין שהמנגנון המפלגתי השמרני מתייחס להצעות אלה כאל „רעידת אדמה". ואמנם, העיתון הסובייטי „מוסקובסקיה נובוסטי" מוסיף פירוש משמעותי מאוד, כאשר הוא מספר לקוראיו כי לנין שיתף פעולה עם אנשים שלא היו בולשביקים כמו... ליאו טרוצקי. בהערת־אגב זו, באה לידי ביטוי הרהביליטציה של טרוצקי, יריבו של סטאלין. ובו־בזמן מתפרסמת לראשונה גם תמונה היסטורית משנת 1927, שבה בין שאר המנהיגים נראה גם דיוקנו של טרוצקי (אותה תמונה התפרסמה בעבר עם ריטוש ראשו של טרוצקי...).

חמש שעות תיאר גורבצ'וב בישיבת הוועד המרכזי תמונת מצב עגומה. הוא יצא נגד הקיפאון המתמשך באשמת המנגנון השמרני המאובן, וסיפר כי רוב התוכניות לא הוגשמו, ופונקציונרים גבוהים נתפסו בפעילות פלילית. בקיצור טען, כי ברית־המועצות נמצאת על סף משבר, אשר אפשר להתגבר עליו אך ורק על־ידי דמוקראטיזציה במפלגה ובמשק. השבועון „נובייה וורמיה" פירסם לאחרונה מאמר בו הגדיר את מתנגדי הרפורמות בתור „שמרנים סוציאליסטים המנסים לחסום את תוכנית הרפורמות של גורבצ'וב".

אבל גורבצ'וב אינו כל־יכול והמנגנון הבירוקראטי המיוצג היטב בוועד המרכזי לא קיבל (עדיין) את הצעתו לבחירות חשאיות בין מספר מועמדים. אחרי יומיים של דיונים אושר מסמך רב־מלים, אך בנושא העיקרי מדובר בו באופן סתמי על „שכלול שיטת הבחירות ועל הרחבת הדמוקראטיה הפנים־מפלגתית". זו נוסחה אלגבראית, מימית, וגורבצ'וב נזקק לבעלי־בריתו כדי לגבור על מתנגדיו.

מעמדו של גורבצ'וב עדיין אינו מובטח. המנגנון הבירוקראטי, שמעריכים אותו ב־3 ו מיליון איש, נלחם על קיומו, על זכויות־היתר השמורות לו. לגורבצ'וב יש גם בעיה עם המשטרה החשאית, הק.ג.ב. גורבצ'וב פתח במערכה רצינית נגד הפרות החוק ומאסרים שרירותיים, אך עדיין אין לו שליטה על הק.ג.ב. עתה מתברר, כי מאסרו של העיתונאי האמריקני ניק דנילוף בשנה שעברה, בוצע על־ידי הק.ג.ב. כניסיון לגרום משבר בין בריה"מ לארה"ב. גורבצ'וב היה אותה עת בחופשה, וכפי שנמסר מפיו, נודע לו על המאסר מן הקריאה ב„פרבדה"... החלטתו של גורבצ'וב לשחרר את פרופסור אנדריי סחרוב מהגלות בגורקי ושיחתו הטלפונית ההפגנתית, נועדה לאותת־לק.ג.ב. שהמנהיג הסובייטי ייאבק נגד אווירת הפחד שהק.ג.ב. עדיין מנסה להטיל על הציבור.

גורבצ'וב בוודאי לא יאהב את השוואתו לדובצ'ק, במיוחד בגלל זיכרון הסוף המר של „הרפורמטור מפראג". אך במאבקו עם „כוחות העבר", כפי שהוא מכנה את מתנגדיו, בוודאי ייזקק לתמיכה ציבורית רחבה, במיוחד בקרב צעירים ואינטלקטואלים. אשר תמימי דעים עם המנהיג הסובייטי. כי בלי טלטלה רצינית של המנגנון ובלי דמוקראטיזציה אין למנוע משבר חמור. השנה הקרובה תהיה שנת מבחן לגורבצ'וב. הצלחתו תלויה ביכולתו לשנות את יחסי הכוחות בפוליטביורו ובוועד המרכזי. שם עדיין רב כוחם של מתנגדיו.

הדור הבלתי־מוכתם של רוסיה

„אנשי האתמול לא רוצים שחיינו ישתנו. לביורוקראט חשובה הכיסאולוגיה — לא האידיאולוגיה"

מאת יבגני יבטושנקו

[illegible] הסובייטי ייבגני יבטושנקו [illegible] בשבועון הגרמני „דר שפיגל" [illegible] תחת הכותרת „הדור הבלתי־[illegible] של רוסיה". יבטושנקו, מחברו [illegible] „באבי יאר" ומי שנחשב מבשר [illegible] בברית־המועצות, חושף במא[illegible] את הלכי־הרוח הליבראליים [illegible] בחברה הסובייטית, על רקע [illegible] של הנשיא מיכאיל גורבצ'וב מול [illegible] המנגנון השמרני האדיר. להלן קטעים [illegible] (מ.ג.)

•••

[illegible] סגולת מחולאים רבים, שאנו [illegible] כיום — אך השאיפה [illegible] לשלטון בעולם אינה נמנית [illegible] לא נתקלתי בה אפילו אצל אנשי הצבא [illegible] ייתכן שבלב אחדים מהם יש [illegible] קאריירות מטאוריות.

[illegible] קנאות רבות ואנו ממשיכים [illegible] אם אנו משתחררים — בלי [illegible] כך לגמרי — ממעמסת המשפטים [illegible] הגבלות, ומסבך הזושרנות כלפי [illegible] וכלפי אורחיהן של מדינות [illegible] יתכן זה היה תכופות תשובה [illegible] ההתנהגות כלפי עצמנו).

[illegible] כל מקרה, אנו מתפתחים וגדלים. [illegible] נעשים צרים עלינו. ואם אין [illegible] להטיל את הבגד הרעיוני המוצע לנו [illegible] צר, הרי הסיבה לכך היא שיש לנו [illegible] ההיסטוריה משלנו, ולא [illegible] כושלת. אין זה מונע מאיתנו [illegible] ממכנסי ג'ינס מערביים [illegible] בתעשיית הבגדים שלנו בדגמים [illegible] קארדן.

[illegible] אנשי האתמול שלנו אינם רוצים [illegible] ישתנו, שכן לביורוקראטים אין [illegible] אלא רק „כיסאולוגיה". [illegible] חשוב רק דבר אחד: שלא יטלו [illegible] הכיסא שעליו הוא יושב.

[illegible] העם הרוסי אינו רוצה עוד להיות אנוס [illegible] לתחזורות כלשהן — תורים [illegible] הם ורופאים מכוערים של [illegible] העם הרוסי רוצה שיושם קץ לכל צוואר־הבקבוק באספקה, שכן נוכח אוצרות הטבע שבידינו, אין עילה לצוואר־בקבוק מסוג זה.

העם הרוסי רוצה להתלבש היטב. הוא היה רוצה שבעיית הדיור תיפתר אחת ולתמיד ושכר הדירה לדירות של המדינה הוא אמנם הנמוך ביותר בעולם, אך לפעמים נאלצים אנשים להמתין זמן רב עד שהם זוכים בדירה כזו). העם הרוסי היה רוצה שיהיו לו די מעונות־יום לילדים ודי גני־ילדים חינם־אין כסף.

יתר־על־כן, העם הרוסי אינו רוצה לחיות על־פי הוראות מלמעלה. אלא לפי מושגיו שלו־עצמו. אין הוא רוצה בקשקושים פטבררי־אופטימיים מעל לבימת הנואמים. אלא במלים הכרוכות במעשים. כך גם רוצה והוא בספרות של אמת, אפילו יש בפיה אמת מרה. הוא רוצה בספרות המגינה על זכויות הארם.

העם הרוסי רוצה בפתיחות. הוא רוצה זכות מחוזקת לרעה אישית, זכות למתוח ביקורת על כל אדם, יהיה מעמדו אשר יהיה.

העם הרוסי רוצה לקרוא הרבה ככל האפשר, ולא רק את הספרים שלו אלא גם כאלה מחו"ל. הוא רוצה לראות את מיטב הסרטים הזרים ולשמוע את מיטב המוסיקה הזרה. מאז ומתמיד הצטיינו הרוסים בהתעניינות רבה בתרבות מערבית, ובכושר לעבדה באורח יצירתי, אך הם היו גם רוצים שהמערב יפתח את בתי־ההוצאה ואת בתי־הקולנוע שלו לספרינו ולסרטינו, משום שבתחום זה יש בידינו דברים שאנו רשאים להתגאות בהם, במיוחד כיום.

העם הרוסי היה רוצה שהללו, המבקשים לעזוב את הארץ לצמיתות יהיו רשאים לצאת, ואלה שיגיעו למסקנה כי עשו מישגה ומבקשים לשוב, אכן יינתן להם לשוב, אם מצפונם נקי.

ואולם, רוב הרוסים מבקשים רק לצאת לטיולים בחו"ל על־מנת לחזור. לעולם לא תהיה יציאת רוסיה המונית, אפילו ייפתחו הגבולות. הרוסים הם עם האוהב את מולדתו, ואולי הם נוטים יותר מכל עם אחר לגעגועים הביתה.

העם הרוסי רוצה לקבל אורחים, זרים ולהרבות ככל האפשר בנסיעות לחו"ל כדי להביא אחר־כך הביתה את הרעיונות החדשים ביותר בתחום הטכניקה ואורח־החיים — תכונה שאיפיינה כבר אחד מאבותינו הגדולים, הצאר פיוטר.

החלון שפתח פיוטר לאירופה נאטם בתכופות משני הצדדים. אולם העם הרוסי רוצה שהחלון הזה ייפתח לכל. גם לנו יש מה להראות בארצנו.

כיום מורכבת יותר ממחצית האוכלוסיה שלנו מבני־אדם, שבימי סטאלין עדיין היו ילדים או פשוט נולדו אחרי 1953. אי־אפשר לכנותם, אפוא, „בלתי־הגונים" או „מוכתמים". הייתכן להטיל על הדור הזה את הצל השחור של הגולאג? זה פשוט בלתי־אפשרי.

בלי שארצה לעשות הקבלות היסטוריות מפוקפקות, הייתי רוצה שישקלו דבר אחד: אנו איננו מטילים על הגרמנים, אשר נולדו אחרי 1945, את האחריות למאידאנק או לאושוויץ. האמנם אותם גרמנים צעירים, אשר תיקנו את הנזקים שנגרמו לווסטמינסטר־אבי על־ידי הפצצות של אבותיהם וסביהם, אחראים להרס? הרי הם־עצמם קיבלו על עצמם חלק מן האחריות המוסרית לעבר, וזה הופכם אפילו לפחות אשמים.

מאפיין טיפוסי לאורח־המחשבה החדש הוא הפתיחות לדעות אחרות. אם כיום הולכים עורכים פחדנים בדרך הנושנה ושולחים מאמרים או עבודות ספרותיות שנויים במחלוקת „למעלה", הם מקבלים בדרך־כלל את התשובה: „תכריעו בעצמכם הרי לשם כך אתם יושבים ליד מכתבותיכם". חלק מהם פשוט אינם מסוגלים להתרגל לכך, הם פוחדים מפני דמוקרטיה.

אך מה מצבו של הנוער, של בני ה־16־20, הצעירים ביותר בדור הבלתי־מוכתם? הללו, כמובן, שונים לגמרי. יש ביניהם כמה ציניקנים, וכן כמה ספקנים ואף כמה ביורוקראטים־בכוח, שאפילו כבר בבית־הספר מבקשים לעשות רושם ומתנהגים כאילו היו מרינאים.

הנה, הועלה באחרונה סרט סנסאציוני, „פליובום או משחקים מסוכנים" מאת ואדים אבדראשיטוב. מדובר בסרט על בן עשרה העוזר למליציה לתפוס עבריינים פליליים. דהיינו — במעין בלש בהתנדבות.

פרשנות אופורטוניסטית של הנושא הזה היתה הופכת את הנער הזה לגיבור, למופת הראוי לחיקוי. ואולם, השם „משחקים מסוכנים" אינו מקרי. מאחר שהבחור צעיר מדי לגבי אחריות כזו, הוא מתחיל להשתמש לרעה בסמכותו. הוא נהפך ל„סופרמן" קטן מסוכן.

אלה סימנים לצעידה קדימה של אמנותנו וחברתנו, בדרך של הבעה חופשית של דעות, ללא הגבלות המטמטמות את המוח.

ביצוע המחזה „דברי" — בתיאטרון ירמולובה נמשך כחצי שעה יותר. מאחר שתשואות ממושכות מפסיקות את השחקנים במקומות המכילים ביקורת חברתית. בתמונת הסיום קוראת איכרה קולחוזאית נאום עם הרבה מספרים מנופחים על היבול, שמישהו כתב בשבילה. מפסיק את דבריה מזכיר המפלגה במחוז, איש אסכולת המחשבה החדשה: „נסי־נא לדבר בלי פיסת הנייר. אמרי זאת במלים שלך..דברי"... האשה נבוכה לחלוטין, שכן שינונו לה רק להעלות גירה את דבריהם של אנשים אחרים. מאחוריה עולים צללי המתים. יושבי כפרה, ילדיה, וכולם לוחשים באוזניה: „דברי...דברי" — האשה מחפשת מלים, אך הללו אינן יוצאות מפיה, דמעות זולגות על פני לחייה המקומטות.

המחזה „דיקטאטורה של המצפון" בתיאטרון הקומסומול נהפך לדו־שיח ספונטאני בין השחקנים והצופים על הנושאים המכריעים של הזמן המודרני — דוגמאטיות, ביורוקראטיה והגישה המהפכנית האמיתית, שאין ולא־כלום בינה לבין האכזריות כלפי האנשים „הפשוטים", אשר למענם בוצעה פעם המהפכה.

הסנסאציה הספרותית הבולטת ביותר היא רומאן חדש מאת טשינגיס איטמאטוב („גרדום"), המטפל בין היתר, לראשונה בספרותנו בהתמכרות לסמים, נושא שבעבר היה טאבו. הרומאן נסוב על הקונפליקט בין איש־הרוח ובין נטולי־הרוח. מן המסגרת העלילתית החיצונית של רומן־בלשים, חוזר הרומן אל ימיה הראשונים של הנצרות, מתעמק בחיי הזאבים, וחוזר לדמות בת זמננו של ישו הנוצרי. ש„באבריסים" צולבים אותו על עץ מיובש במדבר.

מייד לאחר הופעת הרומן באחד מכתבי־העת, נמתחה עליו ביקורת בשל „פלירטוט עם סמלים דתיים". הוטל איסור על המשך פירסומו. אך בכל זאת, הוסיפו המשכים והתנהל עליו ויכוח נרחב, לחיוב ולשלילה.

הצעירים הם יותר פראגמאטיים מן הדור שלנו. הם מצטיינים יותר בהגיון מאשר באידיאליזם. אך מצד שני, אין הם גם חדורים אותו אידיאליזם פאנאטי, העלול להסתאב לכלל צרות־מוחין דוגמאטית. אך כולם מצטיינים במאפיין חשוב עד מאוד: הסלידה מכזב ומדיבורים ריקים. הם פשוט אלרגיים כלפי פיטפוטים אווריריים.

הנוער של היום רוכש ידיעות טובות הרבה יותר בלשונות זרות מאשר הדור שלנו. היו זמנים כאשר לא היתה לנו התקווה הקלושה ביותר שאי־פעם לשון זרה תוכל להועיל לנו. היינו ילדי המלחמה הקרה. לעומת זאת, כיום אין זה חזיון נדיר לראות ברכבת התחתית בן־עשרה רוסי הקורא ספר אנגלי או צרפתי במקור. בזמננו, דבר כזה עלול היה לעורר חשד.

הנוער של ימינו לומד את טכניקת המחשבים במחייה. ואולם, הדור שלנו גדל בתקופה אשר בה צוינה עדיין הקיברנטיקה במלונה של הביורוקראטיה כפסבדו־מדע בורגני. גם בג'ז וברוק המערביים החדשים ביותר בקי הנוער שלנו עד מאוד. לעומת זאת, רק הדור שלנו לצלילי הפוקסטרוט „ריו ריטה" משנות השלושים. יש להודות: בגילם ידענו יותר על ספרות, אך ככלות הכל, הם ילדי עידן הטלוויזיה.

בצעירותנו, היחסים בין בנים ובנות לא היו לגמרי נורמאליים — כתוצאה מהפרדה בין המינים בבתי־הספר. בזמננו, נחשב הדבר לבלתי־ראוי להיות מיודד עם נערה. ואילו בדור החדש, היחסים בין בנים ובנות הם פשוטים וידידותיים. הצעירים מתחילים כחמש שנים מוקדם יותר להתנשק.

הם מעתיקים ספרים פילוסופיים על בודהיזם ועוסקים ביוגה. מרבית הצעירים הללו ישרים בדיבור ובמעשה, בלתי־ניכמוסיים למדיי כלפי אנשים מבוגרים, אך לא כנועים. רומני כי עוד יחזו במו־עיניהם בעולם ללא חימוש — אולי בפריחת חייהם ואולי בעת זקנה. אני מקווה כי הדור הזה יהיה מצויד בשביל עולם כזה מבחינה רוחנית ואינטלקטואלית. הרבה יותר משאנו כיום מצוידים בשבילו. אך לשם כך עלינו למנוע שאי־מוכתמותו תוכתם.

עמדות רבות בצמרת מאויישות כיום בבני דור חדש שנטל טראגדיות העבר אינו רובץ עליו. לאלה אין תסביכי „אשמה אישיים בשל שפיכות הדמים. הם מודעים לכך שהחברה אינה יכולה להתפתח בלי אמת. זה סימן שהחברה שלנו עומדת על סף התבגרות. על סף סיכויים מצוינים בתנאי שקיפות ודמוקרטיה.

לא הכל שחור

שיקול נוסף ועיון שקט יש לנהוג ביחסים עם דרום־אפריקה. גישה אמוציונאלית בלבד עלולה לגרום נזק

מאת יורם נמרוד

שלא כפי שמייעצים לנו לנהוג בכביש — מעורבות בפוליטיקה מחייבת להיות צודק וחכם גם יחד. שעור מאלף במצוות עשה־ולא־תעשה אפשר לראות בעמדות שננקטו בשאלת היחסים עם דרום אפריקה בעיתונות. בדיוק לפני שבוע „אין כל אפשרות להבין שיתוף־פעולה כלשהו בין ישראל לבין המשטר הגזעני המחריד בדרום אפריקה" ואין זה אלא „זדון נטו" כך קובע בפסקנות אילן גילאון, הוותיק כמזכיר צעירי מפ"ם.

על אופיו של המשטר בדרום־אפריקה — אין מחלוקת. אך באותו עמוד מצד ימין ממליצה דליה שחורי על דרך אחרת להכנת מערכת היחסים המורכבת בין ישראל לדרום־אפריקה, לאחר הצגה עניינית, אך מרומזת בלבד, של הנושא המסעיר, היא מציגה את השאלה: „איך להסתייג בצורה החריפה ביותר ממעשי השלטון הלבן בפרטוריה נגד השחורים — ויחד עם זאת לא להזיק לאינטרס הישראלי".

אכנם, על פי המוטיבציה המדריכה את דובר הצעירים במפ"ם, לא די בהגנת „האינטרס הישראלי", שאף על טיבו יכולה להיות מחלוקת. אך יש להראות שגישה אמוציונלית, המודרכת על פי משאלות הלב בלבד, תביא נזק ואף תסכל את מאמצי הלוחמים בגזענות בדרום־אפריקה עצמה. עדות ממקור ראשון נתקבלה בשבוע שעבר מפיו של אורח מדרום־אפריקה, ראש עיריית יוהנסבורג, הארולד ג'. רודולף. רודולף הוא מראשי מפלגת הלבנים המתנגדת לאפרטהייד. את דעתו נגד האפרטהייד הוא מביע באומץ — בארצו. כאן הוא מוהיר: תהא זו אכזבה מרה אם תנקוט ישראל בצעדים אופנתיים: סנקציות אינן פותרות דבר ואינן מועילות לאיש", וזהו לשון המעטה. זה עתה נודע על רדיפות וטיהורים שעורכת מפלגת השלטון בדרום־אפריקה נגד חבריה היא, לבנים ואחרים מהם נושאי משרות בכירות בממשל ובמפלגה, המתנגדים מכבר לחקיקה הגזענית של ממשלתם.

כיצד ניתן, איפוא, ליישב את הסתירה המציקה בין בעלי מוסר הכוונה, כחברנו אילן, לבין אלה הסבורים שעמידה מוסרית אינה יכולה להיות משוחררת מאחריות לתוצאותיה? ראשית, יפה לכאן הזהירות. לא כל מי שנושא את דגל המוסר והפוליטי עושה זאת בלא לב ולב. אין הדברים אמורים, חלילה, כלפי צעירי מפ"ם, שהמוטיבציה והלהט שלהם ראויים לאהדה והזדהות. הדברים אמורים כלפי ד"ר ביילין, נאמנו של שר החוץ, ומנכ"ל משרדו, שעל־פי השכלתו ומעמדו, אמור לדעת יותר מכפי שמשתקף מיוזמתו — אשר גרמה לשר הבטחון להכשל בלשונו, מרוב חימה.

ביחסיה של ישראל ודרום־אפריקה יש רבדים אחרים, ומימים כימי התנועה הציונית ודווקא בשעותיה היפות ביותר. והרי לא נבמיש עתה את שמו של מנהיג דרום־אפריקה בשמך ימנת דור, יוהן סמטס, הליברל — ידידו הקרוב של חיים וייצמן, אף לא נשנה עתה את שמו של קיבוץ רמת יוחנן, הקרוי על שמו.

ובדרי היחסים אותם יש לשקול אינם מצטמצמים בהשלכות הנובעות מהיחסים עם ארה"ב. היהם זה עלה עתה, מפני הסבך של ידיעות מג־מית בין מפלגותיה על דרך הטלת הסנקציות, ודווקא הדימוקרטים בקונגרס הם אלה ששכחו את תחינותיו של ממשל קרטר מעל במות בין־לאומיות — להימנע מרדוף ועיצומים והבליוריים כלפי דרום־אפריקה, מפני שכך יוכשלו מאמציו לכפות על מדינה סרבנית זאת התנהגות על־פי קריטריונים הולמים וחברות בקהילייה הבין־לאומית.

השיקול חייב לכלול גם את גורל הקהילה היהודית ואת עתיד היחסים הכלכליים. אמנם, הסנקציות והתבעות על־ידי הקונגרס של ארה"ב מתייחסות אך ורק לעסקות נשק, וגם בהקשר זה — רק לעסקות נשק שנחתמו אחר החוק שנחקק שם אשתקד — אך עלולים להפגע קשרי המסחר והמימון שאין להם כל נגיעה לסחר נשק, וזוהי טוו את היחסים הכלכליים עם דרום־אפריקה יש לטפח בלי לשים לב לאופי המשטר בה — שכן אם ננקוט כללים אלה נמצא עצמנו מנותקים עד מהרה מעולם ומלואו.

שיקול נוסף ועיון שקט יש לנהוג גם ביחס לתגובות המבוא מדרום־אפריקה, הקשור בתעשייה הצבאית. לא הכל פסול בתחום זה, כל עוד זקוקה ישראל לנשק למען בטחונה. דווקא מפני שיש להזהר מעיקול כל דיון ציבורי כאשר נוגעים לדיון בענייני בטחון — יש מקום לבחינת ההן והלאו בתחום זה, לגבי דרום־אפריקה כמו לגבי כל מדינה אחרת.

צעיר, מקצועי וא־פוליטי

רוברט גייטס לראשות הסי.איי.אי. במקום ויליאם קייסי

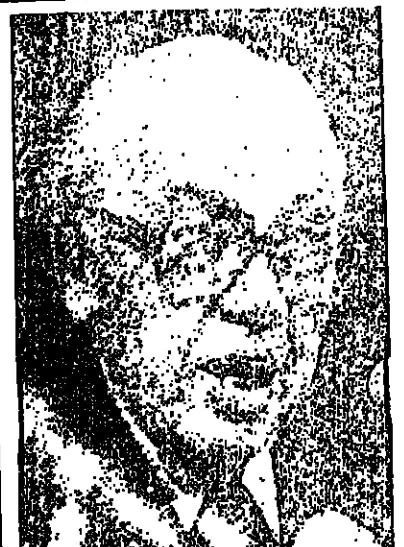

ויליאם קייס. משאיר סוכנות בצרות (צילום: אי.פי.)

מאת דליה רפאל, וושינגטון

בוושינגטון נמסר על התפטרות ראש הסי.איי.אי. ויליאם קייסי. בשש שנות כהונתו, בנה קייסי מחדש סוכנות מוכה ובעלת מורל ירוד, בתקופה שלאחר פרשת ווטרגייט. הצלחתו היתה רבה. הוא הגדיל את תקציב המודיעין הלאומי פי־שלושה כמעט, יזם ושיפר תכניות איסוף וניתוח מודיעין וחידש את פעילות זרוע המבצעים החשאיים של הסוכנות.

מאז ניהל את מסע הבחירות של רייגן ב־1980 וכידיד קרוב של הנשיא, תפס מקום מיוחד בממשלו. הוא גם סייע בניסוח מה שידוע עתה כ„דוקטרינת רייגן", הסיוע החשאי, לכאורה, לתנועות ההתנגדות אנטי־קומוניסטיות. פעולות כאלו מתנהלות עתה בהיקף מלא באפגניסטן, קמבודיה, אתיופיה, אנגולה וניקרגואה.

יכולתו הרבה ופעלתנותו הבלתי־נלאית הביאו הצלחות רבות. אולם כשנאלץ לעזוב עקב מחלתו, בדצמבר 86', שוב היתה הסוכנות מעורבת בשערוריה, עקב מבצע חשאי שלא עלה יפה. מעורבותו האישית של קייסי בפרשת אירן־קונטראס ומספר מכות נוספות שניחתו על המודיעין האמריקני בתקופת כהונתו, מאיימים להעיב על הישגיו.

מערך מודיעין הרוס

מערך כוח האדם המודיעיני של ארה"ב בבריה"מ הרוס, עקב עריקת הסוכן האוואורד ב־1985. אסון צ'אלנג'ר, הגורם לשיבוש כל תכנית החלל האמריקנית, הותיר את ארה"ב נשענת על לוויין ריגול־צילום אחד בלבד לשעת משבר. ומעל לכל, הצמצומים בתקציב (גראהם־רודמן וכו'), החלו נותנים אותותיהם גם בקהיליית המודיעין האמריקנית.

בתקופת קייסי נפגעו קשות יחסי סוכנות הסי.איי.אי. עם הקונגרס. הוא לא קיבל את רשת חוקי הפיקוח של הקונגרס על מבצעי מודיעין, אשר נטוותה לאחר פרשת ווטרגייט לפני כעשר שנים. הוא גם לא ניסה לשנותם, אלא להתחכם להם או לעוקפם. גם בהסתבכות האחרונה בפרשת אירן־קונטראס מתגלים סימני נסיון לעיקוף את חוקי הקונגרס.

הנשיא רייגן בחר ברוברט גייטס, סגנו של קייסי, להיות מחליפו בסי.איי.אי. גייטס הוא יליד ויצ'יטה שבמדינת קנזאס ובעל דוקטורט בהיסטוריה רוסית. הוא הצטרף לסי.איי.אי. ב־1966, מונה לצוות ה„אן.אס.סי. ב־1974, שם שירת תחת ממשליהם של ניקסון, פורד וקרטר. לסי.איי.אי. חזר בינואר 1980. באפריל 1986 הושבע כסגנו של קייסי, שגם שימש כפטרונו בסוכנות והעריך ביותר את יכולתו ומקצועיותו. אם יזכה באישור הסינאט, יהיה גייטס בן ה־43 האדם הצעיר ביותר שעמד אי־פעם בראש הסוכנות.

גם הדמוקרטים משבחים

דמוקרטים ורפובליקנים בקונגרס שיבחו אתמול את בחירתו של הנשיא. אחד מהם התבטא: „היום, לראשונה זה זמן רב, זכה הנשיא ליותר תשבחות מאשר גינויים בגבעה".

סנטור בורן (דמוקרט מאוקלהומה), יו"ר ועדת המודיעין של הסנט, מסר שהישיבה לאישור מועמדותו תערך ב־17 בפברואר וציין, כי בכוונת הוועדה לחקור את גייטס „ביסודיות רבה" ביחס לעדותו הקודמת בפרשת אירן־קונטראס. הוא הוסיף, שבתפקידו כסגן מנהל הסי.איי.אי. היה גייטס כן מאוד וישיר והביע רצון לשתף־פעולה עם הוועדה בבנייה מחודש של האמון, שנשחק מאוד בתקופת קייסי. בורן אמר עוד, ש„לרוב חברי הוועדה הרגשה חיובית מאוד ביחס לגייטס ואין כל סיבה שלא יקבל את האישור".

מקורות בוושינגטון מעריכים, כי הבחירה נפלה על גייטס משתי סיבות עיקריות: ראשית, בחירת אדם מתוך המערכת תבטיח המשכיות בתפקוד הסוכנות, שנפגעה ממילא עקב העדרו של קייסי. שנית, מינוי אדם מקצועי, שאיננו מזוהה פוליטית, ימנע לחצים ומאבקים פוליטיים, שאינם חסרים בשעה זו לנשיא רייגן.

מצפונו, אמונתו

הרבי פוסק ההלכות' – צודק והחברה־קדישא חייבת לציית לו מי שהמצב אינו מוצא־חן בעיניו – שייזכר בכך היט... בדרכו לקלפי

מאת צביה בן־שלום

סליחה, מה אתם נטפלים ל... לרבה של מגדל העמק ... פסק הלכה שנשים לא ... ההברים, אם מטעמי ... מטעמי צניעות, אם ... ותושבי העיירה ואם ... משמים. זכותו.

מאז ומתמיד פסקו הרבנים ... לפעמים התייעצו עם רבנים ... לפעמים התווכחו עימם, אך ... שביהדות אין אפיפיור. יפסוק ... עיר כפי שיפסוק ובלבד ... הולם לפסיקתו. ככה זה ... מקבל את גזר הדין או לא...

זהו, כאן קבור הכלב:

רבה של מגדל העמק פסק ... מצפונו, אמונתו, רחשי לבו ... על ספר הזהר. אך ... הכפופים לחוקי המדינה ... את החלטתו. אין להם ברירה ... לקבור את מתיהם בבית־עלמין ... שהוקם על אדמת הלאום ... ממומנים מאוצר המדינה ... אנשי חברה קדישא — ... במונופול. חברה־קדישא ... הם, ובוודאי חייבים לציית ... העיר. גם אליהם אין לבוא ... מבחינתם, הם בסדר גמור ... מאמינים בחמים שערכו ... אסונות.

לא עלינו. בנושא יהדות ... האבלות כדי לקיים פסיקת הרב ...

כפי שחובת האזרחים ... מוצא־חן בעיניהם, לערוך ... ורצוי כמה שיותר קרוב ליום ...

חגיגה לחתולים

מאת קאסם זייד

אום אל־פאחם שוקעת עד צוואר בבוץ ובמי ביוב. ערמות אשפה, עצמות ושאריות בשר מעלות טינופת וסירחון. אלפי רגלי עופות, נוצות ושאר לכלוך ממלאים את רחובותיה. אום אל־פאחם הפכה למזבלה גדולה המעלה צחנה.

הכלבים והחתולים חוגגים. אפשר לראותם מגהקים ברוב שובע, הם בוודאי מייחלים להמשך המצב. צרת בני האדם באום אל־פאחם היא רווחתם.

ואם יימשך המצב לא מן הנמנע שחיות טרף, שועלים ונמיות יצטרפו לכלבים ולחתולים, ישוטטו בעיר באין מפריע ויסכנו חיי אדם. גם סכנת מגפות מאיימת על התושבים, והנוגעים בדבר — משרד הפנים והעירייה — ממשיכים בחילופי האשמות הדדיות. כל צד מאשים את משנהו במצב הקיים. ותושבי העיר עלולים לשלם בבריאותם על מלחמת הסמכויות.

תטרח נא שרת הבריאות ותתפנה מעיסוקיה הרבים לשעה קלה, כדי לבקר באום אל־פאחם ולעמוד ממראות עיניה על המצב החמור.

אם לא יימצא פתרון מיידי ולא יפונו ערמות האשפה ושאריות הבשר ומי הביוב, המהווים מוקד למחלות מדבקות, עלול לגרום לזעזוע שכולנו נצטער עליו.

כשלון זועק לשמיים

את המצב באום אל־פאחם אי־אפשר לתאר אלא כסכנת נפשות וכשלון זועק לשמיים. יותר מאלף תלמידים בבית־הספר התיכון מושבתים מהלימודים למעלה מחודש ימים. ואין סימנים באופק שהם יחזרו ללימודים בעתיד הקרוב. עובדי העירייה שובתים זה למעלה מחודש ימים, במחאה על אי תשלום משכורות זה חמישה חודשים. יותר משלוש מאות משפחות של העובדים ממש רעבות לפת לחם. התלמידים בבתי־הספר היסודיים משמשים, מאז פרוץ שביתת עובדי העירייה, כשרתים. הם מפנים בעצמם את ערמות האשפה, שוטפים את הכיתות ואת חדרי השירותים. בעוד האחראים למצב ממשיכים להתווכח ולחפש את האשם. צריך להזעיק את כל מי שאפשר ולהכין תוכנית חירום, כיצד להציל את אום אל־פאחם. העיתונאים שנתפתו לכתוב על אום אל־פאחם לא הטריחו את עצמם לבדוק מה באמת קורה שם. הם ביקרו בביתו של ראש העירייה ועל כוס קפה ניהלו איתו דיון אקדמאי בשאלה „מי אשם". הם לא סבבו בחוצות העיר כדי לראות במו עיניהם את מראות האימים. הם לא שאלו את דעת התושבים. במאמריהם הארוכים אין זכר למצב הסאניטארי המחמיר בעיר. הם לא כתבו מילה וחצי על השביתה בבית־הספר התיכון.

חברי הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, שיצאו להגנתה של עיריית אום אל־פאחם, מגלים צרות־עין ואטימות. כל עניינם הוא להגן על ראש העירייה, האשם מחמיר, ולא לבדוק את הסיבות לכשלון. אני מבין את התנגדותם לפיזור עיריית אום אל־פאחם. בימים כתיקונם הייתי גם אני מתנגד בתוקף לכל נסיון לפזר עירייה שנבחרה בבחירות דמוקראטיות. אבל חלק מראשי המועצות מדברים בשתי לשונות. באמצעי התקשורת הם מגלים התנגדות לפיזור העירייה, אך בשיחות אישיות הם מודים שעיריית אום אל־פאחם הגיעה למבוי סתום ושהיא נכשלה בתפקידה. אחד מהם התבטא באוזני שהעירייה היא חבית ללא תחתית. אם אינם רוצים בפיזור העירייה — אל ישתעשעו בהצהרות אלה ייחלצו ממש לעזרתה של אום אל־פאחם.

התושבים אינם מבקשים את ראשו של ראש העירייה, האשם מחמיר. כל מה שהם מבקשים זה שירותים נאותים. הם אינם מחפשים את האשם. בעיניהם כולם אשמים, והתושבים משלמים את המחיר. גם במשרד הפנים חלוקות הדעות. האחראים בשטח משוכנעים שהעירייה נכשלה ויש לפזרה, ואילו ממלא מקום שר הפנים, רוני מילוא, הודיע כי אין בכוונת משרדו לעשות זאת. רוני אינו מעוניין בפיזור העירייה משיקולים פוליטיים מפלגתיים, מה הוא יעשה כדי לתקן את העוול ולמנוע את הסבל מ־25 אלף תושבי אום אל־פאחם? עליו להחליט — או שיפשיר לעיריית אום אל־פאחם, או שיורה לפזרה. הוא לא יכול להמשיך זמן רב במשחק הזה, כשהתושבים נאנקים ונחנקים.

אני יודע שמשרד הפנים אינו שש כל כך לקבל עליו אחריות ישירה למצב באום אל־פאחם. במשרד הפנים אומרים שהתושבים הם שבישלו והקדיחו את התבשיל הזה ועליהם לאכול אותו. אך התושבים לא יתנו לו להמשיך ולהתחמק מאחריותו.

האשמה של העירייה

גם ראש העיר האחראי הישיר כלפי התושבים אינו פחות אשם ממשרד הפנים. הוא ממשיך לאחז את עיני התושבים בסיסמאות משוללות כל יסוד. בהופעותיו הפומביות באמצעי התקשורת הוא מופיע כגיבור לאומי וזורק את כל האשמה על משרד הפנים ועל יריביו הפוליטיים במקום. הוא ממשיך לטעון שהשלטונות משתמשים בנשק פוליטי נגדו כדי להכשילו ואילו הוא עצמו משתמש בנשק השבתה נגד יריביו הפוליטיים בעיר וזורק את הכדור למגרשם. הוא מאשים את מפ"ם ואת המערך ואת ה„חוגים המייצגים את הפונדמנטליזם המוסלמי" בהתארגנות נגדו. בכך הוא מאשים את הצעירים המוסלמים, שתרמו יותר ממנו לפיתוח היישוב. האגודה האיסלמית שילמה מכספיה משכורות של חודש למורים בבית־הספר התיכון, בנסיון למנוע השבתת הלימודים.

מחמיד מנסה להכפיש את שמם של הצעירים המוסלמים ולשסות בהם את השלטונות, כדי שהוא יוכל לשמור על כסאו. על מחמיד לגלות אומץ־לב אזרחי וכושר מנהיגות, ולהתפטר מתפקידו. גם אם, כטענתו, משרד הפנים הוא האשם במצב. רק כך יציל את כבודו וימלא את חובתו המצפונית והאזרחית כלפי תושבי עירו.

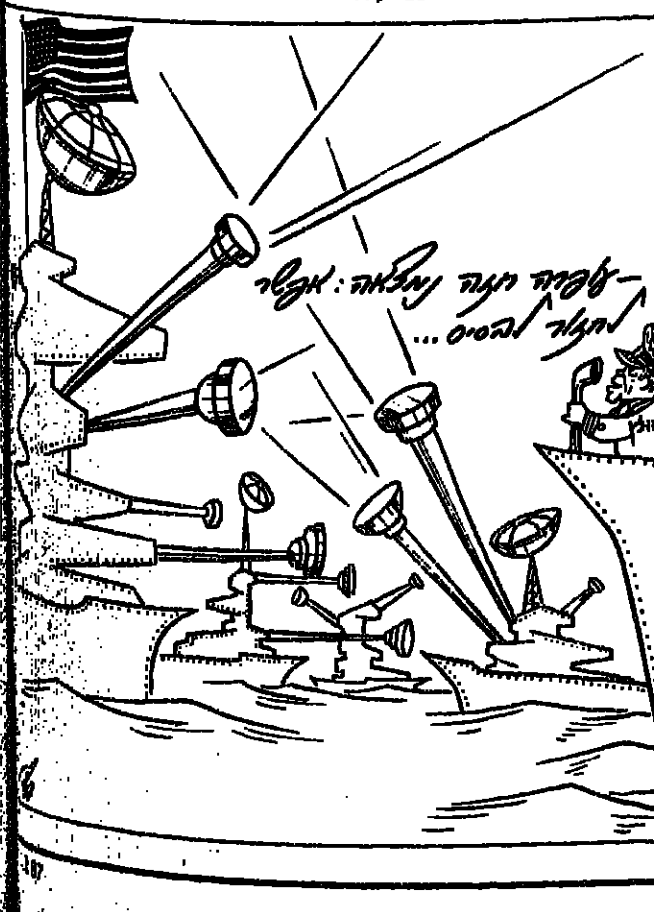

נשק חלוד ורעשני

זה זה כמעט בלתי נמנע שלא להיזכר בשבועיים האחרונים בתקוות שתלה שמעון פרס בממשלת האחדות הלאומית, בין היתר בשל הסיבה החשובה, שהיא משככת את השנאה וליבוי היצרים בציבור. כפי שהגיעו לשיאם בבחירות ב־81', אך גם לא נעדרו ממערכת הבחירות של 84.

הנשק החלוד והרעשני של תועמלני הליכוד השמיע קולות נפץ ורמים סביב השעון שקיבל פרס ליום הולדתו מדוד בלאס. אך אלה היו כאין וכאפס לעומת „תרגילי האש" שערכו נציגי הליכוד בכנסת נגד „החטא הקדמון" של מפלגת העבודה — הקיבוצים. בלי תיחכום, כמיטב המסורת הדמגוגית־פרימיטיבית והמרושעת, חזרו אנשי הליכוד פעם אחר פעם ופיזרו לכל רוח את זרעי השנאה הכוזבים שלהם — כאשר בנשימה אחת הזכירו את הממון הרב שמבקש המערך לתת לקיבוצים, בעוד שהוא מתכוון לקפוץ את ידו כלפי עיירות־הפיתוח וההתנחלויות. הדיוק והאמת צפו ולאואצים כאשר מדובר בתעמולה, המבקשת להכות ביריב במקום שנדמה כנקודת התורפה. האמנם מתנגד המערך לסיוע לעיירות הפיתוח? בוודאי שלא, אך מדוע לא להשתמש בזבל הגס הזה כדי לעורר אהדה להתנכלות שלהם לקבוצים. זה הרי נשמע טוב בעבר — כאשר הליכוד העמיד עצמו כפטרונם של עיירות־הפיתוח, והציג את המערך כפטרונם של הקיבוצים, עם הדשאים ובריכות־השחייה. מי יודע — אולי זה יעבוד גם הפעם.

ואף לזכור, כי מערכת הבחירות עדיין רחוקה, אך מי שמשלה את עצמו שמצפה לו גן של ורדים מוטב שיתכונן לקוצים ודרדרים. ממשלת האחדות הלאומית אינה כתב־ערבות למתק־השיח ולא לנימוסים והליכות. בוודאי לא מצד הליכוד. די לעקוב אחר הלשונות המלוכלכות של ראשי הליכוד — אלה כאלה — כדי לדעת, כי כאשר תיפתח מערכת הבחירות יותרו אזי לשונות, וביתר שאת, נגד המערך וראשיו.

*

במפלגת העבודה אומרים, כי אינם מסוגלים לנהוג באותו סגנון. יש בזה משהו, אם כי תהיה זו טעות לחשוב, כי הדמגוגיה וחצאי האמיתות הם מונופול של הליכוד. אך הטון הוא שעושה את המוסיקה, מה גם שהליכוד אינו בוחל בשימוש ב„פצצות סרחון" — בהנחה כי משהו יידבק ביריב.

אין לדעת עדיין כיצד יקבל הציבור את השיטות הישנות והמוכרות של הליכוד. האמנם הנחה של פרס, כי האנשים לא יבלעו עוד את מה שהליכוד מנסה להאכיל אותם — נכונה? יתכן שכן, לפחות לא באותה כמות ובאותה שקיקה שאכלו בעבר, שהרי בכל זאת קרו כמה וכמה דברים מאז שתי מערכות־הבחירות האחרונות. מה גם, שחלק גדול מהציבור בוחל באותו „נשק". אך האם ישנה הליכוד את שיטותיו, את „הנשק האישי" שלו, במלחמתו נגד המערך — על קולות ציבור הבוחרים? ספק רב. פה ושם יישמעו סיסמאות חדשות, אך הדמגוגיה והבוכה לא יוותרו לטובת ויכוח פוליטי ענייני. אדרבא, דווקא בגלל ממשלת האחדות והטעות ההכרחית שהיא יוצרת — כאילו הכל כשורה, יעשו בליכוד שימוש נמרץ ואינטנסיבי יותר בכל אמצעי התעמולה כדי לקעקע במהירות את הפסאדה החיצונית שנוצרה, שהריב העיקרי הקודם, הוא בסדר. התרגיל הקטן שעשו אנשי הליכוד למפלגת העבודה בשבועיים האחרונים הוא רק הכנה קלה יחסית לעומת מה שמכינים להם בעתיד הקרוב, ובעיקר בעת מערכת הבחירות הבאה.

ליכוד — מערך 1:0

בוזירתו של השופט יעקב מלץ למבקר המדינה היא נצחון (לפחות טכני) של הליכוד על מפלגת העבודה. למעשה, זהו בעיקר כשלון של שמעון פרס, אשר הוכיח אמנם דביקות באיש אשר הציג כמועמד מפלגתו (יעקב ניצן), אך לאו דווקא בקיאות בקריאת „המפה". קשה להתרשם יתר על המידה מהנאמנות עד הסוף המר שהפגין פרס. אפשר אולי לומר, להגנתו כי יעקב ניצן לא הקל עליו לרדת מהעגף השבירי שעליו נתלה, שהרי חברות אינה חד־סטרית, וניצן צריך היה להבין, כי למרות רצונו ומחויבותו של פרס אין בכוחו לממש את הבטחתו. ניצן יכול היה לצאת בהצהרה שאינו מעוניין בתפקיד. לפחות, היה מרוויח מכך יותר, שכן הוא לא היה אז בבחינת מועמד שנכשל, ובעקיפין גם הכשיל את פרס. אדרבא, נסיגתו היה מעלה את יוקרתו.

הליכוד לעומת זאת נהג מלכתחילה בגמישות בכל הקשור למועמד מוסכם. שמיר, בחוכמה רבה, לא הכניס את ראשו לעניין, ולא „הטיל את כל כובד משקלו" למען מועמד מסויים כפי שעשה פרס, שנאלץ להיווכח, כי במקרה הזה היה משקלו קל מדי. השתלשלות העניינים במהלך בחירת מבקר המדינה מזכירה במידה מפתיעה את התהליך שהיה בעת בחירת נגיד בנק ישראל. גם אז התחייב פרס כלפי סגן שר האוצר עדי אמוראי, ונאלץ בסופו של דבר להשלים עם בחירת פרופסור ברונו.

אמנם גם לליכוד היה הפעם מועמד בעל תעודת זהות פוליטית, חיים קוברסקי, מי שהיה במשך שנים רבות מנכ"ל משרד הפנים, אך הליכוד לא גילה אותה עקשנות מוזרה. יהיה זה מוגזם לראות בכשלון הזה מכה רצינית לפרס ולמפלגתו, אך סטירת־לחי, בהחלט כן.

יעקב מלץ
נצחון טכני

הצעה שקשה לסרב לה

לאחר שהנשיאות של ועידת תנועת החרות התכנסה (ללא נציגי מחנה דוד לוי) וקבעה נהלים וסדרי־יום למושב השני של הוועידה, ולאחר שהשר לוי כבר הספיק ללגלג על אותו כינוס ועל ההחלטות, יצאו מקורביו בהצעה משלהם, שאגב אינה מקורית. לפי ההצעה, שכבר הועלתה בשעתו על־ידי אריק שרון, יטיל כל ציר בוועידה פתק של המחנה, שבו הוא תומך. בדרך זו אפשר יהיה לדעת, אחת ולתמיד מה הם יחסי הכוחות בין המחנות, השונים ב„חרות", ועל פי החלוקה הזאת אפשר יהיה לתת לכל מחנה את ייצוגו ההולם בכל מוסדות המפלגה.

מה יכול להיות פשוט מזה? מחנה שמיר, הטוען לרוב, ודאי צריך לקבל ההצעה. אשר לשרון, הרי כבר ציינו, כי הוא הציע זאת עוד לפני חודשים רבים. היכן איפוא המילכוד? נראה כי מי שהמסס ונרתע מההצעה אלה אנשי מחנה שמיר־ארנס. ראשית — האם ילכו כמחנה אחד או כשניים? בכל מקרה אין זה מצב נוח לשר ארנס, המציג עצמו כמועמד שווה־כוח ללוי ושרון, אך לפי שעה לפחות נאלץ לחסות תחת כנפיו של שמיר. ספק אם ילך בהתמודדות פרלימנארית כזו בשמו הוא, שהרי אז תתגלה „ערוותו" ברבים. גם מחנה שמיר לא יסכים לכך, כי פיצול הכוחות יקטין את גודלו של המחנה הזה, הטוען שהוא הגדול מכולם.

אך אלה אינם החששות היחידים של מחנה שמיר מההצעה החדשה־ישנה. מי ערב להם, כי הברית שהיתה במושב הראשון של הוועידה בין דוד לוי לאריק שרון לא תקום פעם נוספת — ותתן לשני המחנות האלה רוב בתנועה? זהו סיכון בעל פוטנציאל ממשי, וספק אם במחנה שמיר יהמרו על הדימוי הנוכחי שלהם, כבעלי ההגמוניה על התנועה. אמנם, שרון נראה היום כמי שנוטה יותר להתקרב למחנה שמיר. אך אין לראות בכך ערבות לשותפויות ובריתות עתידיות בתנועת החרות. מעניין על כן יהיה לראות כיצד ולאן תתגלגל ההצעה החדשה.

גדעון פת

אברהם שריר

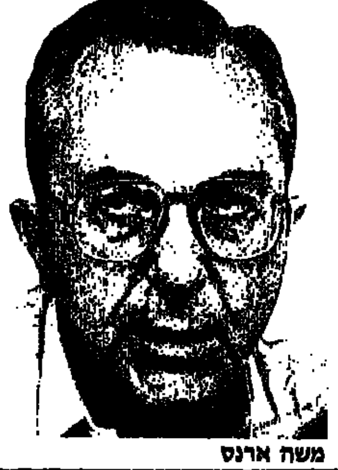

משה ארנס

יצחק שמיר

בכל זאת שפנים?

הצייה של השרים שריר ופת לבית־... המחוזי כדי שיצילם מ„מזימותיו" של ... מודעי, המבקש להביא היום תיקונים ... המפלגה כדי להוסיף בין היתר ... אנשים חדשים לנשיאות המפלגה ... אלה שנפטרו או פרשו), מעוררת ... כי הכינוי האוולוני שהעניק להם ... „שפנים", המקובל בציבור כסינונים ... לא היה בלתי מדוייק דווקא. שכן, ... החברים טוענים כל הזמן, כי הם ... במפלגה, וכי מודעי הוא במיעוט מבוטל.

... אין צודקים, שהרי בעיניהם המפלגה ... אלא אחת צמרת, הטובלת בשמנת של ... והכנסת. ושם יש להם רוב מוחלט.

אך מסתבר שככל שהמוסד המפלגתי רחב יותר, כך אותו רוב טוטאלי נראה פחות מרשים, ואולי גם יותר מפוקפק. אם לא כן, מדוע עליהם לרוץ ולהטריד את בית־המשפט בעניין מפלגתי מובהק כאשר בפניהם הזדמנות יוצאת מן הכלל לממש את טענת הרוב המוחץ שלהם, ולהכות אחת ולתמיד את מודעי במועצת המפלגה, ולדחות בהצבעה דמוקרטית את כל הצעותיו. מוזר — לאו דווקא. בוודאי לא במפלגה הליברלית, אשר בה כבר רשם השר מודעי כמה תקדימים בלתי נעימים לשריר־פת וחבורתם — כאשר הנחיל להם תבוסות גם בעת שהיו בטוחים מעל לכל ספק, שהנצחון שלהם מצוי בכיס הפנימי של מקטורנם.

קבלות בלי סחורה

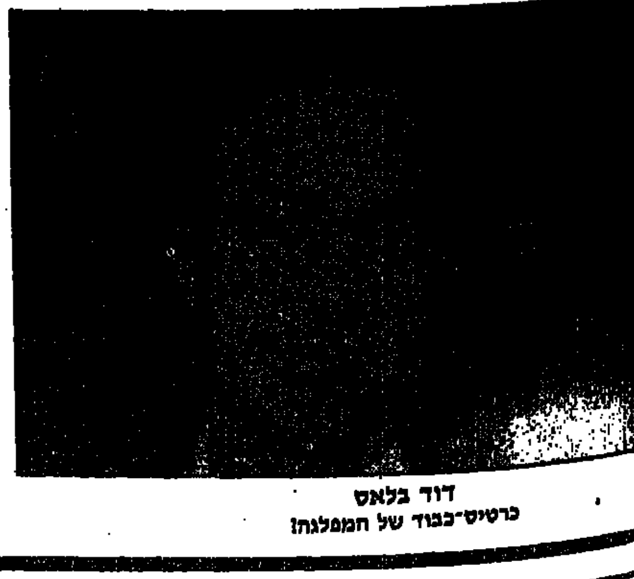

דוד בלאס
כרטיס־כבוד של המפלגה!

לאט לאט הולך ומתגלה כי דוד בלאס לא היה סתם „תורם בסתר" למפלגת העבודה, אלא כמעט פעיל מרכזי. מי יודע, אולי עוד נזכה לכך — בין כל הגילויים הרבים שכבר היו ועוד מובטחים לנו — שהאיש העומד עתה למשפט על מעשי הונאה חמורים, ישלוף לפתע מכיסו את ההפתעה הגדולה מכולן: כרטיס חבר של מפלגת העבודה. מה יש, לא מגיע לו אחרי שהוכיח, כי היה ידיד של פרס ונתן לו אפילו מתנת יום־הולדת? אני מכירה חברים טובים יותר של פרס, שהסתפקו לכל היותר בברכה. אך מה זה לעומת התרומה שלו למפלגה, הרי רק עבודה מגיע לו כרטיס חבר לכל החיים. ולמה רק לו? לכל בני משפחתו.

וזה שהוא גוייס, לדבריו, להיות שליח לדבר מצווה כדי לנסות ולשכנע כמה ראשי מפלגות קטנות להצטרף לממשלה בראשות המערך — זה לא משהו? מילא. הוא לא בדיוק הצליח — אז מה? גם פוליטיקאים בעלי נסיון ומוניטין גדולים משלו לא הצליחו בכך (פרס, שוול, גבון, וייצמן, ברעם, צדוק ואחרים), למרות שחיזרו לפתחיהם של חכמי תורה (כדי לשכנע את ש"ס), והבטיחו „הרים וגבעות" לאחרים.

הנסיון של בלאס לקחת לעצמו את הקרדיט של הצטרפות „יחד" למערך נראה פשטני מדי. זה מתאים לקרדו שלו — לעשות רווחים על חשבון אחרים. הוא נכנס לדלת פרוצה, שכן וייצמן התכוון מלכתחילה ללכת עם פרס והמערך. בלאס הביא איפוא סחורה שכבר היתה, עובדה שלא הצליח להביא ולו איש אחד ממפלגה אחרת. אבל קבלה הוא קיבל. וגם שמר. כמה מילות תורה סתמיות של ברלב, שלא לדבר על צילומי ההמחאות שנתן, והקבלות שקיבל על תרומותיו למפלגת העבודה. נראה כי בלאס הוא איש בעל אינטואיציה חזקה, שידע כי יום אחד יפול ואז, כך קיווה, יוכל להפוך אותן קבלות לפוליסת ביטוח אישית שלו. לפחות במחצית הערכתו לא טעה — הוא נתפס. אבל בחצי השני זה בכל זאת לא עובד כפי שחשב.

את מי יש לפטור?

מנהל מינהל המקרקעין לוחץ לפטור את מר עמר, שחשף מעשי שחיתות, למרות שגוף נויטרלי — מבקר המדינה — בדק את הפרשה וקבע שאין לפטור את העובד.

נשאלת אם כן השאלה את מי יש לפטר? את העובד שגילה אזרחות טובה, או אולי את מנהלו המשקיע אנרגיה כה רבה לפטרו.

הכרעה הוגנת בסוגיה זו תהווה ציון דרך ודוגמה שילמדוה עוד שנים רבות בשעורי אזרחות בבתי־הספר.

מרדכי אביב. גבעתיים.

תחמושת גזענית בתיבות הדואר

למרות „חוק הגזענות", שחוקק בכנסת ישראל, ממשיך ח"כ מאיר כהנא, שאינו מכיר בבית־הנבחרים ובחוקי המדינה, להסית, להדיח ולזרוע רעל ושיטנה בקרב אזרחי ישראל. בימים אלו מופץ חומר התרעלה כחוברות עם קטעי־עתונות „נבחרים", בתיבות הדואר שלנו.

בפרסומים, אוסף ידיעות על פיגועים מסוגים שונים של ערבים ביהודים: רציחות, חילול בתי־כנסת, „התנחלויות" וחדירות של אוכלוסיה ערבית לישובים יהודיים, התחוויות של ערבים ליהודים, ריבוי טבעי גבוה של ערביי ישראל, תהליכי פלשתינזאציה, איומים על יהודים וכו'...

הידיעות הקצרצרות, לרוב הוצאו מהקשרם והן מוצגות במטרה אחת ויחידה ליצור תרמית מאיימת ומפחידה. חלק מהאירועים המתוארים, עדיין לא פוענחו, אך הם מהווים חלק מתחמושתו של המסית. רוב האירועים הרצחניים בוצעו על־ידי חברי ארגוני מחבלים מ„השטחים", אך כהנא לא עושה כל הפרדה, כי אחת מטרתו ליצור סטריאוטיפ שלפיו כל ערבי הוא בחזקת עירפד, שכל מאוויו לחסל את העם היהודי.

פתיונותיו, כפי שמופיעים בפרסום הנזכר: לפטר את כל הערבים והפלשתינאים המועסקים במגזר היהודי, (הם הגורמים הבלבדיים לאבטלה), לפגוע בחברי כנסת „אוהבי־ערבים". ליזום התנגשויות עם המשטרה (בהר הבית ובכל אירוע חבלני), התנחלויות בלתי־חוקיות (מתקנא ב„גוש אמונים"), ייזום תקריות אלימות עם ערבים, כדי לעודד את בריחתם וגירושם, השתתת חוקי ההלכה על פי תפיסתו, במדינה כולה.

נראה, שאם לא יופעל „חוק הגזענות", ניתן לגיטימציה למדיניות אפרטהייד נוסח כ"ך, נעשה את החוק פלסתר ונאבד צלם אנוש.

ד"ר יהב. תל־אביב.

שעות נוספות גם לשוטרים

מקובל בשרות הציבורי לשלם שכר נוסף עבור שעות נוספות. במשטרה הדבר לא יושם. וזה גורם לעזיבה של רבים ממיטב השוטרים. השוטרים במחלקות, עם עומס עבודה עצום מקדישים שעות נוספות רבות מאוד, ולא מקבלים על כך כל פיצוי. הדבר גורם להתמרמרות וברגע קריטי — לעזיבה.

תופעה זו מחלישה את המשטרה, מחזקת את העבריינים ומהווה סכנה ממשית לשלום הציבור. לכן אני מציע: שלמו לשוטרים שכר עבור שעות נוספות, בהתאם לנורמות המקובלות בכל מקום עבודה. ראש הממשלה, שר האוצר ושר המשטרה נקראים בזה לפעול ברחיפות, כי עברנו את השעה ה־12!!

אברהם ליבוביץ. תל־אביב

שוב אקטואלי

כיום זה חזר להיות אקטואלי

בשנת 1950 מונתה ועדת חקירה פרלמנטרית בהרכב: יו"ר — השופט עליון, (בדימוס) גד פרומקין ז"ל חברים — ח"כ הרב שאג ז"ל, ח"כ הרב קלמן כהנא שליט"א, ח"כ יצחק בן־צבי ז"ל ח"כ אברהם אלמליח ז"ל מזכיר — ישראל ישעיהו ז"ל

דו"ח אותה ועדה הודפס בסטנסל במשרד ראש הממשלה בעותקים רבים. הדו"ח היה סודי והולק לגורמים מוסמכים.

נושא החקירה היה „כפיה דתית במחנות העולים". כיום, כאמור, זאת אקטואליה.

מ.פריור

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

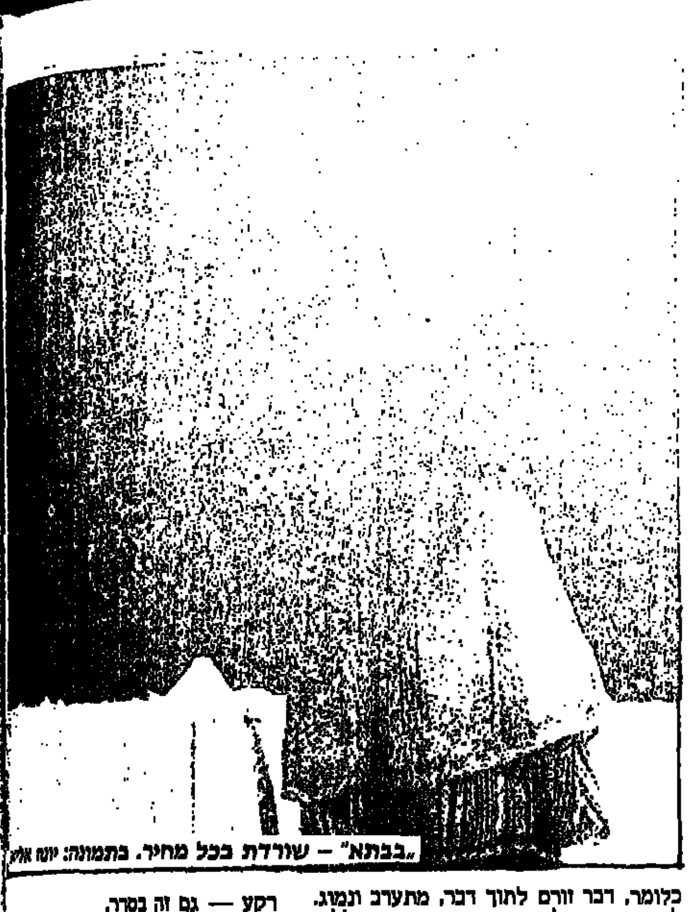
„בבתא" — שורדת בכל מחיר. בתמונה: יונה אליאן

[illegible]

יהיר מי שיגיד שבר־כוכבא אכן היה אסון,
אבל יהיר שיגיד שבלי מרדו בר־כוכבא היינו
הולכים כבר לפני אלפיים שנה.
זו דילמה לא פתורה, שבאה לידי ביטוי
בדילמה הפרטית של בבתא: להתחתן עם
שמעון הגיבן או להמשיך „להתפרנס בכבוד"
בבית הקברות
„בבתא" מאת מרים קיני בתיאטרון „הבימה"

מאת חנה רוזנטל

לא עלה על דעתה שהגיעה לסוף הדרך. בשטרין מרד בר־כוכבא היתה בבתא (יונה אליאן) נתונה בעיצומו של מאבק עם מרים ברת בעיין (טובה פררו), אשתו הנוספת של בעלה המת יהודה בן אלעזר — כתושין (אברהם מור), על תכולתו של בית.

בענייני רכוש לא ידעה בבתא פשרות. רב או מעט, כל ששמה ידה עליו — שלה. כך עולה מתוך 35 תעודותיה שמצא יגאל ידין במערת האיגרות שבנחל חבר. סל המכיל חפצי נוי, כלי בית ואגרות בהן כתובתה של בבתא ורשימת רכושה: גנים, מטעים ובתים. כן היו שם כתבי התדיינויות עם אפוטרופסי בנה ישוע מבעלה ישוע בן יוסף (אהוד בוכמן) שלא שילמו את מזונותיו, ועם בני משפחה תובעי זכות בעלות — בפני הנציב יוליוס יוליאנוס.

אשה חמרנית בבבתא, בת מרים ברת יוסף (מרים גבריאלי) ושמעון בן מנחם (ישראל רובינצ'יק) ממחוזא, שמדרום לים המלח. וגם בתקופה הסעורה של ערב מרד ולילו היא בולטת בשפעת המיניות והאירוטיקה הנוספת שבה.

כך במחזה „בבתא" מאת מרים קיני, בבימויו של תום לוי, בתיאטרון הלאומי „הבימה".

„בבתא", תערובת של הצצה לתוך חדרי המיטות והמטבחים של בני מחוזא ועין־גדי במאה השנייה לספירה ושל הצהרות והרגשים של המחוזאית, שמרד בר־כוכבא היה שואה.

בבתא מתה כנראה עם שאר הנחבאים במערת האגרות. אך מרים קיני השאירה אותה בחיים, הוליכה אותה בשבי לרומי ועשתה אותה לסוכנת מוות לדורות הבאים.

ערת טורפים מאכלסת את המחזה של קיני. ומשום שריון הסטורי ופילוסופי לא עניין אותה כאן, אין מה שיערן את ההתרחשות, אין ויכוחים אידיאולוגיים, אין מילות געגועים לחופש, אין התלבטויות.

מחזה של נקודות וסימני קריאה. מחזה בוטה.

קשה להבחין היכן עובר הגבול. אם אכן ישנו כזה, בין התאווה הרכושנית לאדמה ובין ההיאחזות השורשית בה. התשוקה במערומיה: גבר לאשה, אח לאחותו, זקן לצעירה. תשוקת אם לרכוש בתה, תאוות בת לתכשיטי אמה. והכל מנקודת מבט נשית מאד — מפגש של אשה עם גופה. עליצותה של בבתא (אליאן והדרתה!!) במיניותה.

והרגע פשיטות המורדים־הליסטים על שירות המס: שודדים לצרכים פרטיים, לצרכי המרד — שליחות ידיים ברוחות, לקיחה לא מרוסנת.

ומעל לכל מתנשאת מצדה — סמל מאיים, מגרה, מושך, מפתה. „גיבורים" — לוחשת בכמיהה בבתא. „מתאבדים, פחדנים" — יורק בבוז זועם בעלה, יהודה.

המחזה „בבתא" הוא סגה של שלושה דורות. אפוס רב משתתפים ורב התרחשויות, ארוגים ושזורים זה בזה בו־זמנית.

שוחחתי עם המחזאית ועם הבמאי.

נשים

סיפורן של רוב הדמויות המלוות, בעיקר של הנשים, מתפרד בהרחבה ומתמשך. מדוע לא לצמצם?

מרים קיני: עניינו אותי נשים שמושאות לגברים זקנים, בעל־כורחן או בלית ברירה — הפרברטיות של המיניות בכל צורותיה, כתוצאה מכפייה חברתית כזאת או אחרת. יש החושבים שחלק גדול מהפרברטיות במיניות שלנו נובע מכך שאנחנו נענים לצרכים חברתיים כלשהם במקום להיענות לצרכים הפרטיים. זהו סיפורה של אגריפינה במחזה (ליאת גורן).

הסיפור של שלומציון (יעל אמיתי) שונה. היא מקבלת נדוניה גדולה מאד — כך נמצא בכתובתה, שנשתמרה עם אגרות בבתא. עשרה ימים לאחר החתונה היא מקבלת תוספת. גדולה אף היא. שאלתי את עצמי, מדוע? באותה תקופה היה מקובל שאם הנערה, הנישאת בגיל צעיר מאד, אין לה עדיין וסת — אורח כבשים — ניתנת לה תקופת המתנה עד שתבשיל. גבר יכול לגרש אשה בשלושה מקרים: אם היא עקרה — רק לאחר עשר שנות נישואיה, אם יש מומים [illegible] — [illegible] שלעולם לא תגיע לפוריות [illegible] לא תלד. היה משהו מפחיד באישה שלא מתפתחת — בעיין ההורמונלי — ואניה של שלומית [illegible] כל הוויות [illegible].

תום לוי: הדמויות הן פן נוסף של המוטיבים. אנו מצד אחד ישנה בבתא, האשה המוצלחת והנחושקת, והיי מולה ישנה אגריפינה, שלא הולך לה בחיים וכשלבסוף היא מצליחה לתפוס חתן וזקן ולהרוג אותו בעודו סקס — באה בבתא ומסורת אותה. מוציאה מידיה את גינת האפרסמון שלה. וישנה שלומציון, שלא יכולה להיות אשה ומרים ברת בעיין, שכבר על הגבול של „הייתי אשה" ורחל (שושנה רואר), שמעולם לא בנתה לעצמה בית.

הריבוי הזה, שהוא פועל יוצא של „להראות את הפנים השונות של האספקטים השונים של אותו מוטיב", קיים גם מישור הפוליטי שבמחזה. גם ביחסי ילדים־הורים וגם ביחסי בעל־אשה.

את המבנה הזה המורכב ביימתי לפי רימוי של צליל והד, והד שלהם.

המחזה של מרים אירוטי מאד. מדוע מיתנת את האירוטיות הזאת בהצגה?

תום לוי: זה לא היה שפתאום אמרתי לעצמי, זה אירוטי מדי ואני לא רוצה להגביל את ההצגה לגיל 16 ומעלה. אלא שפתאום רואים דברים, שבדמיון הם עובדים — ובין שחקנים על הבמה הם מתקבלים מגושמים.

ישנם מוטיבים במחזה שהצטמצמו בהצגה וישנם אחרים, שדווקא התפתחו. למשל, הקומיות. אמנם אף פעם לא חשבנו שאנחנו כותבים טראגדיה יוונית, אך במאזן שבין הקומי לבין הדראמאטי־טראגי נטו המאזניים לצד האחרונים. תוך כדי עבודה חשתי שאם לא נרגיש את הקומי, הרי במקום לדראמאטיות נגלוש לסנטימנטליזם. או באופן מודע כיוונתי את השחקנים לדבר כך, שמשפטים מסויימים שיכלו להיות טראגיים מאד ייהפכו לקומיים. וזה בכלל לא מפריע לי. להיפך, אני שמח מאד שבסצינה עוצרת נשימה יש פתאום איזה צחוק בקהל.

סימבולים

בניגוד לריבוי הדראמאטי, הבמה מאד סטאטית (תפאורה — רות דר), בנויה במבנים רבועים ובצבע צהוב. מה הכוונה בניגוד זה?

תום לוי: קל מאד לקחת במה מסתובבת וקל מאד להוריד חלקי תפאורה ולעשות הצגה נוסח מיוזיקל אמריקני, שהכוכב בה הוא או המעצב או פועלי הבמה. לי, כבמאי, האתגר הוא לקחת את הבמה הזאת, שיש לה רימוי של מידבר יהודה, ובאמצעות השחקנים ובמינימום תאורה (מיכאל ליברמן) להחיות אותה.

העובדה שאני משתמש בסט אחד של תפאורה לא משתנה מאפשרת לי להשתמש בטכניקה קולנועית בשיטת הדיסולב — כלומר, דבר זורם לתוך דבר, מתערב ונמוג. לא חיתוך חד ולא מעברים חדים משחור ללבן וכדומה. בתפאורה הרב־קומתית הזאת קורים דברים סימולטאניים: יש וקיימת התרחשות בצד אחד וקפיאה באחר. יש ודיאלוג קופץ ממקום למקום, מבית לבית. וזה אפשרי רק על במה שאת קוראת לה סטאטית, ושבעיני היא הכי דינאמית שאפשר.

לגבי הצופה יש בכך עניין מיוחד. הוא צריך להחליט לאן להסתכל, למה להקשיב. זה הרבה יותר מעניין מאשר תמונה אחת, מוקד אחד, אירוע אחד. כאילו ואריאציות שונות של ההצגה לעיני הצופים השונים.

המוסיקה של משה ארגוב (עיבוד רפי קדישזון), שמלווה את ההצגה, נותנת לה טעם מיוחד. מה מאפיין אותה?

תום לוי: שילוב המוסיקה יש לו שני עקרונות. ראשית כל, זה לא מיוזיקל עם מספרים מוסיקאליים שמפסיקים את העלילה, זו דראמה עם מוסיקה ושירים. ישנם שירים שהגיבורים שרים בריאליה שלהם: שירי חתונה, שירי לכת, שיר עממי — שמלת כלולות — שיר המורדים. וישנם שירים שהם מונולוגים פנימיים, מחשבות בקול רם: שיר מסע, אל תלכי, לו ידעת. פה העיקרון איננו של טקסט — שיר־טקסט אלא של מוסיקה שנכנסת: יש טקסט מדובר, גולשים ממנו לשירה ומן השירה גולשים בחזרה לדיבור. משהו לא מוגדר. לא מיספר מוסיקאלי.

ישנה גם מוסיקת רקע, עם מוטיבים אסוציאטיביים, למשל, מארש האבל בלוויה של ישוע, בעלה של בבתא, הוא פיתוח של שיר הערש שהיא שרה קודם לבן שלום. יש כאן באופן מודע שימוש במוטיבים. חלק מן הקהל יתפוס את זה. אחרים יקבלו כמוסיקת רקע — גם זה בסדר.

מיתוס בבית קברות

הנאום של בבתא בבית הקברות, סיכום רעיוני של מה שנאמר במחזה. מה זה מוסיף?

תום לוי: בשבילי זה הקטע החזק ביותר. הקונפליקט האישי והלאומי בא בו לשיא של התנגשות. בבתא [illegible] ל„סורבייברית" — שורדת ויהי מה, [illegible] על חשבון האמת שלה והאמת של [illegible] שלה. היא אינה יודעת שהיא משקרת — [illegible] מאמינה במה שאומרת. אפשר לקחה [illegible] כסף קטן ולהגיד שזו המגויות [illegible] המאווררת, המוכרת בארה"ב או [illegible] הישראלי הצעיר". ואפשר גם לומר [illegible] מתפרנסים מגבורה שלא היתה, [illegible] דברים, מנסים לבנות אידיאלים [illegible] מיתוסים שקריים. ולא יכולים יותר [illegible] אז יהיו מי שיגידו על כך, שבר־כוכבא היה אסון. אבל יהיו שיגידו שבלי [illegible] בר־כוכבא היינו הולכים כבר לפני [illegible] שנה. עובדה — אנחנו חיים כבר [illegible] מבית־קברות רומאי אחד למשנהו. [illegible] לא פתורה, שבאה לידי בטוי בדילמה [illegible] של בבתא: להתחתן עם שמעון [illegible] להמשיך „להתפרנס בכבוד" בבית הקברות".

מרים קיני: בבתא יודעת בדיוק [illegible] אומרת: תנסה לספר להם משהו [illegible] אותך באבנים. אולי באיזה שהוא [illegible] מרמה את עצמה. אבל אני חושבת [illegible] שמתפרנסת בכל תנאי ובכל [illegible] שרידנית. יצר הקיום שלה [illegible] להמשיך ולהתקיים בכל מחיר...

מבית קברות רומאי למשנהו

מרים קיני: אני מקווה שלא.

מוסיקה | זרקור על גבי שדה

החליף את הצ'לו במיתרי הקול

מאת ציפי שוחט

מסך אחרון ירד בשבוע שעבר על האופרה „מהגוני". עשר הופעות עם אולמות מלאים. הביקורת נעצה שיניה עמוק, עמוק — אבל הקהל בכל — זאת הגיע. הצביע ברגליו. חלקו אהד, חלקו ביקר. לגבי דבר אחד היה קונסנזוס — הטנור הנפלא של גבי שדה. תגלית.

גבי עצמו אינו אוהב שמתייחסים אליו במושגים כאלה. הוא אינו כוכב שורח לפתע בשמינו. הצלחתו היא תוצאה של עבודה קשה. „הכניסו אותי למצבי לחץ והעבירו אותי כפרך", הוא אומר, „עברתי מבחני גהינום. אבל במקום שזה יפיל אותי, קיבלתי אתגרים להתמודד עם זה".

פגשתי את גבי בבית־קפה תל־אביבי בבוקר של יום חורף נאה. צעיף עוטף את צווארו — למנוע הצטננות. תוך כדי שיחה הוא בולע ויטאמין C, CC 1500, כל יום. הכלי שלו הוא הקול והוא שומר עליו. כשהיה נער ניגן על צ'לו — שבע שנים. עכשיו החליף את הצ'לו במיתרי הקול. „המדיום של האופרה מאוד מורכב ומסוכך", אומר גבי, „באופרה אסור שתהיינה טעויות, ואני מתייחס אליה ברצינות הכי גדולה שיכולה להיות. צריכה להיות בקרה על כמות הדיבור, התזונה, הבילויים, האהבה. אסור לעשות אהבה כמה ימים לפני הפרמיירה — כי זה מחליש את השרירים ואז התמיכה של הכלי פוחתת והלחץ על הגרון גובר — וזה מסוכן".

שבוע לפני הבכורה עבר להתגורר במלון, כדי לא להוציא אנרגיה מיותרת בבית. חיי זמר אופרה.

כשנכנסים לביתו אפשר לשמוע, מצד ימין, את קול הטנור שלו ברגע של אימון. מצד שמאל ניתן להבחין, די בקלות, ביצירות ואופנה של דורית אשתו. ביניהם מטיילת לה בתם החמודה מיקה, בת השנתיים, המחליטה, לפי רצונה, באיזה מהצדדים היא תפגין נוכחות. בדרך־כלל היא בוחרת את הצד של אבא.

זה במשפחה

הוא גדל בבית עם הרבה מוסיקה. הוריו זמרים קלאסיים ואחותו היא השחקנית סנדרה שדה. בשבוע אחד אפשר היה לראות את שניהם על בימת „הקאמרי" — כל אחד בהופעה אחרת. סנדרה ב„אהבה מאוחרת" וגבי ב„מהגוני".

יש לו עבר של להקה צבאית. לפני כן ניגן על צ'לו, ולימוד תראפיה־במוסיקה באקדמיה. בגיל 27 החליט להיות זמר אופרה. נסע ללונדון עם מילגה של 40 אלף דולר (!) ל„גילדהול־סקול אוף מיוסיק". למד שם שלוש שנים אופרה ועוד שנה נוספת בהופעות ואורטוריות באירופה. „אחרי האורטוריות בחו"ל הציעו לי חוזה בקלן — חוזה די מכובד להתחלה. חייתי צריך לקבל החלטה: האם להתחיל את ההתפתחות שלי בגרמניה. שנים עזרו לי להחליט: ההריון של דורית אשתי ואורי עופר, מנהל האופרה הישראלית החדשה, שהציע לי את התפקיד ב„סוויני־טוד" — עם חוזה מעולה לשנה. דירבן אותי שגם אחותי השתתפה במחזמר".

מאז „סוויני־טוד" הופיע עם התזמורת הקאמרית הישראלית, עם הסימפונייטה, באופרה „העטלף" וכפרדי לצידה של ריטה ב„גבירתי הנאווה". לצד ההופעות הוא עוסק בתראפיה במוסיקה ושיעורי פיתוח קול. אבל, האהבה האמיתית שלו היא האופרה. את האתגר שמעמידה בפניו האופרה — לא ימצא בשום תחום אחר. „שירה קלאסית", אומר גבי, „זה כמו אתלט — זה כמו ריצת מראתון. אסור לתת יותר מדי בהתחלה. צריך לתת בסוף. צריך לשקול, לתכנן את המהלכים, לעבור עם הראש, לא לשכוח את הרגש. מה שמעניין כאן זה הכניסות המדוייקות, ומצד שני, על הדיוק המאקסימלי הזה אתה צריך ליצור".

מהסבן שנבשל

גבי מגלם ב„מהגוני" את דמותו של ג'ים מהוני — תפקיד קשה מבחינה קולית ופיזית. מעמסה נפשית אדירה. יחיד מכל הצוות שלא היה לו מחליף. „אני מבין את החרדה של ליאור שמבדל, המנצח", אומר גבי, „הוא אמר, שעל גבי שדה תקום או תיפול העיר מהגוני. לשמחתי, וזה אני אומר היום, תקופת החזרות נתנה לי תרגול אדיר איך לעמוד בלחץ הנפשי של התפקיד, הקולי והמשחקי. לדעתי, לשיר את „לה־טראוויאטה" יותר קל מ„מהגוני".

גבי מצליח לתת לדמות שהוא מגלם „בשר", להעניק לה עומק, להוסיף לה גוונים. הוא לא רק זמר שמסלסל את קולו, כי אם זמר־שחקן, כפי שדורשת האופרה המודרנית בכלל ו„מהגוני" בפרט. ג'ים מהוני שלו הוא דמות המהפכן בעולם. „הוא מהטיפוסים שקשה להם להשלים עם המציאות כמו שהיא ורוצה לשנות לעולם טוב יותר, צודק יותר. היו דמויות מסוגו שהצליחו במטרתם", אומר גבי, „אני ג'ימי לא מצליח. לג'ימי לא היתה מסגרת, כלים, חברה — כדי לעשות שינויים כלשהם, אבל ללא טיפוסים כמוהו שינויים חברתיים לא היו מתרחשים".

הבמאי הפולני יצר עיר דמיונית נעדרת חותם מזהה — כך נמנע מהיגררים לוקאליים מיידיים. הוא בנה עולם סטרילי ומיופייף, עד כדי טשטוש המסר של ברכט־וייל. האם יש כאן כשלון בקונצפציה של הבמאי?

גבי שדה: „הבמאי עשה עבודה מצוינת. הוא לא רצה לגלוש לעכשוויות — רצה להיות ניטרלי. אולי בגלל שבא ממשטר קומוניסטי. קורט וייל נע בין לירקה ובין כאסח — לא רוצה להתעסק בכיף. נכון שמבחינת הבימוי ההפקה לא היתה מספיק ברכט או וייל. הבמאי בכוונה לא נקט עמדה, ובכך עקף את המסר של ברכט־וייל. במקום זה הוא נתן תיאטרון. הקהל אוהב זאת, בכל־זאת. אני ניסיתי דרך ההופעות לשבור כביכול את הנייטרליות של הבמאי. אני הכי קרוב לקונצפציה של היוצרים".

„אישית אני רואה את משל מהגוני כמשהו מציאותי כיום בחברה הקאפיטליסטית־המערבית והקומוניסטית־המזרחית — שני הקצוות תקועים במצב זהה בעצם. וההשוואה עם העכשוויות היא, שזה בלתי־אפשרי ליצור מהפכות בשני הגושים. וג'ימי מהוני מסמל את חוסר האפשרות הזו. ג'ימי מהוני מוצא להורג בגלל שאין לו כסף. פשוט כמשמעו. במהגוני, אם אין לך כסף לשלם עבור שני בקבוקי ויסקי, אתה גמור".

100% ביקורות טובות

חבלי הלידה של האופרה היו קשים. תקציבים נמוכים, חלל לא מתאים, אנשים חסרי נסיון, חזרה גנראלית שהיא, נדמה לי, ה„ראן" (חזרה מלאה של כל המרכיבים) הראשון, ולמחרת — הבכורה. „אלו יכולנו להתחיל להופיע אחרי ההופעה העשירית ואז להגיע לפרמיירה", אומר גבי. „זה היה אחרת. למעשה, הגענו לפרמיירה בהופעה ראשונה".

האם היא מצפה מהביקורת שתהיה יותר סלחנית? שתפרגן ותתחשב קצת?

גבי: „אני לא מצפה מהמבקרים שיסלחו. הם צריכים לעשות את העבודה שלהם. ברור שעד שיקום הגוף צריכה להיות תמיכה: של מיז כלליתו אני לגמרי אופטימי שהאופרה תקום. אני בטוח שיש קהל. אם היה קהל ל„מהגוני" (כל הכרטיסים נמכרו), בוודאי יש קהל למוצארט, ורדי, פוצ'יני — בקיצור, כל החברה".

הביקורת ידעה לאהוב אותו, להרעיף עליו את שבחיה. עם האחרים היא היתה הרבה פחות נדיבה. על ההצלחה שלו והכשלון שלה [illegible] אומר: לא קל לקבל 70 אחוזים של ביקורת לא טובות על ההפקה ו־100 אחוז [illegible] טובות עלי. זה לא נעים. אבל אני [illegible] מצד הצוות קיבלתי את כל התמיכה.

אחרי „מהגוני" מתכנן גבי [illegible] הקריירה שלו. מקווה לצבור [illegible] לאופרות גדולות. אולי אפילו [illegible] האמרגן האמריקני יואל בלוך. [illegible] לא בפאניקה", הוא אומר. בעתיד [illegible] ישיר את אלפרדו ב„לה טראוויאטה" [illegible] במסגרת פסטיבל ישראל. [illegible] מסיביליה" ובהמשך את „לכלוכית" [illegible] עוד תוכניות בבוסטון ובגרמניה.

מנגד כל אלה עומדת מיקה, [illegible] השנתיים. „אני לא מהסוגים [illegible] מילאנו", אומר גבי. „אם יהיו תפקידים [illegible] באופרה הישראלית, לא אצא לחו"ל [illegible] לי גם המשפחה".

גבי שדה, מימין (עם מיכאל כהנא) ב„מהגוני"

לא דיגיטלי

חברות מוצרי HI-FI מוצגים לראשונה בתערוכה „סטריאו־87" הנערכת (עד [illegible]) במלון הילטון בתל־אביב. [illegible] 60% מהחברות המובילות בעולם, וכן [illegible] והחברות בפריטים בודדים, מציגות [illegible] של מוצרים, שחלקם הינם [illegible] חדשים כמו הקסטה הדיגיטלית.

[illegible] התערוכה הגדולה משנת 79, שבה [illegible] אלף איש, לא נערכה בארץ [illegible] של „סטריאו־87" האמורה [illegible] על המתרחש בעולם [illegible] המשתנה בקצב מהיר ביותר [illegible] מחידושיו מגיע, באיחור, אלינו.

[illegible] התערוכה ב־3 תחומים עיקריים: [illegible] הטכנולוגיה, התחום הצרכני, [illegible] הדגמות ומופעים מיוחדים.

[illegible] התערוכה מעוניינים לפנות לקהל [illegible] שמתעניין במה שקורה בעולם [illegible] והקהל הזה יכול לראות הדגמות [illegible] של הפיתוח המסעיר של השנתיים [illegible] הקסטה והטייפ הדיגיטליים. [illegible] היא לדעת רבים היא המדיום הנכון [illegible] יותר מהקומפקט דיסק.

ה־DAT (דיגיטל אודיו טייפ) שהובאו להדגמה לארץ מתוצרת חברת לקסמן. מאפשר הקלטה דיגיטלית ברמה גבוהה ביותר על גבי קסטות, שדומות בגודלן לקסטות שמע רגילות. הקלטה נקייה מרעשי לוואי של כל מקור שמע החל מקומפקט דיסק ותקליטים, וכלה בהקלטה עצמית.

הפיתוח הזה עדיין יקר מעט (כ־2000$ בחו"ל). אך מנסיון השנים האחרונות צפויה ירידה דרסטית במחיר בשנתיים הקרובות, והוא יוסיף מדיום חדש לשוק הדיגיטלי.

חידושים בולטים אחרים הם רמקולי האקטיב דימונד של „וורפדייל", רמקולים קומפקטיים, שהוסיפו להם מגבר פנימי, שמאפשר להפעיל אותם עם ווקמנים, מכשירי קומפקט־דיסק וכל מקור צליל אחר שמכיל קדם־מגבר, ויכול לשלוט ביציאה של אוזניות. התוצאות לפי העיתונות המקצועית מפתיעות לטובה. עוד חידושים משטח הרמקולים יהיו רמקולי הפידבק של חברת AIWA, שמנצלים מיקרופון בקידמת הרמקול על מנת להזין את הצליל בחזרה למגבר, ולתקן טעויות ועיוותים בהגברה. הרמקולים הללו ביחד עם מערכת קומפקטי, אמורים גם הם להפתיע מבחינת איכות השמיעה.

חידושים פחות חדשים הן „מערכות־העל" שמכילות את כל אביזרי האודיו־וידיאו, שדרושים לבית ביחד. (זוג רמקולים מסך וידיאו, מקלט אודיו וידיאו לשידורי רדיו וטלוויזיה, וכל מכשירי ההקלטה, השידור וההגברה הרצויים), ומערכת קומפקט דיסק לרכב, ביניהם אחת שמטעינה 12 תקליטי קומפקט במכשיר אחד, שממוקם מתחת למושב האחורי, ונישלטת ע"י שלט־רחוק, המאפשר קביעת המוסיקה המשודרת מתוך המגיוון הגדול. כל חברה מציגה את הפיתוחים והמוצרים העכשוויים שלה, ויש גם הצגות בכורה של חברות לא ידועות בארץ שהובאו הישר מתערוכת הסטריאו הגדולה של לאס ווגאס.

בתחום הצרכני הועמדו חלק מהמוצרים הנ"ל ורבים אחרים, למכירה, במחירים זולים מהרגיל, כולל מחירי הכרה לרמקולי האקטיב דימונד (600 ש"ח, 100 פאונד בבריטניה) ולמערכות המשולבות של AIWA (900$) ומבצעי קומפקט דיסקים.

במשך כל התערוכה הוקרנו על מסך גדול סרטי הופעה של ברוס ספרינגסטין, פרינס טינה טרנר ואחרים, ואמנים ישראלים עורכים הקלטות חיות בציוד הקלטה חצי־מקצועי, שיוצגו במקום. בין המרגימים מזי כהן, אילן אולוארצ'יק, אילן וירצברג, גדי אקשטיין ויזהר אשדות. אנשים מהציבור הרחב יכולים במשך מספר שעות להשתמש ללא תשלום באולפן נייד זה. התערוכה פתוחה מ־11 בבוקר עד 9 בערב. מי שמת עניין מאוד יספיק לקפוץ היום. מחיר כניסה כחמישה ש"ח.

עמית רוט

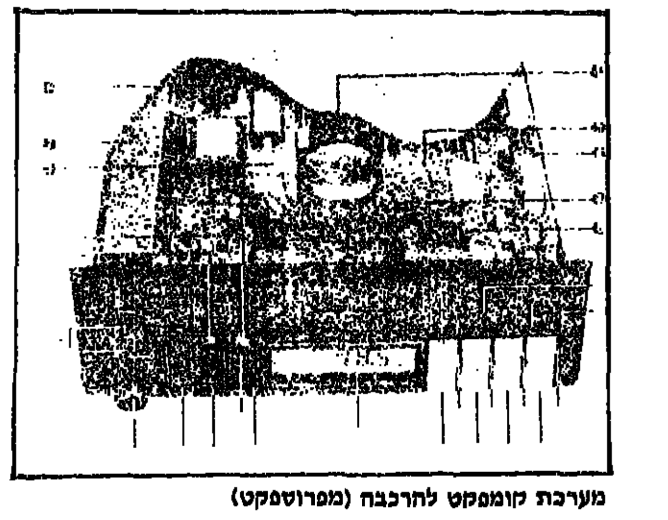
מערכת קומפקט להרכבה (מפרוספקט)

מרשמים למחברת

בשר בירקות

כאשר מבשלים (או מאיידים, או צולים) בשר וירקות ביחד כולם מרוויחים; הירקות סופגים את רוטב הבשר, הבשר את טעמם של הירקות והסועדים נהנים משניהם.

בשר בקר מאודה

1 ק"ג בשר בקר. יכול להיות מהסוג הזול. שמן במקצת. יכול להיות קפוא; בצל גדול; מעט שמן; 3 גזרים; ראש סלרי בינוני; קולורבי; כפית אבקת מרק (או רוטב סויה אם אוהבים) לתיבול: מלח, פילפל, עשבי תיבול (אסטרגון, תימין, ריחן...)

קוצצים את הבצל ומטגנים בשמן. שולים כאשר מזהיב, ובאותה מחבת משחימים מכל הצדדים את גוש הבשר (אם היה קפוא מפשירים לפני כן). שמים את הבשר והבצל בסיר רחב, מוסיפים את שאר הירקות, מנוקים וחתוכים לקוביות. מאיידים על אש קטנה, אם צריך מוסיפים מדי פעם מעט מים חמים. כשהבשר כמעט רך, מתבלים באבקת מרק ובתבלינים, וממשיכים לאייד דקות אחדות עד שיתרכך. מגישים עם אורז או תפוחי אדמה מבושלים.

צלי בקר

1.5 ק"ג בשר בקר לא שמן; 1 בצל; 1 שורש פטרוזיליה; 1 כרישה; 3 גזרים; חצי ראש סלרי; מעט שמן; מלח; פילפל; אפשר גם (אם אוהבים) חצי עלה דפנה ו־3־4 גרגרי פילפל אנגלי.

רוחצים את הבשר ומורחים היטב במלח ובפילפל. מטגנים מכל הצדדים בשמן חם. מעבירים לסיר. מנקים את הירקות ומרסקים בפומפייה גסה. מטגנים במחבת, שבה טוגן הבשר, תוך ערבוב, עד שיתחילו להשחים. מוסיפים כחצי כוס מים, ושופכים את הכל לסיר עם הבשר. מוסיפים מים כדי [illegible] מכסה הבשר, ומאיידים על אש קטנה, הופכים מדי פעם ואם צריך מוסיפים מים קרים. כאשר הבשר רך (המזלג נכנס ללא קושי) שולים אותו מהרוטב ופורסים לפרוסות יפות. מסננים את הרוטב ומגישים בנפרד.

עוף בכרישה

1 עוף טרי או מופשר; 2 כרישות (כ־½ ק"ג); 100 גרם חמאה או מרגרינה בטעם חמאה.

מחלקים את העוף למנות. מתבלים כל חלק במלח ובפילפל ומשחימים במחבת יבש (טפלון) מכל הצדדים. מעבירים לסיר. רוחצים היטב את הכרישה, מסלקים את הקצוות הירוקים (המרים) וחותכים כל כרישה לאורך. מאיידים את הכרישה בחמאה עד שתשחים קלות, מוסיפים מים (חצי כוס), מרתיחים ומעבירים לסיר עם העוף. מוסיפים חצי כף חמאה (או מרגרינה), ומאיידים עד שהעוף רך. מגישים עם אורז, תפודים או סלט.

בשר בקר ברוטב חזרת

1.5 ק"ג בשר בקר; 2 גזרים; ראש סלרי קטן; שורש פטרוזיליה בינוני; שן שום; בצל קטן; מעט פטריות מיובשות; 3־4 גרגרי פילפל שחור; מלח; קורט סוכר (או כפית מחוקה).

רוחצים את הבשר, שמים בסיר ושופכים עליו 2 ליטר מים רותחים. מוסיפים את הירקות הקלופים (פרט לבצל) ואת התבלינים. מבשלים על אש נמוכה מאוד. כעבור שעה קולים את הבצל במחבת, ומוסיפים למרק. ממשיכים לבשל עד שהבשר רך. שולים את הבשר ופורסים. את המרק מסננים (משתמשים בו כמרק) ואת הירקות מגישים לצד הבשר עם הרוטב.

רוטב חזרת

שורש חזרת (כ־100 גרם); כף חמאה (מרגרינה בטעם חמאה); 2 כפות קמח; שמנת (או חצי כוס שמנת צמחית); כחצי כוס מרק בשר.

מכינים רביכה לבנה מהחמאה והקמח. מוסיפים את החזרת. חולטים אותה במים רותחים, מסננים היטב. מוסיפים לרביכה. מרתיחים פעם אחת, מתבלים במלח, ואפשר גם סוכר. מוסיפים שמנת, ובוללים היטב.

כבש מאודה עם שעועית

1 ק"ג בשר כבש; 800 גרם שעועית לבנה; 2 בצלים; 2 גזרים; 60 גרם מרגרינה; 2 שיני שום; עלה דפנה; מלח; פילפל; טימין; פטרוזיליה קצוצה.

שוטפים ובוררים את השעועית, מבשלים במשך דקות אחדות במים רותחים. מסננים. מעבירים לסיר, מכסים במים רותחים, מתבלים במעט מלח ומבשלים על אש קטנה עד שהשעועית רכה. אבל לא מתבקעת. את הבשר חותכים לקוביות, מטגנים במרגרינה מכל הצדדים, שמים בסיר יחד עם שאר הירקות מנוקים וחתוכים. מאיידים במשך 40 דקות על אש קטנה מאוד. מוסיפים את השעועית, מוסיפים לבשר, מוסיפים ממי הבישול של השעועית. ממשיכים לאייד במשך שעה לפחות. לפני ההגשה זורים פטרוזיליה קצוצה.

בשר הודו בכרוב אדום

1 ק"ג בשר הודו תחתון (אדום); כרוב אדום גדול (1 ק"ג, בערך); 1 תפוחי עץ; מעט שמן; בצל קטן; מלח; פילפל; מיץ לימון; סוכר.

קוצצים את הבצל, ומטגנים במעט שמן. מוסיפים כרוב קצוץ בפומפייה ומטגנים מעט ביחד. מעבירים לסיר, מוסיפים את התפוחים, קלופים ומגורדים (מסלקים את הליבה) ואת הבשר, נקי מכל שומן. [illegible] על אש קטנה, במידת הצורך מוסיפים מים. כשהבשר רך מתבלים.

מזרק אנטי־אלרגי להזרקה עצמית

מזרק אוטומטי „אפיפן" המאפשר טיפול עצמי במצבים של תגובה אלרגית במקרה של עקיצת דבורים, נטילת תרופה וכו' מיובא עתה ארצה ע"י „תרופארם" והוא הוצג לראשונה במסיבת עיתונאים שנערכה במרכז לחקר דבורים בפקולטה לחקלאות ברחובות.

ה„אפיפן" הוא מזרק אישי שכל הרגיש לעקיצות או הנוטה לתגובות אלרגיות חריפות יכול לשאת בתיקו או בכיסו. בארץ קרו מקרים בודדים של מוות כתוצאה מעקיצת דבורים, ואילו בארה"ב רושמים כמאה מקרים בשנה. מהמחקרים נובע כי ארבעה מכל אלף תושבים מהאוכלוסיה הכללית עלולים לפתח תגובה אלרגית חמורה (עד כדי גלישה למצב של הלם) בגלל עקיצה של דבורה, צרעה, עקרב או נחש: המזרק האוטומטי מאפשר לנעקץ להזריק לעצמו חומר אנטי־אלרגי בצורה מהירה ביותר והעובדה שהמזרק הוא בעל מחט בלתי נראית מקטינה את הפחד והרתיעה מפני הזריקה עצמית. משיגים בבתי המרקחת לפי מירשם רופא, תמורת 57.87 ש"ח.

יוסף שמי

תרופה דרך מאגר מידע

תשמעו סיפור:

חייו של ילד בן 6 מרמת־גן, שחלה לאחרונה במחלת דם נדירה, ניצלו כתוצאה משימוש במאגר מידע בינלאומי בנושא זה, המצוי במרכז הלאומי למידע הפועל ליד משרד האנרגיה והתשתית — מגלה לנו, איש יחסי ציבור של המרכז.

סבו של הילד הוא מהנדס הקשור בנושאי פרוייקטים תעשייתיים. כשחלה הילד, פנה הסב למרכז הלאומי למידע וביקש לבדוק באמצעותו במאגרי מידע בינלאומיים, אותם מייצג המרכז הלאומי למידע בארץ, האם פותחו תרופות מיוחדות, שלא מצויות בשוק הישראלי, למחלה זו. באמצעות המאגר לתרופות, הכולל עשרות אלפי ערכים ומיסמכים, אותרה התרופה שנרכשה בחו"ל והובאה מייד לארץ. הפעולה כולה. כולל הפניה למרכז הלאומי למידע, נעשתה תוך התייעצות עם רופאיו של הילד, שהביעו שמחה על מעורבות המשפחה ועל תושייתו של הסב.

מהנהלת המרכז הלאומי למידע נמסר, כי לאחרונה הולכים ומתרבים מספר הפונים למרכז לצורך קבלת אינפורמציה על טיפול במחלות נדירות. רוב הפניות נערכות בברכת הרופאים המטפלים בחולים. הנהלת המרכז הלאומי למידע עצמה נמנעה מלהתערב התערבות כלשהי בטיפולים עצמם. אלא רק מעמידה את המידע שברשותה לפונים אליה.

צ'ימדאן וכל השאר

מי שעומד ליד תחנת אוטובוסים, רכבת או שדה תעופה יכול לראות שיותר ויותר משתמשים בתיקי נסיעות, אפילו לנסיעות ארוכות, מאשר במזוודות. מזוודות תמיד בעלות משקל וכיוון שבטיסות המשקל של המטען מוגבל (20 ק"ג לנסיעות לאירופה ומזרח הרחוק, רק לטיסות לארצות הברית אפשר לקחת 2 מזוודות ולא שוקלים את המטען), מתחילים לעשות שמיניות באוויר על כל ק"ג. עשיתי ניסיון ולקחתי מזוודה מתוצרת: סאמסונייט, אשר משמשת לי בקושי בנסיעות של שבועיים, משקלה ללא מטען כלשהו 5 ק"ג. כלומר ¼ מן המשקל המותר לקחת לטיסה. תיק בדגם: מזוודה של חברת „חגור" עשוי חומר סינתטי, עומד מפני אש. לא מחדיר רטיבות וקל לניקוי. התיק נפתח באמצע על ידי רוכסן רחב. ואז מתקבלת צורה רחבה בה אפשר להניח כמו בכל מזוודה אחרת את החליפה, השמלה וכל בגד אחר. בפנים ישנם 3 תאים. וכשהתיק נסגר מידותיו: 52 ס"מ־52 ס"מ־51 ס"מ, ומשקלו ללא מטען רק: 1,250 ק"ג. הצעירים אוהבים יותר את התיקים ללא הפרדה פנימית, כי כך כזה וכזה בגדיהם „זרוקים", אך לפי הניסיון שלי אפשר להניח בתוך תיקים גדולים כאלה מטען בצורה מבוקרת וישרה. משקל תיק גדול מברזנט או חומר סינתטי: 530 גרם.

במסיבת עיתונאים הציג לפני הבאים את שלל תוצרתם של חברת „חגור" אשר קיבלה השנה זכויות הייצור והשיווק בישראל של תיקי האופנה הצרפתיים של חברת־טון־סור־טון. אריה טסלר, מנכ"ל חברת חגור, מסר עוד שזאת הפעם הראשונה שהחברה הצרפתית מעניקה לייצרן ישראלי את הזכות לייצר ולשווק את תיקי טון־סור־טון בישראל. התיקים מאוד מיוחדים בצורתם המשולשת, עגולה או מרובעת, בעלי תוספת חגורה רחבה של דמוי־עור וכרים צבעוניים. עוד מסרו שחברת „חגור" מוציאה, מלבד תיקי טון־סור־טון, עוד 26 דגמים חדשים, ובמיוחד חקרו את ייצור ילקוטי בית־הספר לגילאים השונים, החל מכיתה א' עד לתלמידי התיכון, אשר אוהבים את ילקוטי הגב הזרוקים מבדים צבעוניים, או דגם לילקוטי בית־הספר עם משענת גב מותאמת למבנה הגוף של התלמידים הקטנים, די הצורך בכיסים, ותיקי צד לאיחסון אוכל, נעלי התעמלות וכלי כתיבה. המיוחד, כמובן, הם תיקי הטיולים, החל מתיקי החיילים עד למזוודות מחומרים סינתטיים קלים. המחירים נמוכים באופן יחסי: תיק־מזוודה כ־90 ש'. תיקים רגילים 40־50 ש'.

חיה יוסף

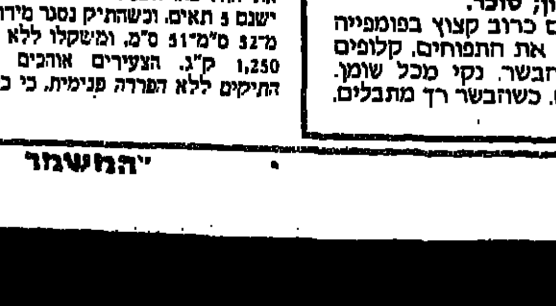
תיקי טון־סור־טון

— תמורת זה נתת ממלכה!

חייבים לי להבות אש

זאת היתה חוויה. הראווית לתיעוד: ביום שלישי, בשעה 12 ועשר דקות. בצהריים, שמעתי את מזרקת־אגם מנגנת! היא גם השפריצה מים, בהזדמנות זאת. אבל זה לא היה חידוש בשבילי, כבר ראיתי...

כדי למנוע אי הבנות: אני לא מהפרובינציה. גם לא אחת מהשכונות. המגיעה ללב דיזנגוף לכבוד בילוי של מוצאי שבת. בדיזנגוף אני מסתובבת כמעט כל יום. בדרך כלל לא בשביל כייף. נוח לעשות. כדי להגיע לעבודה עלי לעבור על יד פרג' ואני עוד זוכרת שפעם היה שם קולנוע ארמון דוד...

גם את ככר צינה אני זוכרת מהימים ההם. כשהיתה שטוחה כמו צלחת. עם מזרקה פרימיטיבית, שהכל אהבו. ועם עצי שקמה מעל לספסלים ובסביבה נרו המון ילדים ששיחקו שם. טוב. נעזוב את הנוסטלגיה. עכשיו זורמת התנועה מתחת לכיכר ומעל לכביש ניצבת עוגת כלולות עשויה מנורות יום הולדת. והיא משתינה מים בשעות קבועות ומנגנת השעות קבועות ובלילה כך מספרים גם מהבהבת באורות צבעוניים. לא ראיתי אבל אני מאמינה. הנה. גם מוזיקה לא שמעתי עד לאותו יום שלישי, שעה 12 ועשרה...

זאת היתה חוויה שיש להתחלק בה. סיפרתי לבת.

— ואת הלהבות ראית! — התעניינה. היא תל־אביבית יותר ממני. לא יותר ותיקה, אבל יותר תל־אביבית. גם נולדה בהדסה, גם מתגוררת כל התיים בדיזנגוף. וגם טרחה והוציאה „תעודת תושב", המעניקה לה כניסה חופשית לחוף הקאנטרי קלאב והנחות רציניות במוזיאונים.

— איזה להבות? — נדרכתי — לא היו שם להבות.

— אצלי היו — אמרה הבת — פרצו מהמרכז. עולות ויורדות. שייך להצגה.

— תא — אמרתי בביטול — זה היה בטח בערב...

— לא — אמרה הבת — בצהריים. בקושי ראו את הלהבות... ניגנו אז משהו קלסי.

לכבודי ניגנה עוגת־אגם את „מחר" של נעמי שמר. אבל התבדל לא נראה לי עד כדי כך משמעותי. מגיע לי. בעד הכסף שלי — חמסים העירוניים, הארנונה, כל מיני קנסות ואגרות — בהחלט מגיעות לי להבות אש! בעוגה זאת לפחות לא צריכים לקפח את חלקי...

צב"ש

העליה מגרמניה מתקזזת בירידה

הופעת מפלגה לאומנית חדשה● הצגה שזורה הערות אנטישמיות● אגודה לשמירת בתי־קברות נאציים● אירועים אלה ודומיהם משמשים מניע לעלייה מגרמניה לישראל● עם זאת מספר היהודים בגרמניה יציב: מספר העולים מתקזז במספר היורדים...

מאת ראובן עשור, פרנקפורט

בשנת 1986 עלו ארצה, לפי דברי שליח העלייה של הסוכנות היהודית בפראנקפורט, 225 עולים מגרמניה. זהו מספר מרשים לעומת מספר יהודי גרמניה, המונים באופן רשמי 30,000 נפש. מחצית העולים הם אזרחי גרמניה, מחציתם תושבי ישראל חוזרים, שעד כה הסוכנות היהודית טיפלה בהם. מספר סיבות מסבירות את מניעיה של עלייה גדולה יחסית זו:

א) אי נחת של רבים מהיהודים;

ב) מצבה הכלכלי המשתפר של ישראל, בעיקר של יציבות לעומת תקופת "הכלכלה הנכונה";

ג) טיפול אינטנסיבי של הסוכנות היהודית בגרמניה בשנים האחרונות על־ידי שליחיה.

הרגשת אי־הנוחות היהודית החלה בצורה בולטת עם פרשת ביטבורג האומללה, כאשר קורבנות מחנות הריכוז, החיים עדיין בגרמניה, מצאו את עצמם לפתע באופן סמלי במישור אחד עם חיילי הס.ס., וכאשר קאנצלר גרמניה ונשיא ארה"ב חולקים לשניהם כבוד ביחד.

בטקס בביטבורג קריאת תיגר, באו יהודים רבים והוא גרם להתעוררות ורגישות מחודשת. לא עברו ימים רבים, ובאה פרשה אולי מכאיבה יותר — הצגת מחזהו של פאסבינדר בפראנקפורט, אשר סוכלה ברגע האחרון על־ידי תושייתו ואומץ־ליבו של קומץ יהודים בקהילה זו. כאן נמנע מצב, שיהודים היו יכולים להיאסר על־ידי המשטרה הגרמנית על "הפרת סדר ציבורי". הלם וזעזוע ירדו בעקבות אירועים אלה על היהודים, שראו את עצמם בפעם הראשונה בעימות גלוי עם הממסד הגרמני. בעקבות אירועים אלה על היהודים, שראו את עצמם בפעם הראשונה בעימות גלוי עם הממסד הגרמני.

עוד קולות אלה מהדהדים, וכבר נחתו על היהודים מספר אמרות של אנשי ציבור, אשר גוון אנטישמי לכולן וכמותן לא נשמעו בגרמניה מאז 1945. אמרתו של ראש עיריית קירשנבראין, גראף פון שפאא, דבריו של ציר הפארלמנט ולנר, ולאחרונה דברי ראש עיריית גאס, טיבנן, אשר מצא לנכון דווקא בציון "ליל הבדולח" לשאת דברים בזכות עמיתו פון שפאא, ה"נרדף עד חורמה". התבטאות זאת אילצה את הנציג היהודי באספה לצאת תוצץ נגדה ופולמוס פומבי חילק את קהל הנוכחים מייד לשניים, חציים תומכים וחציים שוללים את דברי ד"ר ארלקשטיין, הנציג היהודי.

ועוד "דברים קטנים" מתרחשים לאחרונה, או נמנעים בקושי:

הופעת מפלגה חדשה בבחירות בבוואריה, הקוראת לעצמה "הרפובליקנים" ומשמיעה סיסמות לאומניות דומות לאלה של לה־פן בצרפת אך דורשת, נוסף להסרת חסינותם של צירי הבונדסטאג עונשים מקסימליים לסוחרי סמים, תשלום אגרות כבישים מהירים על אזרחי מדינות שבהן נהוג תשלום כזה, וצמצום מתן כספים למפלגות. נוסף לסיסמות אלה, הזוכות להיענות נלהבת, קוראים ליד כל דלפק של בית־מרזח ומטף בירה גם: "...אנחנו בעד כתיבה אמינה של היסטוריה. איננו רוצים שהתחשבנותנו עם העבר תנוצל לרעה על־ידי סחטנות כלכלית."

זו היא נימה שהיא נחלת רבים בגרמניה, ולאו דווקא במפלגה חדשה וקטנה זו.

בתיאטרון בדיסלדורף מוצגת הצגה של ביכנר, ולכל אורכה ניתכות הערות אנטישמיות. פרשה אחרת, אשר כמוה לא יכלה להתרחש עד לפני זמן קצר, היא הנסיון של "האגודה לשמירת בתי קברות נאציים" ("י.ר.ק.") להקים יד זיכרון בבית־הקברות ליד העיר המלן, שבו קבורים 195 נאצים שנידונו בשנים 1945 עד 1949 למוות. בית־קברות זה הפך מזמן למקום עלייה לרגל לנאצים וניאו־נאצים. בין הקבורים נמצאים למשל יוסף קראמר, מפקדו האחרון של מחנה ברגן־בלזן, מקס פאולי, מפקדו של מחנה ריכוז נאוינגאמה ליד האמבורג, ואירמה גרסה, ש"עבדה" במחיצתו הקרובה של יוסף מנגלה. משרד הפנים של סקסוניה התחתית סיכל אומנם ניסיון זה ולעת עתה נמנעה בושה זו. "האגודה לשמירת בתי־קברות צבאיים" גם החליטה לקבל לשורותיה את האגודה הידועה "היאג", המורכבת מאנשי האופן אס.אס., המטפחים עד היום את מסורתם הלא כל כך מפוארת. רק לאחר לחץ ציבורי כבד חזרה בה.

אפשר היה להמשיך עוד רשימה זו, אך נראה שדי בה, להסביר את הרגשת אי־נחת של היהודים. כמובן, יש גם פרשנים ההופכים עובדות עצובות אלה להיפוכן, וטוענים שהעובדה שעל כל התופעות הללו יש תגובות פומביות, כגון מכתבים למערכת, הפגנות נגד, אספות מחאה, מדברות דווקא בזכות הדמוקראטיה הגרמנית וערכי החופש. אך גם בעניין מכתבים למערכת יש להעיר, כי הציר פלנר, שהתנצל בפומבי על הערתו האנטישמית, קיבל הרבה יותר מכתבי תמיכה מאשר מכתבי מחאה.

שלושה סוגים

שלושה סוגים של עולים מגיעים ארצה: צעירים, משפחות בגיל 30 עד 40, וגימלאים. בין הצעירים נמצאים כמובן בראש וראשונה חניכי תנועות הנוער הציוניות. בקבוצה השנייה מדובר במשפחות נראה שאצל קבוצה זו המניע העיקרי הוא הרצון במסגרת חינוך יהודית־ישראלית, ועל כל פנים לא גרמנית. הם שואלים את עצמם, למה יחונכו ילדיהם? בעייתם של צעירים אקדמאים אלה היא למצוא עבודה מתאימה בארץ. הם מבינים מראש שיהיה עליהם לוותר על רמת משכורת וחיים, אולם הם כמובן רוצים לעבוד במקצועם. קבוצות הגימלאים העולה ארצה, על פי רוב כדי להיות קרובים למשפחותיהם, היא הקלה יחסית לטיפול. הבעיה היחידה המכבידה על אלה היא הטיפול הרפואי. כיוון שבגילים אלה לא קופת־חולים ולא חברת־הביטוח אינם מוכנות לבטח אלא בסכומי עתק. השנה יתקיימו גם בחינות כניסה לאוניברסיטאות בארץ, דבר המקל על תהליכי המשך הלימודים בארץ.

כמה יורדים?

האמת היא, שאיש אינו יודע את המספר המדוייק של היורדים בגרמניה. יש המעריכים במספר של 9000 עד 10,000 נפש. בחלקם הם הפכו לחברים של הקהילות הקיימות, כמו למשל בקהילת ברלין, או בדיסלדורף, פראנקפורט ועוד. אך חלק ניכר מעדיף שלא להירשם בקהילות, מסיבות של התחמקות ממיסי הקהילה, או מאי־רצון כללי להחשב לחבר בקהילה. אנשי הקהילות הקיימות נמצאים בדילמה מסויימת כלפיהם: מצד אחד אין הם מאושרים מכך שישראלים רבים נמצאים בקרבם. אך מצד שני מהווים הישראלים כוחות חינוך, יש להם כושר ניהול ומכל מקום מעדיפים אותם בעבודות קהילתיות על פני גרמנים.

בסיבוב בקהילות גרמניה נתקלתי בזוג ישראלים המנהלים את בית־האבות בהנובר, בישראלית המנהלת את בית־האבות בנירנברג, בזוג ישראלים המנהל את המטבח הכשר במינכן, בשומרים ואנשי בטחון ישראליים (סטודנטים? יורדים? בני יורדים?) השומרים באמונות על מוסדות יהודיים. בקהילה אחת, בה קיימתי הרצאה והזכרתי את מרכזית הקהל, יכולתי בעצם להרצות בעברית, ורק בודדים בקהל לא היו מבינים אותי. מספר היורדים בגרמניה לא גדל לאחרונה, אמרו לי יודעי דבר, ומכל מקום הוא מתקזז במספר העולים.

קהילת פראנקפורט בבניינה החדש

לאחרונה נחנך בניין קהילת יהודי פראנקפורט. זה הוא מאורע החורג מעבר לחשיבותה של קהילה זו, בת 5,500 נפשות, השנייה בגודלה אחרי ברלין. הקמתו עלתה 32 מיליון מארקים גרמניים. הוא ממוקם בליבו של רובע וסטאנד הסואן, לא רחוק משני מגדלי הבנקים שהפכו בשנים האחרונות לסמלה של עיר זו. הבניין הוא בן חמש קומות, עם אולמות, מטבח, חדרי ישיבות וכל החלונות עשויים זכוכית פלדה. סידורי הבטחון בכלל בלעו לא פחות מחלק עשירי של העלות!

באולם הגדול מקום ל־600 איש, אולם ספורט מצוייד היטב, שבו מקיימת אגודת "מכבי" את פעילותה, ואפילו דיסקוטק מיוחד עבור 250 הצעירים היהודיים. בחלק האחורי של המגרש קיים בניין נוסף, בו משוכנת המנהלה של הקהילה. בבית־הספר היהודי, שהוא חלק של הבניין, לומדים 120 ילדים.

בקרב היהודים מצאתי שתי דיעות בקשר להקמת בניין זה: גישה אחת אומרת שעלינו להפגין, בפומבי את גאוותנו היהודית ואת קיומנו בעיר זו, וגישה שנייה מהססת אם טוב ליהודים להבליט את עצמם בצורה כה מגורמת,

---

תחקיר | המבקרת הפנימית במשרד המשפטים בודקת

חששות לאי סדרים במשרדי האפוטרופוס הכללי

בין כתלי משרד האפוטרופוס הכללי בירושלים נשמעו בשבועיים האחרונים צעקות רמות. הרקע למהומה הוא יחסים עכורים בין יצחק צוריאלי, סגן האפוטרופוס הכללי והממונה על מחוז ירושלים במשרד, ובין כמה מהעובדים במחיצתו. במקביל, תוססים העובדים בגלל ביקורת פנימית, שעורכת בימים אלה יהודית נתן, מבקרת משרד המשפטים.

האפוטרופוס הכללי, עמרם בלום, אומר כי מדובר בביקורת תקופתית שנערכת מדי שנה, אולם במשרד מקשרים את הופעתה של יהודית נתן לחששות אי סדרים במקום. לאחרונה גם התברר כי נעלמו מספר תיקים של נכסים עזובים ממשרדי האפוטרופוס, ועמרם בלום אומר כי הורה לקצין הביטחון של המשרד לפתוח בחקירה לבירור התעלומה. לדברי בלום אין בין התיקים האלה מכנה משותף ואין הוא רואה מניע כלשהו להעלים תיקים אלה. במקרה אחר, אומר בלום, מדובר בהעלמת ראיות הקשורות לבית ערבי במזרח־ירושלים, והוא אינו יודע מי עשוי לרצות בהעלמת הראיות האלה.

ידיעות רבות שהגיעו לאחרונה ל"על המשמר" מעלות חששות כבדים לאי־סדרים במשרדי האפוטרופוס. בין היתר נטען כי יצחק צוריאלי התבקש על־ידי אחיו, שהוא פנסיונר מעובדי הכנסת, להשכיר דירה של חסוי (חולה נפש שאושפז, בבית־חולים והמדינה מנהלת את נכסיו) למזכיר הכנסת. על־פי ההסכם, שעתיד היה להיחתם, היו צריכים לערוך שיפוצים באלפי דולרים, וכבר החלו בביצועם. אולם המשא־ומתן על השכרת הדירה לא הסתיים בצורה חיובית. עמרם בלום הגיב באומרו כי מזכיר הכנסת פנה אישית וללא תיווך, לצוריאלי, בעניין הדירה ולא נעשתה שום השקעה. מדובר, לדבריו, בשתי דירות שנדרשו בהן השקעות רבות, לפי דרישת מהנדס, ולכן המו"מ לא העלה תוצאות.

דירות במחיר זול

דירות מתוך הנכסים העזובים, המטופלים במשרדי האפוטרופוס, מושכרות באמצעות חברה פרטית בשם "הון". שמאי ממשלתי מתבקש לתת הערכת מחיר ואחר־כך מושכרת הדירה למרבה במחיר, כפי שזה מתנהל בשוק החופשי. חברת "הון" היא סוכן של האפוטרופוס לצורך הניהול והיא מקבלת אחוז מסויים מהתקבולים. מקורות יודעי דבר טענו באוזני "על־המשמר" כי מקורבים למשרד האפוטרופוס זכו בהעדפות בתחום זה. על פי אחת הטענות למשל, אחותו של אהרן שמע, סמנכ"ל משרד המשפטים, שכרה דירה בשכונת בית־הכרם בירושלים, שהיתה בטיפול משרד האפוטרופוס במחיר נמוך ביותר. עמרם בלום טוען, שדמי השכירות, בגובה 160 דולר לחודש, אושרו על־ידי מעריך ממשלתי. לדבריו, מדובר בדירה בשיכון של בתי בטון, ולא אבן ירושלמית, ולכן ערכה נמוך יותר. "לא מצאתי פקידים אחרים ממשרד המשפטים, שקיבלו דירות שמנוהלות על־ידי האפוטרופוס". אומר בלום. אולם לא נודע על מאמצים מיוחדים למצוא את המרבה במחיר.

מבקרת משרד המשפטים ביקשה לראות גם את תיק "יד ריכה" — עמותה ליעוץ משפטי לנזקקים בבעלות ה'ג'וינט'. גם עמותה זו משלמת סכום נמוך, כ־120 דולר, עבור דירה המשמשת למשרדיה. צוריאלי הוא אחד הפעילים בעמותה הזו. גם במקרה זה אמר בלום כי מדובר בהערכת שמאי.

פרשה אחרת שמעוררת תמיהות בחוגים מקורבים, היא תיק פירוק של "הקולג' האמריקני". מדובר בחברה שנכנסה לפירוק לפני כ־7 שנים. הבית שבו שכן הקולג', בקריית משה בירושלים, נמכר למכון "מאיר" — מכון לחוזרים בתשובה. המכון שילם את רוב הכסף, אבל עדיין נשאר חוב. הפרשה

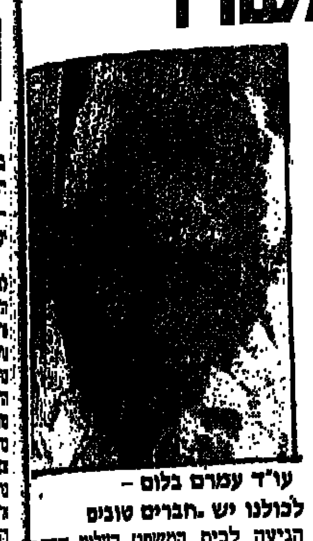

עו"ד עמרם בלום — לכולנו יש "חברים טובים"

הגיעה לבית המשפט העליון, [illegible] המכירה, למרות הנסיונות של [illegible] של הקולג' לטרפד אותה. התיק הזה [illegible] להיסגר כבר מזמן, אבל נושי [illegible] קיבלו את כל הכספים המגיעים [illegible]

עמרם בלום אומר כי לפני [illegible] דיון בנושא זה והוחלט לנקוט [illegible] חריפים יותר. לדבריו, היה סיכון [illegible] מצד ישיבת החוזרים בתשובה [illegible] הצטברה ריבית, שנוספה לכלל [illegible] החברה. השאלה היא מדוע לא [illegible] עם מכון "מאיר", כאשר ראו [illegible] עומד בהסכם.

כאמור, ברוב הנושאים [illegible] הביקורת ליצחק צוריאלי. [illegible] מרבה לדאוג למקורבים. בין [illegible] כי לגיסתו נתן מישרה ב"קרן [illegible] בחסויים". תאגיד המטפל בתיקי [illegible] האפוטרופוס. עמרם בלום אומר: [illegible] שצוריאלי הוא בחור נמרץ, ואני [illegible] לו כמה "חברים טובים" כמו [illegible] מאיתנו. כבר בעבר העבירו [illegible] שתלונות כאלה למבקר הפנימי [illegible] שהכל תקין. אני חושב שצוריאלי [illegible] האנשים הישרים שאני מכיר".

תוספת אי־הופעה

לאפוטרופוס הכללי יש חמישה סגנים. כל אחד מהם ממונה על מחוז. שכרו של עמרם בלום צמוד לשכר השופטים.

סגניו מקבלים תוספת הופעה בבית־משפט, בתוקף היותם אחראים על המחוזות. למרות שהופעותיהם בבית־המשפט מוגדרות כ"נדירות ביותר", מדובר בתוספת של 25 אחוז מעבר למה שמקבל משפטן אחר בשירות המדינה בדרגה מקבילה.

עמרם בלום אומר שתוספת זו מוענקת לכל משפטן, שעובד ביחידה ממשלתית, שבה מופיעים בבתי־משפט. אם עיקר העבודה היא הופעה בבתי־משפט — מקבלים משפטני היחידה תוספת הופעה. לדברי בלום סגניו מפקחים על כל הפעולות הקשורות להכנת התיקים, פעולות שנמשכות לעיתים זמן רב, ולכן הם זכאים לתוספת הופעה, למרות שהם ממעטים מאוד להופיע.

א.נ.

אלפי נכסים עזובים

בתוקף תפקידו מטפל האפוטרופוס הכללי באלפי נכסים עזובים בכל רחבי הארץ. נכס עזוב, על־פי החוק, הוא "נכס שלא נמצא מי שרשאי לטפל בו מנהג בעלים או לנהלו, או שבעליו אינו ידוע". כדי שנכס מסוג זה לא יופקר, ניתן להוציא לגביו צו ניהול. החוק מנחה את האפוטרופוס הכללי לשמור את הנכס.

אם כדאי מבחינה כלכלית להחזיק אותו — מחזיקים. אם מתברר שכדאי לממש אותו — מוכרים אותו במכרז, לאחר שמקבלים הערכת שווי ממעריך המקרקעין. נכסים שמוחזקים, כמו דירות מגורים, ניתן להשכיר. השכרת הדירות נעשית באמצעות חברה פרטית בשם "הון", שהיא סוכן של האפוטרופוס לצורך הניהול והיא מקבלת אחוז מסוים מהתקבולים.

האפוטרופוס הכללי מטפל בכ־5,000 יחידות כאלה של נכסים עזובים. יחידה יכולה להיות בית עם כמה דירות, דירה בודדת, חלק מדירה, מגרש, חקלאות או חלקה של שטח בנוי. בנוסף לכך מטפל האפוטרופוס בכספים שמתגלים בכל מיני צורות ובהם של יורשים, או שהוא מנהל כספים שהתקבלו ממימוש נכסים. במשרדי האפוטרופוס יש כ־10,000 תיקים של כספים כאלה.

במסגרת חוק האפוטרופוס, הוא אמור לטפל גם בנכסיהם של חולי נפש, שנמצאים בבתי־חולים לחולי נפש, ושלגביהם נתן הפסיכיאטר המחוזי חוות דעת, שהם אינם מסוגלים לנהל את נכסיהם. כאשר מגיעה לאפוטרופוס הכללי אינפורמציה, שלחולה הנפש אין משפחה, או שלא רצוי שבן המשפחה יתמנה לאפוטרופוס — ממנים את האפוטרופוס הממשלתי לתמונה.

במשרד ישנם כ־1,800 תיקים כאלה, שמטופלים זה 10 שנים על־ידי "הקרן לטיפול בחסויים" — תאגיד שמנוהל על־ידי משרד הבריאות, משרד העבודה והרווחה, האפוטרופוס הכללי ונציגי ציבור. פעולות הקרן מתממנות מהשכר שפוסק לה בית המשפט. פרט לכך אין לקרן זיקה תקציבית משום משרד.

א.נ.

גלגלי הבורסה

התחדשות הגיאות במניות

אתמול התחדשה מגמת הגיאות במניות החופשיות. בהן נרשמו פי שבעה יותר עליות שערים, מאשר ירידות שערים. למניות ההסדר נמשכו הביקושים, שהסתכמו ב־3.7 מיליון ש"ח. העליות הגדולות ביותר — עד 10% — נרשמו במניות חברות ביטוח. עד 7% עלו מניות תעשייה ומקרקעין. עליות עד 6% שררו במניות חיפושי נפט, מוסדות מימון עצמיים ומסחר ושירותים. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־8 מיליוני ש"ח, מזה 5 מיליוני ש"ח, בצמודות למדד ו־3 מיליוני ש"ח בצמודות לדולר.

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור כ־10 מיליוני ש"ח. מזה כ־5 מיליוני ש"ח בקרנות המתמחות במניות וכ־5 מיליוני ש"ח ב"סולידיות".

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.10% ל־1.6740 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג עלה ב־0.28% ל־1.6113 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.9044 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע — בנטייה לירידה — בין 1.77 ל־1.78 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 237 שערים לעומת 31 שירדו ו־126 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 71 ב־5% ויותר. נרשמו 3 "קונים בלבד", לעומת 1 "מוכרים בלבד". ב־28 ני"ע היתה הפסקת מסחר.

המחזור בשוק המניות הסתכם ב־19.8 מיליון ש"ח. מזה 3.2 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר היתה רק אחת יוצאת מן הכלל, ששערה ירד — מימון סחר 5 ב־0.4% בלבד. לעומתה עלו ב־%: אי די בי רג' — 1.4; אי די בי א' — 0.9; אגוד רג' — 0.4; דיסקונט א' — 0.4; מזרחי ש' — 1.3; פועלים מ' — 0.8; כללי — 1.3; כללי — 1.3; כל"ל — 0.6; מימון סחר 1 — 0.2.

תשואותיהן השנתיות נעו בין 16.33% (המזרחי ש') ל־16.77% (הפועלים מ'). הפועלים ש' — 16.59%. כל"ל — 16.44%. דיסקונט א' — 16.70%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר בלטה העלייה ב־14.3% בכללי מ"ר 1. במניות אוה"ה, הספנות 0.1 והספנות 0.5 היו עודפי היצע, שנקלטו ללא שינוי בשעריהן. למניות הבנק הבינלאומי ופי בי היו ביקושים, שנקלטו ללא שינוי בשעריהן.

במניות החופשיות עלו כ־10%: מירב, אורדט 0.1, בטוח משנה 5, סהר, [illegible] דנקנר, אטאס, ספר סלרה, אלסל [illegible] כימיקל, רים 4, החברה 5. [illegible] ב־15.0%. רוגובין 1 עלתה ב־10.1%; [illegible] עלתה ב־10.2%. לעומתן ירדו [illegible] 5, טרומאסבסט 1 ובעוד שלטרומאסבסט 1 נרשם שער "קונים בלבד".

עליות שערים בשיעורים קטנים [illegible] נרשמו ב"בכורות" וב"חצי־בכורות". [illegible] (+2.4), שופרסל כ' (+3.0) נכסים ובנין [illegible] הכשרת היישוב (+2.1), טולנה [illegible] אלביט (+2.1), אלקון (+2.8).

בשוק איגרות החוב נרשמו [illegible] שערים עד 3% בצמודות למדד. [illegible] לדולר שררו עליות עד 2% [illegible] בסוגים האחרים היו תנודות עד 1% [illegible] בשוק אג"ח הגיע ל־8 מיליוני ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו [illegible] השנתיות בין 20.90% ל־21.95%. [illegible] של 27.6 מיליון ש"ח.

מ.ת.מ. מבני תעשייה [illegible] עיריית תל־אביב מכרה יותר מ־393 [illegible] מניות מ.ת.מ. מזה 21 אלף ע"נ [illegible] 280 אלף ו־18,200 ע"נ בשער של [illegible]

אלחנן חוורוני

הצעות להסדר כולל לארגוני הקניות במושבים

בישיבת הוועדה העליונה לנושא המשק המושבי, שהתקיימה השבוע בראשותו של ד"ר שמעון רביד, הוצגו ונותחו הצעות להסדר לארבעה ארגוני קניות ואזורים.

בישיבה סוכם הסדר נושים לגבי ארגון קניות אחד — "משקי חרות־בית"ר". הוסכם על הסדר כולל, שבמסגרתו קיימת פריסת חובות ממקורות המדינה ומחיקת חובות ליחידות היוצאות מהיצור באחריות הסוכנות היהודית ומתיישבים אחרים. לארגון שני — "מבואות ירושלים" הוצעה הצעה להסדר נושים, שתסוכם עוד השבוע. לארגון קניות "הפועל המזרחי" יוצע הסדר בשבוע הבא.

נערך דיון בהסדר לגבי ישובי הגולן והבקעה, ההצעה דורשת פירוט נוסף של מערכת המחויבויות, כללי ההתנהגות ותוכנית הפיתוח העתידית של הישובים. לכן, הוועדה העליונה החליטה לכנס בתוך שבועיים את כל הנושים העיקריים, לבדוק כיצד ניתן להגיע להסכמה, שתאפשר בתוך זמן קצוב להציע הסדר נושים כוללני.

ההסדר צריך להבטיח הפרדת האזור מתוך כלל המערכת הארצית, הן בגלל מיקומו, והן בגלל פיזורו בין ארגוני קניות שונים.

מו"מ בדיסקונט

קידום בדירוג כתחליף לתוספות שכר

היום יתחדש המשא־ומתן בין ועד עובדי בנק דיסקונט להנהלת הבנק, לאחר שהעובדים הסכימו להפסיק את העיצומים.

נודע כי הנהלת הבנק הסכימה, על־פי הצעת ההסתדרות, להנהיג שכר מינימום של 700 ש"ח, כפי שהונהג בבנק לאומי, ולאפשר לעובדים לקבל הלוואות עד 3,000 ש"ח, בתנאים דומים לאלה שקיבלו בבל"ל. עוד הוסכם, שבבנק דיסקונט תופעל תוכנית פרישה מרצון, עם פיצויים מוגדלים ששיעורם עדיין לא נקבע, ובתוך חודש ימים יתכנסו הצדדים לבחינה מחודשת של הצלחת הפרישה מרצון.

הרקע לתוכנית זו היא דרישת ההנהלה לצמצם את מצבת־כוח־האדם בבנק, כדי להקטין את הוצאות השכר כ־15 אחוז. צמצום של 15 אחוז פירושו פרישת כ־1,000 עובדים, או קיצוץ בשיעור זהה בשכרם של כלל העובדים. מאחר שהעובדים דרשו תוספות שכר של כ־5 אחוזים ופסלו על הסף קיצוצים בשכרם. הוסכם להפעיל תוכנית של פרישה מרצון.

היום יתחילו דיונים על קידום עובדים בשלבי הדירוג במהלך 87', וככל הנראה יהווה הקידום, בשלבי הדירוג תחליף לתוספות שכר שדרשו העובדים.

בסולם הדירוג של הפקידים בדיסקונט ישנן 4 דרגות עיקריות, ובכל אחת מספר שלבים. קידום בשלבי הדירוג יאפשר להנהלת הבנק לפרוס את תוספות השכר על־פני 1987, בניגוד לדרישה הראשונה של העובדים לקבל תוספות שכר רטרואקטיבית מאפריל 86'.

אודי נחשון

ישראל והונגריה יגבירו הסחר

ישראל והונגריה יגבירו את קשרי הסחר ביניהן, ובמקביל לכך ינהיגו מדיניות ליבראלית יותר בנושא במתן היתרים ליבוא מכל אחת מהמדינות לאחרת על בסיס של הדדיות.

בתום דיונים, שהיו בשבועות האחרונים בין גורמי סחר הונגריים, שביקרו בארץ, החליט אתמול שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, להעניק רשיונות ליבוא נורות מהונגריה, בהיקף כספי של 200 אלף דולר כנגד עיסקות יצוא של מוצרי אגרו־תעשיה, השקיה וחקלאות ומוצרים אחרים בהיקף של מיליון דולר. צעד זה יביא לכך שהיקף הסחר ההדדי בין שתי המדינות, שהסתכם אשתקד ב־22 מיליון דולר, יגדל באופן ניכר.

ההחלטה להתיר יבוא נורות נתקבלה, לאחר שהתברר כי היבוא הזה, שהיקפו פחות מ־4 אחוזים מכלל הייצור המקומי, לא יסכן את התעשיה המקומית. שר התעשיה והמסחר הורה להקטין את היקף היבוא המבוקש, בכמחצית, למניעת סכנה כלשהי לפגיעה בתעשיה המקומית.

יצויין כי שיעור המכס על יבוא נורות, כהגנה על תוצרת הארץ, מארצות העולם כולל הונגריה, הוא 18 אחוזים, בעוד שהיבוא מהשוק המשותף, קיים במכס 5.1 אחוזים בלבד.

הרבנות מכינה החמרות בהוצאת תעודות כשרות

● שתיינות וסטריפטיז פוגעים בכשרות

"על הרבנות הראשית להתנות תעודה המעידה על כשרות מזון בשמירת שבת במפעל המייצר" אמר הרה"ג דוד דנינו ראש חבר המועצות הדתיות בישראל.

"המפקח הממשלתי על היתרי עבודה בשבת מכות את הרבנות ואת ועדת ההיתרים הממשלתית, בהפרה גסה של חוקי העבודה והמנוחה. המפקח העובד במסגרת משרד העבודה והרווחה, מאשר עבודה בשבת, למרות שאין מדובר בפיקוח נפש, וכך הוא הופך היתרי עבודה המיועדים לפיקוח נפש לבזיון ורפש", טוען דנינו.

"כיום אי־אפשר לדעת אם מוצר מסוים יוצר בשבת אם לאו; ולכן קשה לסמוך על שלט "כשר" המתנוסס בשערי המפעל או החנות. השלט עלול להכשיל רבים, אך אינם יודעים את תהליך הייצור של המוצר. זהו פתח לסטיות ועוולות העלולות להשפיע על רבים מאיתנו. כך קורה גם שריקודים ושתיינות המתבצעים במקומות "כשרים" הם הם המביאים להתערטלות בכל אורחות חיינו".

תקציב הסובסידיות לרמה הנמוכה ביותר בעשור האחרון

בשנת 1987 יהיו הסובסידיות במשק ברמה הנמוכה ביותר זה עשר שנים, [illegible] יותר. השיא היה ב־1981 — כ־1,460 מיליון דולר. ב־1987 הסכום יגיע רק לכרבע מנקודת שיא זו.

המדיניות של קיצוץ הסובסידיות המכה [illegible] של אגף התקציבים באוצר. המגמה זו מבוססת ברובה על הנחות [illegible] מוטעות. לדברי אגף התקציבים נועדו הסובסידיות לשתי מטרות: שינוי חלוקת ההכנסות וסיוע בתכנון הייצור החקלאי. למעשה, הסיבה העיקרית למתן סובסידיות למוצרים בסיסיים הוא הגברת כושר התחרות של המשק. כלומר, מתן אפשרות למשפחות של שכירים להתקיים ברמת שכר נתונה. ביטול הסובסידיות מייקר את הוצאות המשפחה ואחר־כך את עלות העבודה. [illegible] של תהליך ביטול הסובסידיות [illegible] באגף התקציבים שהשכר עלה. כלומר, הסובסידיות למצרכים הבסיסיים [illegible] של דבר תמיכה ביצוא על־ידי הגברת כושר התחרות של המשק.

טענה כניה למתן סובסידיות היא איזון [illegible] הניתנות על־ידי מדינות אחרות. הסובסידיות במדינות שונות (ארה"ב והשוק המשותף) מונעות מהמשק הישראלי למצות את יתרונותיו היחסיים. על מנת להתגבר על כך ולא לצאת מהמשחק יש לאזן את תנאי התחרות על־ידי סיבסוד נגדי. הסיבות המצויינות באגף התקציבים הן סיבות משניות [illegible] והן צריכות כנראה על מנת שייקל [illegible] בהן.

לסובסידיות יש מגרעות, אך לא מגרעות [illegible] יותר מאשר לכל מסי העקיפין [illegible] עם זאת, כמובן, אסור להגזים בהן [illegible] כאשר קנה־המידה הוא קיום [illegible] במשק ובענפי משק נתמכים.

אגף התקציבים מצטט את הטענות נגד הסובסידיות מתוך ספרי [illegible] של המבוא לכלכלה. בספר התקציב [illegible] חמש טענות כאלה:

טענה ראשונה אומרת שהסובסידיות [illegible] את המחירים היחסיים ומביאות לייצור [illegible] מבוקש של המוצרים והשירותים [illegible]

פילוסופיה מימי הביניים

בעניין "שינוי המחירים היחסיים", כאמור, יש לציין כי גם מיסי עקיפין אחרים משנים את המחירים היחסיים. אך אגף התקציבים לא [illegible] לבטלם. ניתן לטעון שייקור מלאכותי של מוצרים מסויימים מביא לעודף ביקוש של מוצרים אחרים, זולים יותר, וגם בכך נגרם עיוות בייצור ובצריכה. אולם, הטענה הזו [illegible] עד כדי כך שאין היא טעונה הוכחה. [illegible] אותה. אין כל הוכחה לכך כי הציבור מבזבז לחם, או שנוספים יותר [illegible] קלוריות מעבר לדרוש. יתכן כמובן [illegible] בלחם, אך בזבוז כזה קיים גם [illegible] שבהן הלחם אינו מסובסד. יש [illegible] לכך כי גם ללחם "המבוזבז" יש עדיין [illegible] כך שבזבוזו אינו אבסולוטי.

הטענה השניה מתייחסת לכך שמסובסדים נהנים כולם, ולא רק חסרי האמצעים. זה [illegible] אך כמובן שחסרי האמצעים נהנים מכך [illegible] הסובסידיה מהווה חלק גדול יותר [illegible] לפיכך היא פועלת בדיוק כמו מס־הכנסה הפרוגרסיבי בתחום חלוקת ההכנסות. [illegible] מצמצמות פערים בהכנסה הפנויה [illegible] מחסור במוצרים הבסיסיים אצל [illegible] באוצר טרם שמעו על [illegible] ועל אוניברסליות בתמיכות [illegible] לעניים. מבחינה פילוסופית [illegible] נמצאים באוצר בימי־הביניים.

גם הטענה השלישית, לפיה "הסובסידיה [illegible] חומרי גלם מיובאים", היא [illegible] שאינה לוקחת בחשבון כי [illegible] מאפשרת להגביר את הייצוא [illegible] עבור חומרי הגלם המיובאים. הטענה [illegible] את השפעת הסובסידיה על המאזן [illegible] אלא רק את הקשרה ליבוא — [illegible] היא חד־צדדית ובטלה.

הטענה הרביעית קובעת כי הסובסידיות [illegible] לעודף ביקוש ממשלתי ולהזרמה וכדי

הן מגבירות את הלחצים האינפלציוניים במשק. על־פי הטענה החמישית הסובסידיות לא מעודכנות מסיבות פוליטיות, הן מצטברות, ואחר־כך גורם ביטולן לזעזוע במערכת המחירים ולערעור היציבות.

הטענה הרביעית אינה מרוויקת. הסובסידיות אינן גורמות לעודף ביקוש ממשלתי, הן לא מגבירות את צריכת הממשלה, הן רק מהוות תשלומי העברה. תשלומים אלה מגבירים את ההזרמה — אך ורק אם האוצר אינו גובה מסים לכסות את הוצאות הממשלה.

לגבי הטענה האחרונה, ניתן היה למנוע את המשחק הפוליטי בסובסידיות. לו אגף התקציבים היה ממליץ על מדיניות רצויה ולא שואף לביטול מלא של כל הסובסידיות. לו היתה נקבעת רמה של סובסידיות בשיעור קבוע של כ־4 אחוזים מהתקציב, לא היה מקום למשחק הפוליטי שכנגדו מתריע אגף התקציבים. רמה זו של סיבסוד, בשיעור של כ־4 אחוזים, היתה תואמת את האינטרסים הכלל־משקיים של ישראל יותר מאשר הרמה של כ־1.5 אחוז, שהוכתבה הנה על־ידי אגף התקציבים למדיניות האוצר.

צבי טימור

תקציב סובסידיות (מליוני $ שוטפים)

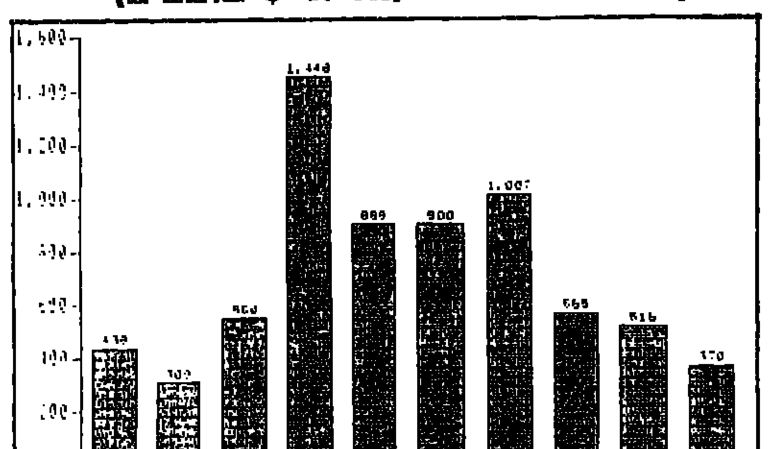

לחם אחיד — סובסידיה שנתית ממוצעת

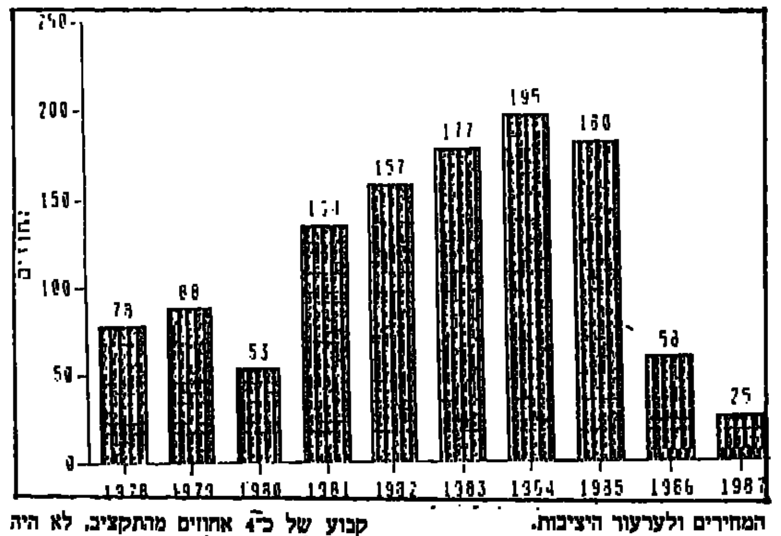

חלב — סובסידיה שנתית ממוצעת

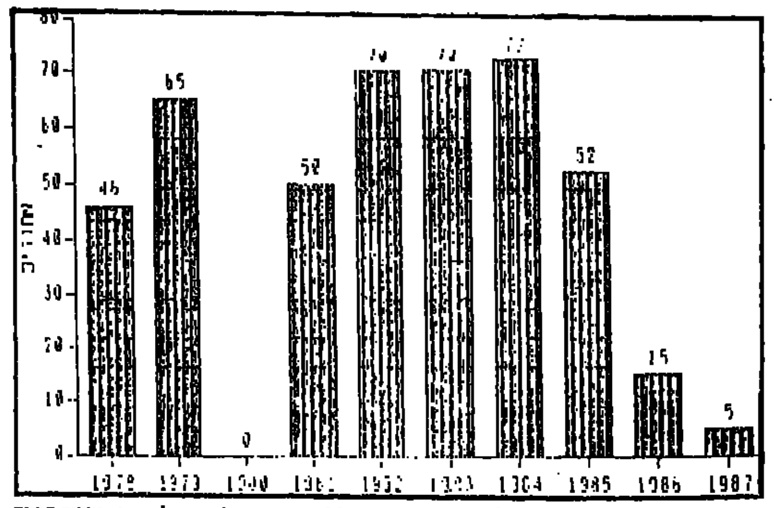

ירידה ב־30 אחוזים

התמיכה במחירי מצרכי יסוד ו[illegible] ייצור חקלאי. בתקציב לשנת הכספים 1987, הן 614 מיליון ש"ח לעומת כ־744 מיליון ש"ח, ירידה ריאלית של 30 אחוז. [illegible] היו התמיכות יותר מ־881 מיליון ש"ח.

הסובסידיה היא תמיכה ממשלתית במחיר [illegible] כיוון שהוא גורם יצור. תמיכה המביאה [illegible] לצרכן יהיה נמוך מהמחיר [illegible] למנגנון הסובסידיות יש שתי מטרות [illegible] מצבם של מעוטי היכולת, [illegible] יעילות הסובסידיה [illegible] אשר תמיכה בנצרך במקום המצרך [illegible] מקבלים סובסידיה נדרשת גם כסיוע [illegible] הייצור החקלאי, כדי לשמור על כך שהחקלאים ייצרו את המיכסות המאושרות על־ידי משרד החקלאות.

יעילות הסובסידיות לצורך תכנון נמדדת ביכולת למנוע יצור חריג, שכן רק יצור במסגרת המיכסה המשווקת בשיווק מאורגן זכאית לסובסידיה.

התמיכה במוצרי יסוד בתקציב לשנת הכספים 1987 היא — 431 מיליון ש"ח לעומת כ־450 מיליון ש"ח ב־1986. כלומר, ירידה של כ־15 אחוזים. בחלב היתה ירידה של 30 אחוז ריאליים, מ־48 מיליון ש"ח ב־1986, ל־40 מיליון ב־1987. הירידה חמורה במיוחד בהשוואה ל־1985, אז היתה הסובסידיה לחלב — 143 מיליון ש"ח.

לעומת ירידה זאת עולה התמיכה בייצור ביצים ב־9 אחוזים ל־45 מיליון ב־1987 לעומת 41 מיליון ב־1986. גם הסובסידיה בפטימים עלתה, ל־77 מיליון ב־1987 לעומת 66 מיליון בשנה שעברה. גם בלחם עלתה הסובסידיה, 25 מיליון לעומת כ־18 מיליון אשתקד. תחבורה ציבורית ירדה ב־15 אחוז. 244 מיליון ב־1987 לעומת כ־277 מיליון ב־1986.

העזרה הממשלתית למגזר החקלאי, שלא באמצעות סובסידיה, באה לביטוי במעורבות בענפי הירקות והפירות לשוק המקומי. מעורבות תקציבית שמטרתה למתן את התנודות במחירים ובאספקה, תוך שמירה על רמת מחירים, המבטיחה ריווחיות ליצרנים ושומרת על רווחת המשק. המעורבות נעשית בעיקרה באמצעות השתתפות בתקציבי מועצת הפירות ומועצת הירקות, המופקדות על התכנון בענפים.

עידוד לייצוא

קיימת גם השתתפות בקרן לביטוח נזקי טבע. ביטוח נזקי טבע הוא וולונטרי ונעשה במסגרת מועצות הייצור. הממשלה מפחיתה את הפרמיה שצריכים החקלאים לשלם. ההשתתפות תואמת את מדיניות הממשלה, שתומכת בהרחבת הביטוח למירב ענפי החקלאות ובהקטנת הסיכון ואי־הוודאות שעומד בפניהם החקלאי הבודד.

בהצעת התקציב יש סכומים לעידוד הייצוא החקלאי. הייצוא של תוצרת חקלאית טריה עולה על 500 מיליון דולר ויש בו ערך מוסף גבוה. העידוד הישיר של הייצוא החקלאי מתבטא בהשתתפות תקציבית בקרנות לקידום שיווק ומכירות, קרנות לסקרים ומחקר, עידוד פיתוח גידולי ייצוא חדשים בהתיישבות צעירה וכן קרנות ענפיות המשותפות לממשלה ולמגדלים, שנועדו להבטיח מחיר מינימום ליצואן החקלאי ולצמצם את אי־הוודאות הכרוכה בייצוא.

בבשר קפוא עלו המחירים בשנת־1986, ביחס ל־1985, בעיקר בשל המצב הכלכלי במדינות דרום אמריקה, ארצות המוצא של הבשר. בשנה הקרובה צפויה עלייה נוספת במחירי הבשר בשעור של כ־50 אחוז ביחס למחירי 1985.

תקציב התמיכות למים לשנת־1987 הוא 66 מיליון ש"ח, לעומת יותר מ־79 מיליון בשנה שעברה. התקציב מיועד לכסות את הפער, שבין עלות הפקת המים לבין מחיר המים הנגבה מהצרכן. עלות הפקת המים תיקבע בתקנות המים, שיוציא שר החקלאות, באישור ועדת הכספים של הכנסת. ההוצאה התקציבית בפועל תושפע מהיקף השאיבה וממשטר ההפקה.

חיים מרגלית

העורך הכלכלי: צבי טימור

5.2.87

ביקורת עם ריח של כנעניות

יש מה לבקר, יש מה לרענן, אבל ייחודה של התנועה ציונית היא בשילוב המעשה והרעיון. אינטרסים במערכת הפוליטית עומדים בדרכה של הסוכנות לריענון

מאת אברהם שנקר

יש אומרים, שהוויכוח הציבורי שהתעורר סביב הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית "הולך ומתמיץ". רוב הכותבים, המקטרגים והמבקרים מגלים אי־ידיעה שגובלת בבורות, לא רק לגבי המבנה והמעשה של התנועה הציונית והסוכנות היהודית, אלא לגבי הנעשה בקהילות היהודיות למיניהן. במקרה הטוב, מגלים דעות קדומות והיסחפות בגל ההתקפות על הסוכנות, כדי לזכות בפופולריות מפוקפקת וזולה. שלא לדבר על שידור בטלוויזיה בתוכנית "בניסה חופשית", שהזכיר יריד או קרקס, שבו מפתים עוברי־אורח להיכנס אל בין המראות המעוותות את דמותו, כדי שיפרצו בצחוק על התנהגותו הוא.

יש ויש מה לבקר במערכת המסועפת הזאת, שנקראת ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית. יש ויש הצטברות של מבנה לקוי ושל נוהלים מיושנים. יש שחיקה במעמד של הרעיון הציוני, ירידה במספר העולים ועלייה במספר היורדים. יש משבר במנהיגות והעדר מדיניות ברורה ותוכנית עבודה שתתמודד עם בעיות העם היהודי של זמננו. מזמן היה צריך לבדוק מחדש את סולם העדיפויות של התנועה הציונית והסוכנות היהודית, את מוסר השליחות ומטרותיו, את היחס בין הנציגות הישראלית במוסדות המנהלים לעומת הנציגות מהתפוצות, את האופי והצורה של היחסים בין המדינה על מוסדותיה וראשיה ובין התפוצות־הקהילות ברחבי העולם.

אבל בראש וראשונה על המשמיצים לדעת את העובדות ואת התהליכים, ובד־בבד לראות את תפקידים הם, כמנהיגים ומייצגים את הממסד הישראלי לגוניו, בקואליציה ובאופוזיציה, במערכת שנקראת הסוכנות היהודית. אסור לביקורת להתעלם מהשפעת המפלגות הישראליות על המבוקר. ראשית כל, יש לדעת שלישראל, על מפלגותיה הציוניות, מובטחת נציגות של 38 אחוזים בקונגרס הציוני ואחוז דומה בוועד־הפועל הציוני, ומאה אחוז בין חברי ההנהלה הציונית בירושלים, שעומדים בראש המחלקות השונות. מי שלא ראה את שרי הממשלה ומזכירי המפלגות מתרוצצים בעת קונגרס ציוני פעם בארבע־חמש שנים, ובעת עצרת הסוכנות השנתית — כדי לקבוע עמדות ותפקידים ואינטרסים, ודאי נמצא בין אלה שרוצים. להעביר את כל הסמכויות והתפקידים של הסוכנות לממשלת ישראל, למאבק הבין־מפלגתי בישראל ולאינטרסים הקואליציוניים של הגופים בישראל. מה שמבקרים בסוכנות היהודית נקבע ביסוד על־ידי מנהיגי הממסד הפוליטי הישראלי ואל לנו לתאר תמונה של מוסד "אחר", שאין בו השפעה ישראלית ממוסדת, לטוב ולרע.

ריח של כנעניות

יש איזה ריח של "כנעניות" בטיעונים שעל מדינת ישראל וממשלתה לקחת את כל התפקידים שבידי הסוכנות היהודית בידיה היא, ולפעול כמו "המועצה הבריטית" או "האליאנס פראנסז" או "מכון גיתה" הגרמני, או "סוכנות המידע של ארה"ב" (יו.אס.איי.אי.) בכל זאת התנועה הציונית והסוכנות היהודית משקפות את המציאות היהודית.

רוב העם היהודי עדיין נמצא בתפוצות והיחסים ההדדיים בין הקהילות היהודית והיישוב במדינת ישראל הם מעבר לפרט או כלי במדיניות החוץ של הממשלה הריבונית הישראלית. הוויכוח הישן־חדש על יחסי מדינה־גולה לא נגמר. מבחינת ההשקפה הציונית שלי, המדינה נועדה להבטיח את עתיד קיומו של העם היהודי באשר הוא, עם כל הבעייתיות של עתידו בתפוצות. ולכן ההדדיות, שבאה לביטוי במבנה של ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית, איננה בעיה ארגונית גרידא.

אמנם יש פאראדוקס בהחלטת תפקידים בין ישראל והתפוצות. בראשית דרכה של המדינה תפקיד הקהילות בתפוצות היה לחזק, לבצר, לעזור למדינה החדשה והחלשה בתמיכה פוליטית, פיננסית, ובכוח־אדם באמצעות העלייה. אבל מהר מאד התברר שהציונים צדקו, והתפקידים התהפכו. המדינה נאלצה להיות המשענת של הקהילות — כמוקד של זהות עצמית לכל יהודי, כמגן על זכויות היהודים במקום מגוריהם (עם כל הניגודים) בין האינטרסים של מדינה ריבונית לבין קהילה וולונטרית, וכמאגר של שירותים קהילתיים בחינוך יהודי (מורים, מדריכים ומחנכים) ואפילו כבסיס של המבנה הקהילתי בתפוצות, דרך המגבית למען ישראל, שנהפכה למבנה־המשותף המרכזי של אחרות יהודית.

טעות או בורות?

והנה, אפילו סוציולוג מחונן כמו ד"ר גדי יציב מדבר על "פיקציה מוזרה" כאילו מדובר על מנגנון ענק המבוסס על לאיכלום, "שאין לו קהילה חברתית".

טעות או בורות? עוד בשנת 1968 מתחה ההסתדרות הציונית את שעריה לחברות אישית וקולקטיבית לתנועה הרפורמית, לתנועה הקונסרבטיבית, לקהילות הספרדיות בעולם ולארגון הספורט היהודי "מכבי" בתפוצות. ללא הכל־עולמיות של ההסתדרות הציונית וראגתה, על־פי האמנה עם הכנסת של 1952, לגייס את תמיכת העם היהודי כולו למען המדינה, דבר זה לא היה קם. אני יכול לתאר לעצמי את הוויכוח מימין ומשמאל בכל ממשלה שהיא, על האפשרות של הענקת מעמד רשמי לתנועה הרפורמית במוסדות הקשורים ליחסי ישראל־התפוצות.

ועוד, בשנת 1971, עם הרה־ארגון של הסוכנות היהודית, ניתן מעמד וביטוי לפדרציות היהודיות באמריקה (מעין קהילות יהודיות מאורגנות) ודרך קרן היסוד לארצות האחרות, כגורם הפרו־ישראלי הרחב ביותר ביישוביהם. המערכת היא מסורבלת, לעיתים לא דמוקראטית, לעיתים לא עונה על הצרכים של היהודים בקהילות וגם לא על הצרכים של ישראל. אבל בפעם הראשונה ניתנה אפשרות להשפיע ולהתבטא לקשת רחבה של היהדות התפוצית המאורגנת, ולא להשאיר הכל בידי גורמים מפלגתיים ישראליים בלבד, אפילו אם דאגתם (ולא תמיד!) לטובת העם היהודי כולו.

מה זאת אומרת "לתת להם לפחות לבטא את סדר העדיפויות שלהם", כשמדובר על התורמים והמתרימים? הלוא מי שדואג ש"בעלי המאה" לא ייהפכו ל"בעלי הדעה" הבלעדיים. צריך לחזק את המבנה של ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית, כדי לתת ביטוי במידה פחות או יותר סבירה ליעדים ועדיפויות כלל־לאומיות. ולא רק לאינטרסים הספציפיים של תורמים גדולים או בעלי השפעה אינטרסנטיים בתוך מדינת ישראל. מה שמציעים אלה שדוגלים בחופש הבחירה לגבי יעדים לכל קהילה, ובסוף פסוק לכל התורמים הגדולים, יוכילו למצב אנארכיסטי שבו האינטרס האישי והכיתתי יגבר.

שופכים את התינוק

ציינתי כבר שיש ויש מה לבקר בסוכנות היהודית: אבל הדמוקראטיה לא תחוזק על־ידי ביזור וריבוי הגורמים שמחליטים על דעת עצמם, למה לתת ואיך להתמודד עם הבעיות היסוריות של העם היהודי. יש ללחום בעד יותר דמוקראטיה בתוך ההסתדרות הציונית ובתוך הגורמים הקהילתיים המיוצגים בסוכנות היהודית. בשנים שלאחר הכנסת השינויים שציינו לעיל בהסתדרות הציונית והסוכנות היהודית גברה המעורבות הקהילתית כלפי מדינת ישראל.

מי שמזלזל בסכומים שאוספות המגביות למיניהן, לא מבין את תפקיד המגבית כדבק של זהות ואחדות יהודית מסביב למדינת ישראל בשעה שהמסגרת הקהילתית נחלשה, המשפחה היהודית איבדה את תפקידיה כחוליה בהעברת תרבות יהודית, והדת היהודית התפצלה בהתמודדות עם המודרניות והחילוניות.

אל נשלה את עצמנו שמדינת ישראל בלבד, עם כל הכוח הטמון בה מבחינת ריבונותה, מסוגלת לתת תשובות מספקות לבעיות היסוד של העם היהודי בימינו. חלק ניכר של חולשת התנועה הציונית נעוץ בתדמית המדינה בעקבות מלחמת לבנון, המשך הכיבוש בשטחים והאירועים המבישים האחרונים למיניהם, כולל עניין פולארד, ואנונו, איראן, "קונטראס", יפת ועוד. לכל אלה השפעה שלילית הרבה יותר מדאיגה על יחס היהודים למדינה הציונית, מאשר התיפקוד הבעייתי של הסוכנות היהודית. העלייה והירידה הן, בראש וראשונה, פונקציה של המצב בארץ. יש מה לתקן בתנועה הציונית ובסוכנות היהודית. אך מי שחושב כי המצב יוטב אם נחסל את המוסדות האלה, צריך להסתכל בראי לפני שהוא שופך את התינוק עם מי האמבטיה.

ריענון בתוך המסגרת

הפתרון של גדי יציב, להפריד בין התפקיד הרעיוני של ההסתדרות הציונית ובין תפקידי הביצוע שבידיה, הוא פשוט חסר־הגיון וחסר־ממשות. הייחוד של התנועה הציונית הוא דווקא בשילוב של הרעיון עם המעשה. תנועה רעיונית־פוליטית שאין בה הכלים להפוך את רעיונותיה למעשים, לא תחזיק מעמד. המיוחד בתנועה הציונית בתנועה וולונטרית, שיש לה תפקידים וכלים מוגדרים שיכולים למשוך את הציבור היהודי בתפוצות לזהות ולהזדהות. הכשלון של ההסתדרות הציונית בתפוצות היה, שדיברה הרבה ואיבדה את כוח העשייה מעבר לאיסוף כספים למען נזקקים. חולשתם של הגורמים הקהילתיים בכך, שאספו כספים בצורה יותר יעילה מהתנועה הציונית, אבל חסרו תפקיד רעיוני־לאומי ונשארו פילאנתרופים מעולים.

יוזמתה של ההסתדרות הציונית, בראשית שנות ה־70, לארגן מחדש את הסוכנות היהודית כדי לשלב את הרעיון עם המעשה, הרחיבה את השורות וגרמה לתסיסה המבורכת בתוכה. אם התנועה הציונית תשכיל לנצל את השפעתה הרעיונית־פוליטית בתוך המערכת הקהילתית המאורגנת, השילוב [illegible] מטרתו. כל הגופים הישראליים [illegible] מגביות למטרות שונות — [illegible] כלכליות, מדעיות, חינוכיות וגם [illegible] כל זה נותן מרחב למשוך [illegible] לתמיכה במדינת ישראל, ובתחום [illegible] אחר עלי־פי הציבור שלו. כל זה [illegible] ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית.

האיזון הדרוש בין הריכוזיות [illegible] ציונית ובין הנדבנות־פילאנתרופית [illegible] מתחרים ברחוב היהודי הוא חיוני [illegible] הקהילות היהודיות היום. אין ספק [illegible] רבים בתוך מנהיגות מדינת ישראל על [illegible] מפלגותיה מעדיפים "לשלוט על־ידי [illegible] בין הפילאנתרופים השונים. הפילאנ[illegible] מהתפוצות למיניהם גם מעוניינים [illegible] להם לשלוט בקהילות השונות, [illegible] הגורמים השולטים בישראל. לא [illegible] הנוסטאלגיה או הכיסאות השמורים [illegible] כמכשול בפני שינויים הכרחיים [illegible] התנועה הציונית והסוכנות [illegible] אינטרסים במערכת הפוליטית [illegible] וגם התפוצתית, עומדים בדרך [illegible] וריענון.

אם לא יחול שינוי בגישה הציונית [illegible] הציבור הישראלי, כולל המפלגות [illegible] ימשיכו לחפש שעיר לעזאזל [illegible] היהודית, ולא יגשו לטפל בבעיות היסוד [illegible] העם היהודי.

בינתיים אין מסגרת אחרת [illegible] מלבד ההסתדרות הציונית והסוכנות [illegible] שנושאים חיוביים אלה — זהות [illegible] גיוס העם למען המדינה ואפילו עלייה [illegible] — הם על סדר יומן הקבוע. ואם [illegible] אחר נדון במסגרת מסויימת, הדיון [illegible] בסיס צר ואינטרסנטי ולא כלל־לאומי. [illegible] זה גם חל על העם היושב בציון. [illegible] ריענון כן. אפילו תהפוכות [illegible] ומשימתיות. אבל בראש וראשונה [illegible] המסגרת הציונית, המחוייבת לעתיד [illegible] ועתיד מדינת ישראל.

גבולות הארץ והלשון

מאת אילן שיינפלד

"כל אמירה קונקרטית היא מעולה חברתית"
מ.מ. בחטין

באשר כתב סופר ספר דברים: "בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה ועתה שמך ה' אלהיך ככוכבי השמים לרב", או כאשר כתב סופר ספר עזרא "ואלה בני המדינה המעלים משבי הגולה אשר הגלה נבוכדנצר מלך בבל לבבל וישובו לירושלים ויהודה איש לעירו", לא נתכוונו בשימושם בשורשים י.ר.ד וע.ל.ה. אלא לציון תוואי התנועה של בני־ישראל בארץ. שהלא, מצרים ובבל נמוכות היו מארץ־ישראל בממש. יותר מכך, הפסוק מספר דברים מבהיר במפורש כי הירידה מצריימה היתה טובה לאבות אבותינו, שהלא זכו לרבות ולהקים אומה במצרים. ומה שכך בפסוק מספר דברים, בפסוק מספר עזרא על אחת כמה וכמה — שבו מצטייר סופה של הירידה מכורח גלות, בשיבה איש־איש אל ביתו ואל נחלתו.

שני השורשים, י.ר.ד. וע.ל.ה, הם משורשיה הקדומים של הלשון העברית, ומקורם באוגריתית. יש להם מקבילות באכדית וגם בערבית. ומכאן, שמקורם אין הם משמשים אלא לשם ציון תוואי של תנועה מסויימת. גוני הערכה שנשתגרו כבר בלשון העברית כחלק ממוכנם המילוני של שורשים אלה נוספו, אם כן, למשמעותם הבסיסית, בגדר משמעות שאולה ומאוחרת יותר.

ודאי, אין הכוונה לערוך כאן בירור לשוני גרידא. אולם, מצבם הנוכחי של שני שורשים אלה בעגה העברית, כה יש לצירופים "לרדת עליו" ו"לעלות עליו" מובן זהה, ומצבם הנוכחי בלשון המתוקנת, המסמיכה גוני שיפוט והערכה למילה "יורד" ושונים למילה "עולה", מתחילים אי שם בימי־קדם, שאז היה השימוש בשורשים אלה שונה, משום שתבניות החשיבה של דוברי העברית אז היו שונות מאלה של דוברי העברית כיום.

חשיבה לאומית

בימי־קדם היו אבותינו יורדים "לשבור שבר" במצרים מפאת בצורת. רק טבעי היה הדבר לחברה שבטית קדומה זו. ורק עם התגבשות שבטי העבריים לאומה, במהלך נדודיהם במדבר, כלומר תוך כדי עלייתם חזרה לארץ כנען, החלה להתגבש בקירבם חשיבה לאומית. כזו, המסמיכה שיפוט שלילי ליציאה מארצו של הלאום, ושיפוט חיובי לכניסה אליו, וכלא תנאי.

החשיבה הלאומית טיבה שהיא מעמידה עצמה מעל לפרט, היא נדמית לו כעין הוויה רוחנית גדולה, אליה הוא צריך למסור את נפשו. כך היא כל אידיאולוגיה וכל תורה, כך היא גם החשיבה הלאומית העברית, שנתגלגלה כחשיבה מדינית, בציונות: בשם בטחונו של הפרט ומתוך הסכמתו האילמת, באה החשיבה הלאומית המשותפת שלנו, ומצרה את גבולות מודעותו של הפרט ומקבעת את מיתאר לשונו: ירידה היא דבר רע, עלייה היא דבר טוב. היורדים הם נפולת של נמושות, העולים — יקרים מפז.

מכאן גזור גם מושג ה"נושרים" ועמדת הזלזול המהולה במושג זה אך לא אכנס כאן לעניין זה.

הגבלות אלה שאנחנו מטילים, מתוקף התפיסה הציונית שלנו, על הלשון ועל החשיבה, אינן פרי צו עליון או המצאתו המושחתת של מימסד שלטוני: אלה הם פירותיה של הסכמה לאומית־מדינית רחבה, השואבים את חיותם מן הזכות שמאציל עליהם כל אחד ואחד מן השותפים להסכמה זו. אולם, הגבלות אלה אינן, ואינן יכולות להיות תמידיות, משום אותו הטעם עצמו: מה שמקבל את כוחו על היחיד מכוחו של היחיד, טיבו להשתנות מעת לעת, ממש כיחיד עצמו. וכפי השתנותו של היחיד, כך השתנות חשיבתו ולשונו, כך השתנות ההגבלות הרעיוניות שהוא מוכן ליטול על עצמו, כך השתנות פני האומה אליה הוא משתייך ולה הוא מעניק מכוחו.

לחזור או להישאר

בשנים האחרונות מתרים בנו שוב ושוב, כי הירידה מן הארץ הולכת וגוברת, וכי העלייה לעומתה — מצטמקת וחדלה. נביאי הזעם והחורבן חוזים לנו שואה דמוגראפית. המקילים בדין — משבר מדיני קשה. מכאן ודאי נשתלחה לה אותה אמירה, שנדמתה לרבים כפליטת־פה אומללה, "נפולת של נמושות". הלא אומרה לא רק כאיש פרטי אמרה, אלא גם כבעל תפקיד במימסד המדיני: בעל חרדה.

אולם, נביאי הזעם והחורבן, המקילים בדין וגם בעל האמירה הנזכרת לעיל, מתעים כולם מכוח חרדה לגורלה של מדינת ישראל ושל הלאום היהודי. משום שהם יוצקים מחשבותיהם בדפוסי־חשיבה ובצירופי־לשון שעבר זמנם. כיום, האמת ניתנת להיאמר: שוב אין היציאה מן הארץ נתפסת כשלילית ואין העלייה אליה כחיובית. הלשון, בבחינה זו, עוקבת אחר השתנות דפוסי המחשבה: החשיבה המדינית היהודית אינה יכולה עוד להיות סוכנות נסיעות לכיוון אחד, כציונות עד כה, ואם היא מתעקשת על היותה כזו היא סיימה בכך את תפקידה.

בשלהי המאה העשרים אין שום אדם נאור מקבל על עצמו עולה של אידיאולוגיה כלשהי באופן המגביל את חירותו בלא שיוכל לחזור בו. ואף אם מבקש ביקורת להטמיע בצעירים את תבנית החשיבה, לפיה חירות התנועה היא מעל ומעבר לזכותם הבסיסית, אין הוא יכול ואין הוא מצליח לעשות כן: אדם צעיר וחושב יסלק מתוכו תבנית חשיבה זו מייד עם מפגשו הראשון עם קהילה ועם סביבת מציאות שאינן כפופות באותה תורה, באותן תבניות לשון ורוח.

הברירה הנותרת בידי ילידי ישראל, לאחר התפכחותם, היא פשוטה וידועה: לחזור או להישאר בחוץ, לקבל מחדש את העול, או לבחור בעול חדש. שהרי כל מקום מושתת על תבניות לשון ורוח כגון אלה ועליהן מושתתת מדינת ישראל.

לא לראות, לא לדעת

או אז מתחילים ילידי ישראל לשאול עצמם ולשקול שיקול מפוכח בדבר כדאיות השיבה לארץ, או העזיבה אותה לזמן מה או לעד. כיום, לאחר חמש מלחמות, ממשלות אחדות ושיברון כלכלי ממושך, התשובה, מצד השיקול הכדאי, היא לאו מפורש.

אמנם, עבודות המשפחה, החברים, זכרונות הילדות ונופי הנעורים חונקות כך ומפצירות כי תישאר. אך בעבור איזה מחיר? מוות או פציעה במלחמה, בשם תורה [illegible] מושרשת? בעבור הזכות להיקרא יתום, אלמנה או אב שכול? או אולי בעבור הזכות להשקיע ממירצך בתעשיה כדי להיות כעבור זמן כפושט־רגל או להיות מוקע בכלל הון? מה יכולה מדינת ישראל, במלאת ארבעים שנה לקיומה, להבטיח לצאצאי דור המידבר — ארץ זבת חלב ודבש, או נחלה מסופגת בדמים, תרתי משמע?

רבים הם הצעירים העוזבים את הארץ, לפרק זמן או לצמיתות. חלק מהם כבר שאלו עצמם שאלות אלה, שקשה להעלותן על הכתב וודאי קשה לקוראן, והגיעו לכדי מסקנה. אמנם, בכאבים. אמנם, תוך העתקת דפוסי־חיים ישראליים לחוצלארץ: במנהאטן הדרווה מחליפים מספרי טלפון בין "החבר'ה" מלונג־איילנד ל"חבר'ה" מקווינס. חולמים חלומות אשם על שיבה ופיתוח הארץ, אבל בינתיים מחליפים מידע על עיסקאות ובתים היררכיות חברתיות לפי גורל ההצלחה וכמות ההון. ומה [illegible] של דבר מותר ואך טבעי הוא לבני־אדם צעירים לשאוף לקצת נוחות בחיים, ואף [illegible] מכך. ולא — למימוש עצמי שלא בתבנית גבורה לאומית או חלוציות ערכית — מוכרחים לעשות כן כמחיר דמים.

התפתחות לאומית זו נראית כאסון בעיני רבים. שוב, משום היצמדות לדפוסי־חשיבה נוקשים. אולם, הרי ידוע, הציונות אינה זהה להוויה הקרויה העם היהודי, אלא מהווה תורה של חלק ממנו. ובעם היהודי ישנם עוד כמה מתווים רעיוניים — מהתבוללות ועד המתנה למשיח מבית דוד — הפועלים בו הדדי. העזיבה את הארץ, אם כן, מהווה את המאבק ההיסטורי בין מתווים רעיוניים אלה, ולפיכך היא טובה וחשובה: אם הזה העם היהודי או חלקו בהישרדותה של מדינת ישראל, הוא נקרא על־ידי כל עזוב, באלם לכתו, לבחון מחדש את הציונות, את מידת העדכניות שלה, את טיבה של מדינת ישראל ואת מידת ההכרה בקיומה.

המחשבה הציונית, ככל משנה חברתית או תורה מדינית אחרת, עלולה להפוך את ההוויה היהודית אצל האוחזים בה כבתור אמונה ובתור מערך ערכים ובתור אורח חיים מסויימים. לא פחות היא עושה כן באשר להוויה הישראלית, בה כלולים גם [illegible] עשרים שנים, שעימו המעטת דמותו של האדם והיפסדות ריוקנו של האדם העברי בכלל ערכי רוח הומאניסטיים. הלשון העברית, לפיכך מסכמת את תודעת דובריה. לא לראות, לא לדעת, לא לבחון מחדש.

העזיבה את הארץ, לא פחות משהיא חושפת ומחדדת את המאבק בין פלגיו הקדומים של העם היהודי, הרי היא מגלה וחושפת גם את הקרע הזה. הקרע שבין מי שמבקש להתעלם, להיאלם, לשכוח מדי יום את אירועי האתמול בשטחים הכבושים, ולכסות על כך בשקר הלשון, לבין מי שמסרב לעשותם מדינה.

דברים אלה אינם נכתבים מתוך שימחה גדולה. גם לא מתוך הרהורי עזיבה [illegible]. מי שלשונו היא אמנותו אינו יכול ואינו מתיר לעצמו לעזוב מכאן כל כך מהר. אלא אינו יכול היום, כצעיר עברי שנולד, התחנך ויישאר בישראל. אלא להודות לעוזבים על שהם מסייעים לי להתוות מחדש את גבולות קיומי. בכך שהם מתירים לעצמם מה שאיני מתיר לעצמי. תודה.

חריגות משמעותיות מתקני איכות האוויר הנגלו בסקר

חריגות משמעותיות מתקני איכות האוויר הנגלו בסקר שנערך [illegible]

[illegible] הסקר, שנערך ע"י לשכת הבריאות הנפת הצפון (המחוז) עם איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל המערבי, העלה מאות מדידות [illegible] של [illegible] מהמפעלים.

מהנדס הנדסה מלשכת הבריאות, זאב אופנברג, מסר, כי במהלך הסקר נבדקו השפעות של הקומפלקס התעשייתי שנמצא בין אזור דרום עכו עד מפעלי מילואות, והכולל את קריית הפלדה, פרוטרום, טמבור ומכון הפסולים של מילואות. יחד עם זאת נבדקו גם פליטת גזים במפעלים הכימיים.

לאור תוצאות אלה המליצו עורכי הסקר על הפעלת מערכות ניטור רציפות במספר תחנות מדידה מייצגות, קביעת תקנים סביבתיים חדשים מחמירים יותר מאלה הקיימים כיום, קביעת תנאים מיוחדים במסגרת חוק רישוי העסקים לתפעול מערכות ייצור, התקנת מתקנים למניעת זיהום אוויר והכנת סקרי השפעה על הסביבה. (שע"ח)

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון [illegible]

ב' עו"ד ח. שרון, יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור הי"ספת/בניית [illegible] חלקה 43 בגוש [illegible] רח' אבן גבירול מס. 18. תכנית מס' 469/86 בחלקה 1,8 מ' [illegible] גוש 7940 רח' עזרא 41 תכנית מס' 398/86 בחלקה 30 ס"מ קו בנין [illegible] חלקה 161 בגוש [illegible] תכנית מס' 455/86 [illegible] עד 6% בניה, וחלקה 252 גוש 8213 [illegible] 9 תכנית מס' 11/11 הקלה עד 6% בניה, וחלקה [illegible] גוש 8215 [illegible] ויתקין 11 תכנית מס' 403/86 בחלקה עד 6%
[illegible]
ההתנגדויות אפשר להגיש משך [illegible] מיום פרסום הודעה זו.
י. אלדאר, יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6416 חלקה 98 ברחוב נגינות 5 המסומנת כאזור מגורים ב' בקשה למתן אישור להקלה קוי בניה בבנית מגורים 4 יחידות דיור קוטג'. הקלה המבוקשת בקוי בניה לרחוב נגינות 5 מ' במקום 7 מ'. כל מי שיש לו התנגדות לתוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מ. זרבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון. ת.ב. 3697

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שרונים/צפון השרון"
רח' שטמפפר 5 — נתניה טל: 053/36578 ת.ד. 2171
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הודעות בדבר הפקדת שינוי תכניות מתאר מקומיות
ניתנת בזה הודעה לציבור, בהתאם להוראות סעיף 89 לחוק האמור, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה [illegible] הופקדו שינויי התכניות הבאות, ביחד עם התשריטים המצורפים אליהם:
1. שינוי תכ. מתאר מקומית מס' הצ/1־101/1 ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: קביעת יעוד באיזור מגורים ג' קביעת הוראות בניה בבינוי [illegible] קביעת איזור משולב למבני ציבור ושטח ציבורי פתוח. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8016 חלקות 140־138, 135, 131־125, חלק חלקות 133, 134, 84 אבן יהודה.
2. שינוי תכנית מתאר מקומית הצ/1־169/1 ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד מאיזור מגורים א' לאיזור מגורים מיוחד, קביעת דרך [illegible] לצורך הקמת מרכז צמחוני, טבעוני. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8015 חלקה 58 אבן יהודה.
3. שינוי תכנית מתאר מקומית הצ/1־7/11 ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: קביעת קוי בנין לפי מצב קיים לבנינים קיימים, בנית 2 בניינים על [illegible] שטח ממגורים ג' לציבורי פתוח. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7862 חלקה 11 מגרש 25 — קלנסוואה.
4. שינוי תכנית מפורטת הצ/1־7/1368(1) ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: קביעת קוי בנין, אחוזי בניה, הוראות בניה. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7861 חלקות 27 (חלק) מגרש 2057 קלנסוואה.
[illegible]

הודעות בדבר אישור שינויי תכניות
1. שינוי תכנית מתאר מקומית הצ/1־182/1 ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8019 חלקות 33־38, 40 — 49, 75, 76, 78, 79 — אבן יהודה. [illegible]
ד. שויש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

ביטול הפקדת תכנית מפורטת הצ/4־46/1
עיקרי הוראות התכנית: קביעת הוראות בניה למבנים חקלאיים בשטחים חקלאיים. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 8034 חלקה 49 — בקדימה.
ד. שויש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
[illegible] גוש 8015 [illegible] מגרש 2206 באבן יהודה. [illegible] בגוש 7873 [illegible] מגרש 4 בקלנסוואה.
צבי הורוז, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שרונים"

[illegible]
08.00 טלסקופ — [illegible] 14.03 שעת כושר [illegible] 15.00 [illegible] 16.20 רחוב סומסום [illegible] 17.00 הריה [illegible] 17.30 מקרון נ' הפרק האחרון: בוגד בכנרת 17.55 משפחת קמפבל — הפרק השני: החלטה גורלית 18.25 "פסוקו של מקוס" — מבט אל גילה שבירושלים 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 "שבועון טלוויזיה" — (ערבית) 19.00 מפגש — תכנית שבועית בענייני השעה (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 מבט ספורט 20.45 לקראת שידור 21.00 מבט לחדשות 21.30 "גיבורים רווקים" — סרט תעודה: סיפורם של אמריקנים שלחמו במלחמת וייטנאם. שלמרות 14 השנים שחלפו מאז נסתיימה המלחמה בחתימה על הסכם פאריס, לא התגברו על הצלקות שהותירו בהן תוצאות המלחמה המזעזעות, פרשו מן החברה וחיים ביערות מרוחקים במדינת וושינגטון 22.20 "ראשון בין שווים" הפרק החמישי: צ'ארלס סימור מסכים לתת לאשתו הזדמנות נוספת למרות בגידתה ובעזרתה הוא שב להנהלת הבנק. כשהשמרנים מפסידים בבחירות, סיימון קרסלייק מתמנה למנכ"ל בחברת הנדל"ן, וכך ניצל ממשבר כספי. 23.10 "גלריה" 23.50 "הגיע זמן לשוך" — פינה לענייני לשון; הפעם: בליעל — כלי תועלת חרשות.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 "בהאזנה נינוחה" — הנדל: מוסיקה של פני המים, סוויטות 1, 2, 3; מנדלסון: קונצ'רטו לכנור, פסנתר וכלי־קשת ברה מינור; ברנשטיין: סוויטה סמפונית מתוך "חופי הכרך". 09.00 "קונצרט בוקר" — ברליוז הפתיחה ל"מלך ליר" אופוס 4; היידן: סימפוניה מס' 103 "רדודר התופים"; סמטנה: "מולדתי". פראמות סימפוניות: רוסני־דרסקי: מוסיקה לבאלט "הנות הקסמים". 11.57 "מגישים שיר". 12.00 "מן הפרטיטה". 13.05 "בהאזנה נינוחה" — הנדל: קונצ'רטו בפה מג'ור לשתי תזמורות; היידן: סימפוניה קונצרטנית בסי במול מג'ור לכנור, צ'לו, אבוב ובסון; מוצרט: סונטה בפה מג'ור לכנור ופסנתר ק. 376; רודריגו: קונצ'רטו ד'ארנחואז לגיטרה ותזמורת; חצ'טוריאן: סויטה מתוך הבלט "ספרטקוס". 15.00 "מפגשים". 16.00 "אתנחתא" — איר קלס — כנור/ויקטור דרביאנקו — פסנתר: אנסקו: סונטה מס' 3, (1926); ברטוק: סונטה מס' 3 (1944); שוסטקוביץ': סונטה (1968). 17.30 "קשת של צלילים" — יוהן סבסטיאן באך: סונטה מס' 1 בסול מג'ור לויולה ד'גמבה וצ'מבלו 1027 בריו"ב; סונטה מס' 2 במי מינור לחליל ובאסו קונטינואו, 1034 בריו"ב. 18.00 "אנתולוגיה בצליל" — שירה פוליפונית חילונית במאה ה־15. 19.00 "מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 "אינטרלוד". רצף מוסיקלי. 20.27 "מגישים שיר". 20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש — שידור ישיר מהורי קראון, מנצח: שושנה רוזיאקוב; רן יוהאס: פרלוד לתזמורת; פרוקופייב: קטעים מתוך "רומאו ויוליה" אנתולוגיה קטנה לשירה: שופן: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ולתזמורת: ראבל: "האלס". פואמה כוראוגרפית. 22.00 "דור הזהב" — אמנים גדולים בהקלטות הסטוריות: מיצירות: באך, בטהובן, גוראק, דבוראק רודריגו.

רשת א'

30. "רדיו־קלי" — תכנית יומית בעברית קלה. 07 רגע של עברית. 07.57 "מגישים שיר" 08.05 "חוגה" — עם בני הנדל. 10.05 "עיני בוקר". 11.05 רגע של עברית. 11.10 השידור היומי לבתיה"ס — "ידעתי ספר". "הילד שקראו לו רבקה". 11.30 "שירי עמים". 12.05 "ליבי במזרח" — מבחר שירים מזרחיים אותנטיים. 14.06 "בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "השכלה לכל" — "שורשים" — סיור במוזיאונים היסטוריים — בהדרכת: מיקי צור, "בית טרומפלדור". 16.05 "ארץ לא נודעת". 17.10 שירים עבריים. 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" — "צרפתית למתחילים". שעור מס' 5 (ש.ח.) 18.05 "מנחת ערב" — משדר יומי להווי דתי ומסורת, פרקי היום בתנ"ך. 19.05 "שעור בתניא". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "יש לי חלום".

רשת ב'

07. 07 "הבוקר הזה". 08.05 "עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הקשת". 11.30 "סע לשלום" — עם גדעון הוד. 12.10 "אלף־אלף ב"בית" — עם אהוד מנור. 13.06 "בחצי היום". 14.06 "מוסף לאומנויות". 14.30 "בת צחוק" — הווי והומור. 15.05 "רגעי כסף". 16.05 "שירים ושעורים" — בעריכת יעל בר־יהודה. 17.05

גלי צה"ל

[illegible]
06.00 אוניברסיטה משודרת — פילוסופיה של הטכנולוגיה: טכנולוגיה וחברה. מרצה: פרופ' יוסף אגסי. 06.30 "פותחים עין" — ההרצות הראשונות של היום. 07.07 "שבע אפס שבע" — עם אלכס אנסקי. 08.05 "בוקר טוב ישראל". 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "הפסקת 10". 11.05 "בגן לעבריה". 12.05 "גניבה יומית" — עם אורלי יניב. 14.05 "דו רה יומי" — עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 "מה יש" — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 "שעה קלה על כלכלה" — עם שמואל נחושתן. 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה. 19.05 "שירים מכאן" — שירים עבריים. 20.05 "יער משורר" — מגאזין לענייני צבא ובטחון (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — פילוסופיה של הטכנולוגיה — טכנולוגיה וחברה. מרצה: פרופ' יוסף אגסי (ש"ח). 22.05 "על הדבש ועל העוקץ". 23.05 "השעה העשרים וארבע. זה היה היום שהיה". 23.55 "שיחת חצות" — עם המשורר ארז ביטון. 00.05 ציפורי לילה מבלות — עם אלי ישראלי. 02.05 לא רוצים לישון. שידורי צה"ל FM1 19.05 "רדיו רדיו" 20.05 "סכבכבסיס". 22.05 "על הדבש ועל העוקץ". 23.05 "קול הג'אז הזה".

רשת ג'

07. 07 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "מה כבר תשעי" — עם אבי אתגר. 10.05 "שבעים מי יודע". 11.05 "שעת המימה" — עם מלאכי חוקה. 12.05 "רק מוסיקה". 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי. 14.05 "פזמון תחר". 15.05 "חדש, חריש ומחודש". 16.05 "הצגה יומית". 18.05 "קוליבר" — שבועון פופ. 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 "מופע רוק" — עם רליה כהן. 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב 9.30 ,7.15 ,4.30
- אסתר: שיפוט מהיר 9.40,7.15,5
- אורלי: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,5
- בית לסין: מנהטן 23.15
- בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30 ,7.15 ,5
- טעם החיים לפי מונטי פייתון 23.45
- גת: ג'ק פלש המקפץ 9.15 ,6.15 ,3.15
- גורדון: אונסי פופולו 9.30 ,7.00

[illegible]
- חן 1: [illegible] לוחם 9.30 ,7.10 ,5
- חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,7.25 ,5
- חן 3: מלקולם 9.15 ,7.40 ,5
- חן 4: [illegible] 9.15 ,7.40 ,5 ,2 ,11
- חן 5: חטיפה נעימה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
- שחקי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
- תל־אביב: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.15 ,5
- תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן
- אואזיס: ג'ק פלאש המקפץ 9.30 ,6.40 ,4
- לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15
- ארמון: חמושים ולא מסוכנים 9.45,7.30,5
- רבינג:
- גן 1: חטיפה נעימה 9.40 ,7.20 ,5
- גן 2: זכרונות ארבה מפירנצה 9.40 ,7.20 ,5
- גן 3: מלקולם 9.40 ,7.30 ,5
- גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים
- אוריון: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.15 ,4.30
- אורנע: המקצוע לוחם 9.15 ,7 ,4.30
- בית אגרון:
- הסיפור שלא נגמר 16.00
- מונטי פייתון הוננים בהוליווד 17.45
- 48 שעות 19.30
- צ'יינה טאון 21.30
- החברים של אלכס 24.00
- כפיר: חורה לנעורים 9.30 ,7.00 ,4.30
- ארנון: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,4.30
- מיטשל: עוברת אורח 9.00 ,7.00
- סמדר: הסכבכה היפהפיה שלי 9.30 ,7.00
- הבירה: אונסי פופולו 9.15 ,7.15 ,4.30
- אורדון
- אור 1: איפה העיירה לעוזאל 9 ,6.30 ,4
- אור 2: את מכוכב אחר 9.00 ,7.00 ,4.30
- אור 3: רומן הרמים 9.00 ,7.00 ,4.30
- אור 5: שתי אצבעות מצידון 9.00 ,7.00 ,4.30
- עדן: בית ספר לבלשים אהבלים 9.00 ,7.00 ,4.30
- תיאטרון ירושלים: ג'ינג'ר ופרד 18.10

חיפה
- ארמון: המקצוע לוחם 9.00 ,6.30 ,4
- אורה: קוקה קולה קיד 9.15 ,7.00 ,4.30
- חן: שיפוט מהיר 9.15 ,7 ,4.30
- עצמון 1: הקוסב הלוהט 9.15 ,7.00
- עצמון 2: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,4.45

[illegible]
הרצליה
- בלב: בית ספר לבלשים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5.00
- [illegible] 21.30 ,19.00

[illegible]
- אוריבורייוס: הצבע ארגמן; כ.ד.ה 9.00 ,7.00

באר־שבע
- חן: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה
- היכל 1: בי"ס לבלשים אהבלים 9.30 ,7.15 ,5
- היכל 2: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,5
- היכל 3: שוטר ללא חוק 9.30 ,7.15 ,5

עפולה
- מיפתרון: משפט הנשרים 8.30

רעננה
- אורות: פולטרגייסט II 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים
- הדר: הנינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 5.2
מירלה אפרת: 21.00 ,18.00
אילוף הסוררת: 20.30
הדוד וניה — חולון, מתנ"ס קרית שרת

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ה' 5.2 בשעה 20.30 "קידוש".

שרותים ● עזרה ● תחבורה

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 [illegible]
תיק בנין 3/036/3 [illegible]
י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

תן טרמפ לחייל

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
- ● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
- ● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
- ● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
- ● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
- ● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
- ● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
- ● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' 08.00-20.00. בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.
יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה: ת"א - 226027 (24 שעות); חיפה - 04-229488 (11.00-20.00); נהריה - 04-920014 (11.00-20.00).
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ה' - טל. 222732.
"קו פתוח" - אוזן קשבת להורים ובני־נוער 03-221080 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל: 294869, 03-285822.

מרכז מידע לקורבנות אונס
לרעננה והאיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171. ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111. ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-761113. ער"ן חיפה — טל' 04-672222. ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111. ער"ן נתניה — טל' 053-35116.

סילוק מוקשים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022; עפולה — טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'-ו': 7.00.
מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, *8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, *11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 16.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

גמר מערב־גרמני ואכזבה ישראלית

ההבדל בין הבונדסליגה לליגה הישראלית בא אתמול לידי ביטוי בחיפה ★ בורוסיה מנשנגלדבאך הכניעה את מכבי תל־אביב 0:2 ופ. צ. קלן נחנתה מהחטאת כדור עונשין מ־11 מטרים של ברוך ממן וניצחה את מכבי חיפה 3:4 ★ הגמר – ביום שני

כדורגל

מאת יוסף גלזר

שתי הקבוצות הגרמניות, פ.צ. קלן ובורוסיה מנשנגלדבאך, יופיעו ביום שני בגמר טורניר החורף הבין־לאומי לקבוצות באיצטדיון קרית־אליעזר בחיפה, בעוד שמכבי תל־אביב ומכבי חיפה יתמודדו על המקום השלישי.

קלן גברה אמש על מכבי חיפה 3:4 בבעיטות־11 לאחר 1:1 בתום 90 דקות ומנשנגלדבך גברה על מכבי ת"א — 0:2.

דו־קרב הבעיטות מהנקודה הלבנה היווה אמש את שיאו של המיפגש בין פ.צ. קלן ומכבי חיפה, שהתעלה לרמה גבוהה והסב הנאה ל־7000 הצופים.

● סטפן אנגלס בבעיטה מדוייקת לחיבורים קבע 0:1 לקלן.
● ציון מרילי השווה ל־1:1.
● המחליף אולף יאנסן העלה ל־2:1 לקלן.
● את בעיטתו של ליאור רוזנטל עצר השוער הבין־לאומי הוותיק של גרמניה, טוני שומכר.
● אבי רן לא פיגר אחריו ועצר ברגלו את כדורו של הבין־לאומי קלאוס אלופס.
● אלי כהן השווה ל־2:2.
● המחליף דיטר פרסטין הכניע את רן — 2:3.
● משה סלקטר השווה ל־3:3.

כאן התייצבו שתי הקבוצות לצמד הבעיטות האחרון. בלם נבחרת דנמרק, מורטן אולסן בעט כדור אדיר לפינה הימנית — 3:4.

● אחרון הבועטים החיפנים, ברוך ממן, שלח את הכדור מעל למשקוף, לאכזבת הצופים.

המאבק עצמו התעלה לרמה נאה ופיצה את הצופים על חולשת המשחק המוקדם. קלן, בהרכב שכולל ארבעה בין־לאומיים — השוער טוני שומכר וקלאוס אלופס מגרמניה, טוני וודקוק מאנגליה ומורטן אולסן מדנמרק — הסבירה מדוע הבונדסליגה נחשבת בעיני רבים למשובחת באירופה.

מעבר מהיר מהגנה להתקפה, פריצות עומק סוחפות וקצב משחק מרהיב אילצו את מכבי חיפה להתגונן דקות ארוכות אולם שוערה, אבי רן, כמו במשחקים בין־לאומיים קודמים של קבוצתו, היה ממש בלתי־ניתן להכנעה, שוב ושוב מנע רק הבקעות והותיר את הגרמנים חסרי־אונים.

מכבי חיפה פרסה הגנה יעילה שביצעה את המלאכה הקשה בצורה טובה ושיגרה מדי פעם את זאהי ארמלי, דניאל בראיילובסקי ואיתי מרדכי לפריצות־עומק מפתיעות.

באחת מהן, בדקה ה־18, נכבש שער היתרון למכבי חיפה: ממן שלח קדימה את ארמלי שמ־20 מטר אלכסונית לשער. שיגר כדור קשתי ש„ליטף" רגל אורחת וחדר לרשת גבוה מעל ראשו של שומכר — 0:1.

היתרון החיפני נמחק כבר כעבור שלוש דקות מנגיחה קלאסית של טוני וודקוק מקרוב לאחר הגבהה מושלמת של המגן התוקף מאתיאס הורנבך — 1:1.

אבי רן נתגלה במלוא גדולתו בדקה ה־53 כאשר הדף לקרן בעיטת־תותח של סטפן אנגלס. אותו. אנגלס חסר מזל גם כעבור חמש דקות כנגחו למשקוף.

הלחץ הגרמני נמשך ובדקה ה־77 טענה קלן ל„פנדל" לאחר שוודקוק הוכשל ברחבה אך ללא תגובת השופט יעקב שיינר, שניהל את המשחק בצורה טובה, עם הקוונים יצחק בן־יצחק ועובדיה.

וודקוק לא ויתר ובדקה ה־80, בתום חילופי מסירות כפולות עם אלופס, בעט מעמדה קורצת מקרוב אך רן שוב מיאן להיכנע וקלט באומץ.

לאחר שהמשחק לא הוכרע נקבעה המנצחת בבעיטות־11.

● פ.צ. קלן: שומכר, הורנבך, ווליץ (יאנסן), אולסן, שטיינר, גורץ (פרסטין), גאיילנקירכן, אנגלס, וודקוק, לנהוף, אלופס.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, אלי כהן, קלינגר, מרילי, בראיילובסקי (אבו־קרט), ליאור רוזנטל, ממן, עוסר מורחי (אלחנדרו גוטמן), ארמלי, איתי מרדכי (סלקטר).

פעמיים קרינס

בורוסיה מנשנגלדבך לא נזקקה אמש במשחק המוקדם בטורניר החורף לקבוצות באיצטדיון קרית־אליעזר למאמץ מיוחד כדי לגבור על מכבי ת"א (0:2) ולהעפיל לגמר הטורניר.

הקלות היחסית בה הצליחו הגרמנים להכתיב את הקצב נבעה מהם אולי להפגין את היכולת המערב־גרמנית המפורסמת, לה ציפו 6000 הצופים, אולםגם כך ניתן היה להיווכח בעליל בהבדלי האיכויות בין שתי הקבוצות.

ההזדמנות הטובה במשחק ניתנה למכבי ת"א כבר בדקה הראשונה כאשר אלון נתן ניצב לבדו מול השוער אובה קומפס, אך בעט ברישול החוצה.

עליונות האורחים החלה לתת את אותותיה בדקה ה־43. אז נכבש השער הראשון: האנס יורג קרינס פרץ היטב מימין, חדר לרחבה, היתל בבלם אבי כהן ובמגן דור אזולאי, היטעה גם את השוער בוני גינצבורג וקבע 0:1.

אותו קרינס, שהיה הטוב במגרש, כבש גם את השער השני בדקה ה־60. הוא בעט כדור פשוט לגופו של בוני גינצבורג אך זה שמט את הכדור לרשת־הוא — 0:2.

מכבי ת"א לקתה אתמול בכל חולייתיה. העורף היה חדיר ומבולבל. הקישור נרפה ונכנע במאבקי השליטה במרכז המגרש ואילו החוד מיעט לסכן את שער מנשנגלדבאך.

בשורות הגרמנים בלטו נוסף לקרינס גם הבין־לאומיים אובה ראהן ומיכאל פרונצק והלוץ נבחרת נורבגיה, אריק הרלובסון.

שפט מצויין יאיר טילינגר, בשיתוף הקוונים יוסף דיאמנט ואודר סוהיל.

● מנשנגלדבאך: קאמפס, וינגהולד, ברונס, דריינגר, פרונצק, ברנדס, ראהן (טילה), לינן, בקלורץ (הוכשטטר), קרינס, הרלובסון.

● מכבי ת"א: גינצבורג, קרייס (אלי אשר), אבי כהן, שמעונוב, אזולאי, (איתן לוי), מיקי כהן, לולו, סנדורי (גולדברג), נתן, דריקס, טבק.

סטיאואה־גלדבאך היום ברמת־גן

אלופת אירופה בכדורגל, קבוצת סטיאואה בוקרשט, תשחק היום באיצטדיון הלאומי ברמת־גן עם קבוצת בורוסיה מנשנגלדבאך ממערב־גרמניה.

המשחק יהיה במסגרת ידידותית ויחל בשעה 4 אחר הצהריים.

● במשחק אימון בנתניה גברה מכבי נתניה על דרמשטט ממערב־גרמניה 3:4.

ברוך ממן
החטאה גורלית

זאהי ארמלי
סוף סוף זיעזע רשת

21 שערי קט־רגל בנעילת הבית־ריאדה

מאת נפתלי קורן

שייע פייגנבוים עוד מסוגל לכבוש, אורי מלמיליאן חזר לאיתנו, פנינה רוזנבלום „מתפרעת" וגם סופגת צהוב, צביקה פיק לא רק זמר והשוער הבין־לאומי ג'ואל באטס יודע גם להכניע שוערים — זאת ועוד ראינו אמש בנעילת הבית־ריאדה, שהסתיימה ב־21 מטחי שערים בשלושה משחקי קט־רגל באולם מלחה בירושלים.

במשחק המרכזי הביסה פאריס סאן־ז'רמן את בית"ר ישראל 8:3. לצרפתים כבשו פולמנייק 2, חלילהוגיץ' 2, רושטו, באקוניה, ז'אנול והשוער באטס. לבית"ר ישראל כבשו אלי אוחנה, נסים כהן ואורי מלמיליאן.

קודם למשחק גברה בית"ר ירושלים על בית"ר חיפה 2:3 לאחר 1:2 במחצית לבית"ר חיפה. שמשון, עידו ומיקי בן־עמי כבשו לבית"ר חיפה. אלי אוחנה ששיחק גם במשחק זה כבש שני שערים. שער נוסף הבקיע משה ברדרוש.

בשני המשחקים שפט חביד לאומי צבי שריד.

במשחק המוקדם גברו כוכבי הליגה על כוכבי מקסיקו 2.3. יהושע פייגנבוים היקנה יתרון לכוכבי מקסיקו אך יהודה קצב בשני שערים וצביקה פיק קבעו 1:3 לשחקני החווה. פייגנבוים עוד הקטין לפני הסיום. במשחק שותפה פנינה רוזנבלום שגם קיבלה כרטיס צהוב מהשופט יהושע לויה.

1200 צופים חזו במשחק.

● הכדורגלן הגרמני הנודע, קארל היינץ רומניגה, יעבור בסיום העונה מקבוצת אינטר מילאנו לקבוצה האוסטרית טירול אינסברוק.

אורי מלמיליאן
הבריא וחזר לחבקיע

נורבגיה זכתה בטורניר

גבורה על ישראל 21:24 ◎ הולנד שניה למרות שנוצחה 24:22 בידי איטליה

כדוריד

מאת יוסף חכם

נבחרת הכדוריד של נורבגיה זכתה אמש בטורניר ארבע האומות שנערך בארץ. הנורבגים ניצחו במשחק האחרון של הטורניר את נבחרת ישראל 21:24 לאחר 11:13 בתום המחצית הראשונה.

הנבחרת ההולנדית שנוצחה 24:22 לנבחרת איטליה דורגה שניה, לפני ישראל. איטליה סיימה אחרונה.

במחצית הראשונה גילו שחקני נבחרת ישראל יכולת בינונית. היתרון נע מצד לצד. בדקה ה־7 קבע קושניר 2:3 לישראל. הנורבגי קינדלאן העניק יתרון ראשון לנבחרתו 3:4 בדקה ה־9. בהמשך עלו האורחים ליתרון 9:11 בדקה ה־23 ועד למחצית 11:13.

במחצית השניה התבססו שחקני ישראל על משחק. הגנה מלווה בהתקפות מתפרצות וקבעו שוויון 11:11 משער של דורון דיין.

השוער ישראל פלטה שהיה במיטבו עצר במהלך המחצית השניה 3 כדורי 7 מטר. במחצית זו עלו הנורבגים ליתרון 12:16 ואז הישווה זיו קושניר ל־18:18.

הסיום היה של הנורבגים. הם הובילו 21:23 וניצחו 21:24.

בסיום המשחק אמר מאמן נבחרת ישראל אינור ביאליק: „אישית אינני מאוכזב מהרמה שהוצגה בטורניר. נורבגיה היתה הנבחרת הטובה ביותר. באשר לישראל הרי שממשחק למשחק חל שיפור ביכולת השחקנים. הבולטים בשורות ישראל היו צמד השוערים ישראל פלטה ויוסי סאמט וכן דורון דיין וזיו קושניר".

את הגביע לקפטן הנורבגי העניק ראש עיריית ראשון לציון מאיר ניצן שאמר: „הוכח שוב שהכדוריד הוא משחק מאלף כאשר תנאי המיגרש הם טובים וכעיר כמו ראשון־לציון יש להתגאות בקבוצות כמו מכבי והפועל".

● שערים לישראל: קושניר 6, גראב 4, ורד 4, דרוקר 4, דיין 2.

טבלת הטורניר

1.	נורבגיה	63 : 53
2.	הולנד	61 : 67
3.	ישראל	62 : 60
4.	איטליה	62 : 59

אליגנ 1 וולינגר 1. שפטו שבנינג וולרס. לפני 1700 צופים.

במשחק הראשון אמש איטליה גברה על הולנד 22:24 לאחר [illegible] במחצית. הירבו להבקיע לאיטליה: סאולה 8 וציוניצ'י 7. להולנד: [illegible] 6 וגוקוכס 6. שפטו [illegible] ובולסטר מנורבגיה.

קטיל סוורייד מנורבגיה [illegible] 19 שערים במהלך הטורניר [illegible] כמלך השערים.

שוער נבחרת בראזיל בעבר התאבד בקפיצה מקומה שישית

שוער נבחרת בראזיל בעבר, קרלוס ג'וזה קאסטיליו, התאבד ביום שני בריו, בשקפץ מן הקומה השישית. הוא היה בן 59 במותו.

קאסטיליו היה ב־1950 מחליפו של ברברוסה בשער בראזיל במשחקי גביע העולם, אבל אחר כך לבש את האפודה מספר 1 של הנבחרת במשחקי גביע העולם ב־1954, בעוד שב־1958 וב־1962 היה מחליפו של גילמאר.

שיחק בשורות פלומיננזה [illegible] 1966 [illegible] שאימן קודם לכן כמה קבוצות אחרות בבראזיל. בעונה שעברה אימן בסעודיה.

שיינר ישרוק בשכונה

מאת יוסף חכם

שופט הכדורגל הבינלאומי יעקב שיינר ינהל בשבת את המשחק המרכזי במחזור ה־16 בליגה הלאומית בין קבוצת בני יהודה תל־אביב והמוליכה קבוצת בית"ר ירושלים בשכונה התקווה בתל־אביב.

ביום שישי יתקיים משחק יחיד בין מכבי פתח תקוה ושמשון תל־אביב. ישפוט חיים ליפקוביץ.

שאר שופטי השבת בלאומית: אריה פרוסט (מכבי יבנה — מכבי חיפה): יצחק בן־יצחק (הפועל פתח־תקווה — בית"ר תל־אביב); צבי שריר (מכבי נתניה — בית"ר נתניה): יאיר טילינגר (מכבי תל־אביב — הפועל לוד): עובדיה צבי (הפועל תל־אביב — מכבי יפו): משה אשכנזי (הפועל כפר־סבא — הפועל באר־שבע).

את המשחק המרכזי בליגה הארצית בין המוליכה קבוצת הפועל חיפה והפועל עכו ישפוט הלאומי יהושע לויה.

שאר שופטי הליגה הארצית: בני כהן (בית"ר נהריה — הפועל יהוד); יצחק רוזנברג (הפועל דימונה — הפועל בית־שאן): חיים ליפקוביץ (הפועל מרמורק — הפועל רמת־גן),

יום שישי: עובדיה בן יצחק (הפועל רמלה — הפועל חדרה); [illegible] ריאמנט (הכוח מכבי רמת־גן — הפועל „צפריירים" חולון); [illegible] אלנקווה (מכבי רמת־עמידר — מכבי שעריים): יוסף גרוסמן (הפועל ירושלים — הפועל טבריה).

עובדי אלביט במרתון שחיה

מחשב אישי תואם I.B.M. יוגרל בין עובדי אלביט שיתחרו במרתון שחיה, שיתקיים היום [illegible] ואשר יטלו בו חלק עובדי אלביט ובני משפחותיהם.

המרתון יימשך 24 שעות רצופות, משעה 17:00 ועד ה־17:00 למחרת היום, וייערך בבריכת מכבי שעל הכרמל. למטרה זו יסומן מסלול מיוחד. כאשר על פני היום ישחה כל משתתף 15 דקות.

עם סיום המרתון תערך הגרלה בין השוחים ולזוכה יוענק מחשב אישי תואם I.B.M דור 1 תרומת חברת „אלדור".

מרתון השחיה נערך במגמה להעמקת המודעות לטיפוח ולפעילות גופנית, ותשתתף ב„אלביט" בשנתיים האחרונות כחלק ממכלול מפעלי הרווחה.

נפתחה אליפות הסקוואש הפתוחה

אמש נפתחה במועדון הסקוואש בהרצליה, אליפות הסקוואש הפתוחה של ישראל. בתחרות [illegible] סבריה, שתמשך עד ל־9 בפברואר.

השנה נרשמו לאליפות [illegible] שחקני סקוואש, כ־30 מהם [illegible] אורחים מחו"ל. הטורניר [illegible] לגברים, לנשים, לוותיקים (מעל 35) ולמבוגרים (מעל 45).

בין השאר הגיעו לטורניר אלופי אשתקד: אלוף הגברים [illegible] מוחמד עאוד (מדורג 46 בעולם) [illegible] אלופת הנשים אנגלה סמית (אנגליה) [illegible] הטורניר 4 פעמים ברציפות [illegible] אלופי [illegible] נרשמו שחקנית הסקוואש [illegible] לוסי סוטר (מדורגת מס. 3 בעולם), קרנ ג'ונס אלוף [illegible] (מדורג 44 בעולם), וכן אלופים [illegible] הולנד, ניו זילנד, קפריסין ועוד.

משחקי חצי הגמר והגמר [illegible] האליפות ייערכו במועדון הסקוואש החדש ברעננה.

לזוכים יוענקו פרסים כספיים בשווי כולל של 3,300 דולר [illegible] הראשון הוא 1,000 דולר.

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון הגיש [illegible] למזכירות הממשלה הצעה [illegible] הספורט בישראל.

זו פעם ראשונה מאז הקמת המדינה שמוגשת הצעה [illegible] הפעילות הספורטיבית [illegible] בדרך של חקיקה.

הצעת השר נבון עוסקת [illegible] נידונה בימים אלה בוועדה [illegible] לענייני חקיקה בראשות [illegible] המשפטים.

במכבי פ"ת שובתים

מאת משה רוזנברג

כדורגלני מכבי פתח־תקוה ממשיכים גם אתמול לשבות לאור העובדה כי לא קיבלו את הכספים המגיעים להם.

אמנם אתמול לפני האימון, בשעות הצהריים, נמסרו לשחקנים המחאות עבור משכורת וחצי אולם ללא המענקים.

השחקנים שהציצו בהמחאות החזירו אותן מיד וטענו כי עד היום לא קיבלו אפילו אגורה אחת עבור המענקים על 18 הנקודות שצברו. השחקנים שהשביתו את האימון, זה היום השני ברציפות, נסעו למקום עבודתו של היו"ר גדי נאדל והודיעו חד משמעית כי במידה ולא יקבלו את ההמחאות, כולל המענקים, לא יופיעו למשחק הליגה שיהיה מחר מול שמשון ת"א.

היו"ר נבהל קצת מהשחקנים ומאיומיהם ולאחר מאמצים רבים, גייס המחאות אחרות לשחקנים. אלו נתרצו והסכימו להתאמן קלות לא לפני שהודיעו כי אם לא יקבלו את מלוא המענקים עד השבוע הבא, הם יתבעו את האגודה במסגרת בית משפט אזרחי על אי כיבוד הסכמים.

יו"ר הועד האולימפי יצחק אופק מגיב:

הודו חוזרת על התרגיל פעם נוספת לעיני העולם

הועד האולימפי בישראל חוזר ותובע את הוצאתו של טניס השולחן מתכנית האולימפית של משחקי סיאול, לאור התנהגותה של ההתאחדות הבינלאומית לטניס שולחן בפרשת האשרות להודו.

יו"ר הועד האולימפי, יצחק אופק, פנה לוועדים האולימפיים לנקוט בצעדים כנגד התאחדות הטניס שולחן על שאיפשרה להודו לארח את אליפות העולם למרות האזהרות החוזרות ונישנות להבטחת אשרות כניסה לספורטאי ישראל.

„הודו חוזרת על התרגיל הזה פעם נוספת לעיני העולם" אמר אופק. „זו אפלייה בלתי נסבלת הפוסלת אותה מלארח את האליפות".

אח"מים במשחקי הפועל

כ־450 הספורטאים שייצגו את ישראל במשחקי הפועל יהיו תחת חסות הועד האולימפי, באיכסון, הסעות והלבשה. המשלחת, בראשה יעמוד אורי אפק, מנכ"ל הועד האולימפי, תכלול, לראשונה בתולדות המשחקים, ספורטאים נכים בכדורסל, כדורעף וספורט אישי.

אישים ורמי דרג מעולם הספורט, שיבואו למשחקי הפועל, יהיו אורחי הועד האולימפי, בהם: ווילי דאומה מגרמניה, ראול מולה מבלגיה, צ'רלס פלמר מאנגליה, ג'יורג'יו אלקסה מרומניה ותומס איאן מהונגריה.

גבת וירושלים, „ראש בראש". הערב בקרב נגד הירידה

חולון והגליל ייאבקו על המקום השני בכפר־גלעדי

מחזור מלהיב ערב נעילת הליגה

★ משחק מסקרן בנתניה: אליצור נתניה – הפועל ת"א

שני מחזורים לסיום הליגה הלאומית בכדורסל ועדיין רב הנסתר על הגלוי. ספק אם גם הערב, בתום המחזור ה־21, נהיה חכמים יותר... כמה נקודות מפתח לא ייפתרו עד סוף. המאבק המסקרן ביותר יהיה הערב ב־כפר־גלעדי כשקבוצות הפועל חולון והפועל הגליל־העליון יתמודדו על המקום השני.

לשתי הקבוצות מספר נקודות זהה, בתום 20 מחזורים — 35. חולון מקדימה את הגליל בזכות נצחונה בסיבוב הראשון (80:88). הערב יפעלו שתי הקבוצות מאבק לנצחונות. לשורות חולון יחזור קני ניוסטר, שסיים עונש הרחקה ל־2 משחקים. בגליל יופיע ברד ליף [illegible], שלא שיחק ביום שני [illegible].

להגליל עדיפות ביתית. היא נגררה על יריבתה בגביע, אך אין ספק שהמאבק יהיה שקול, ביתי וגם בעל רמה.

● משחק מעניין אחר יהיה בנתניה, בין קבוצות אליצור נתניה [illegible] הפועל ת"א. בסיבוב הראשון הפתיע הפועל ת"א בנצחון — 95:103.

כדורסל

הערב תבקש אליצור נתניה לנצל את אולמה, שכן הפסד עלול למנוע ממנה את המקום ה־4.

● קרב־תחתית קובע יהיה בגבת כשהפועל איתן גבת והפועל ירושלים יאבקו נגד הירידה, המנצחת תישאר, קרוב לוודאי, בלאומית. המפסידה עלולה לרדת. בסיבוב הראשון ניצחה הפועל ירושלים — 90:100. כיום יש לכל קבוצה, כמו גם למכבי רמת־גן, 26 נקודות. יתרון ביתיות לגבת.

● קבוצת מכבי רמת־גן, השלישית ב„תמונת הירידה", תצפין להיכל הספורט ברוממה כדי להתמודד עם הקבוצה המצטיינת של מכבי חיפה, שתעשה מאמץ לקצור נצחון שישי רצוף, ואולי לתפוס את המקום ה־4. ספק אם הרמת־גנים מסוגלים להפתיע את החיפנים באולמם. בסיבוב הראשון — 88:89 למכבי חיפה.

● קבוצת הפועל חיפה, המבקשת לשמור על מקומה ה־8, ואולי להתקדם ל־7, תשחק ביהוד עם היורדת, הפועל רמת־גן. החיפנים ישתדלו לנצל את המוראל הירוד של יריביהם ולזכות בנצחון, כמו בסיבוב הראשון — 92:94.

● המשחק השישי יהיה בהיכל הספורט ביד־אליהו, בין קבוצות מכבי ת"א וביתר ת"א. מכבי ת"א תחזור, ללא קושי, על נצחונה בסיבוב הראשון — 86:129.

תחילת כל המשחקים ב־8.

הטבלה

(אחרי 20 מחזורים)

1.	מכבי ת"א	1605:2203	39
2.	הפועל חולון	1665:1853	35
3.	הג. העליון	1784:1867	35
4.	אלי. נתניה	1844:1911	33
5.	מכבי חיפה	1811:1894	32
6.	הפועל ת"א	1759:1762	31
7.	בית"ר ת"א	1808:1724	28
8.	הפועל חיפה	1834:1740	27
9.	מכבי רמת־גן	1966:1794	26
10.	הפועל ים	1907:1764	26
11.	הפועל גבת	1873:1708	26
12.	הפועל ר"ג	2131:1767	22

שני מחזורים שיפתרו התשבץ הלאומי ותוך ארבעה ימים

הכרעות בעימותים יעודיים

אחרי מחזור חשוב ביום שני, אך נטול הפתעות, יגיעו הערב המאבקים לשיאם הן לגבי הדירוג בצמרת (בכפר־גלעדי) והן לגבי התחתית (בגבע) ★ שלוש קבוצות חוששות להצטרף להפועל רמת־גן ★ מכבי חיפה – יופי של קבוצה

מאת ישראל טז

המאבקים בליגה הלאומית בכדורסל יגיעו הערב, במחזור ה־21 הלפני אחרון, לשיאם. הקרב על הירידה מחריף, התחתית בוערת, גם הצמרת לוהטת. שני עימותים יעודיים יהיו הערב. בכפר־גלעדי תוכה הפועל הגליל־העליון לנצל את אולמה, להחליף על פני הפועל חולון ולהתבסס במקום השני. באותה שעה יהיה קרב־הישרדות בגבת, בין הפועל איתן גבת והפועל ירושלים. על שתי הקבוצות, יחד עם מכבי רמת־גן, מרחפת סכנת ירידה.

תחזיות ההכרעה הכניסו מתח רב בסיום הליגה, שיגבר בוודאי במשחקי הפליי־אוף, שיתחילו בעוד כעשרה ימים. לקבוצות שונות, ובייחוד לארבע שיפלסו דרך לחצי־גמר הגביע (הפועל הגליל־העליון, אליצור נתניה, מכבי תל־אביב ומכבי חיפה), השבועיים האחרונים קשים במיוחד. ומחייבים מאמץ רב על כדורסלנים, לא רק מקצועי אלא גם מוראלי־נפשי.

המחזור ה־19, שנערך בתחילת השבוע, היה מרתק. הפתעות לא היו, אבל קרבות סוערים התנהלו ברוב המשחקים.

רעננות מול תשישות

אתחיל הפעם במרכז הטבלה. הפועל תל־אביב, שנוצחה באולמה ע"י מכבי חיפה (105:97), איבדה את הסיכוי לתפוס מקום רביעי, וכנראה גם חמישי. ראיתי את המשחק — והצופים, במיוחד במחצית הראשונה, נהנו מכדורסלני מכבי חיפה. להם היה זה נצחון חמישי רצוף. אחרי שחוויתי נתקב וביצועים של החיפנים הבנתי כיצד זה הכניעו בהפרשים גדולים קבוצות עילית כמו הפועל הגליל־העליון ואליצור נתניה.

גדולתה של מכבי חיפה בתיפקוד על של שחקניה, הן כתלכיד והן באופן אישי. עד להפסקה נתנו החיפנים הצגה, תוך ניצול רפיון של היריבים מהפועל ת"א. שני האמריקנים, פלאורס וג'ונסון, ניסו לסגור את לאוואן מרסר ודון רובינזון, אולם נקודות־המוקד של הקבוצה החיפנית היא בשחקניה הישראלים. דורון שפע, במחצית הראשונה כעולה (ושנייה חלשה), עדי גורדון ואדי רוזנברג גילו שהם מסוגלים להחזיק מול שאפתנים, ובוודאי למכבי ת"א להתחיל להתכונן לעבר הבא. ואולי אפילו לחשוש, אם לא היא כבר בשנה הבאה המסקנה שמכבי חיפה היא אחת המקבוצות העתיד.

לעומתה נראתה קבוצת הפועל ת"א, בדקות רבות, כ„קבוצה גמורה". אין פלא בכך. כדורסלנים כלאוואן מרסר, עמוס פרישמן, ג'ון ויליס או דון רובינזון מושכים בעול. ללא סיוע רציני של שחקנים אחרים. להערכתי, הגיעו לדרגת עייפות כזו שבדקות רבות לא ידעו להגיב על המשחק החיפני הנמרץ.

תסבוכת בתחתית

מה קורה בתחתית?

שלוש קבוצות לוחמות נגד הסכנה, שאחת מהן תצטרף להפועל רמת־גן, ותרד לליגה הארצית. שתיים מהן — מכבי רמת־גן והפועל איתן גבת — נוצחו ביום שני ע"י קבוצות צמרת. השלישית, הפועל ירושלים, זכתה בנצחון והישוותה את מספר נקודותיה לאלה של יריבותיה (26).

מכבי רמת־גן לא ידעה לנצל את אולמה, וכן הרכב חסר של הפועל הגליל־העליון (ללא ברד ליף הפצוע), ואם־כי איימה בשלהי המאבק על יריבתה, ירדה מנוצחת — 106:102. פרט מעניין: שלושה משחקני הגליל — שמואל זיסמן, יאיר בן־עטר ודן סמית — שיחקו בעבר ב... מכבי רמת־גן. למכבי רמת־גן יש עדיפות על יריבותיה לצרה. היא ניצחה פעמיים את הפועל ירושלים והפועל איתן גבת. נותרו לה משחק ברוממה נגד מכבי חיפה החזקה, ומיפגש־בית מול הפועל ת"א.

הפועל איתן גבת לא יכלה לעשות מאומה במשחקה בחולון, שחסרה את קני בניסטר המורחק (88:67). קבוצת העמק תטיל בוודאי את יהבה על המשחק הביתי הערב נגד הפועל ירושלים, שניצחה במחזור יום שני את היורדת, הפועל רמת־גן 109:133. שתי הקבוצות עלו רק העונה ללאומית ואף אחת מהן לא תרצה להיפרד ממנה. לכן יהיה זה קרב של „להיות או לחדול". במחזור האחרון, ביום שני, תשחק גבת, ברוממה, נגד הפועל חיפה והפועל ירושלים תארח את הפועל הגליל־העליון.

מחזור הערב יקבע אמנם רבות לגבי השלושה, אך ההכרעה הסופית תיפול במחזור האחרון, ביום שני.

עדיפות לישראלים

קבוצות הצמרת של מכבי תל־אביב ואליצור נתניה לא „ליקקו דבש". הפועל חיפה החזיקה מעמד במשך 25 דקות נגד מכבי ת"א (60:60), אבל כאשר קווין מאני ולי ג'ונסון נכנסו להילוך־גבוה כבר לא היה לרולאנד יוסטון ולג'ונתן דלול, מפיקי הנקודות העיקריים של החיפנים, כל מענה — 81:103.

קשה יותר היה מצבה של אליצור נתניה, שאירחה את בית"ר ת"א. רק בדקה האחרונה עלה בידי שחקני אליצור לסחוט את הנצחון (83:88), ולשמור על המקום ה־4 בטבלה, אליו נושאת עיניה. ועם סיכויים סבירים, קבוצת מכבי חיפה.

אכן צפויים לנו ארבעה ימי הכרעה.

לפתן־הסטאטיסטיקה מראה ששוב היתה ידם של הישראלים על העליונה בשטח הקליעה — דבר שלא היה במשך מחזורים רבים. הישראלים קלעו במחזור ה־20 488 נקודות מ־1162; הזרים — 469 והמתאזרחים — 205.

ג'ון פלאורס מוסיף שתי נקודות בנצחון קבוצתו מכבי חיפה על הפועל תל־אביב 97:105. מימין לשמאל נראים כדורסלני הפועל תל־אביב לאוואן מרסר, ג'ון ויליס, אמיר גרוביס ודון רובינזון. (צילם: אריה קנפר)

טילאן גבר על בלום

טניס

הטניסאי הישראלי גלעד בלום [illegible] רציני למדורג מספר 3 בטורניר בליון, צרפת, טיירי טילאן מצרפת. כאשר ניצח במערכה הראשונה 7:5, אך הפסיד בשתי המערכות הנוספות 6:3, 7:6 (ח"ז 7:6 בשובר שוויון).

המדורג מספר 1, יאניק נואה מצרפת, הכניע את קלאודיו פאנאטה מאיטליה 1:6, 3:6.

המדורג מספר 2, יואכים ניסטרום משבדיה, גבר על הצרפתי טיירי שאמפיון 0:6, 4:6.

תוצאות נוספות: ג'י פוז'ה (צרפת) — קלאודיו מואררי (איטליה) 1:6, 0:1 (והאיטלקי פרש בגלל מחלה). פטר לונדגרן (שבדיה) — טאריק בנהבילס (צרפת, דורג שישי) 7:6, 4:6, 3:6. ליבור פימק (צ'כיה) — רולנד שטדלר (שוויץ) 2:6, 2:6. לייף שייראס (ארה"ב) — תומאס הוגסטדט (שבדיה) 3:6, 6:3. קלי ג'ונס (ארה"ב) — מאריאן וואיירה (צ'כיה) 1:6, 6:7.

הפתעות בטורניר נשים בקנדה

הפתעות היו בטורניר הטניס לנשים בוויקטוריה, קנדה.

הסובייטית נטליה זברבה בת ה־15, ניצחה את מדורגת שמינית אן וייט מארה"ב 4:6, 2:6.

המדורגת מספר 5, אן הנריקסון מארה"ב, נוצחה בידי הצרפתיה עמנואלה דרלי 7:6, 3:6.

בפילדלפיה גבר הצ'כי תומאס שמיד על המדורג 11, אנדריי צ'סנוקוב מברית־המ' 6:7, 6:4, [illegible].

נצחונות צ'כיים נוספים. השיגו מילאן שרייבר, המדורג תשיעי שגבר על האמריקני סמי ג'יאמלבה 6:7, 6:7 וקרל נובאצ'ק המדורג עשירי, על אדי אדוארדס מדרום אפריקה 6:1, 6:2.

המדורג בן טסטרמן גבר על אלוף הולנד מיכיל סחיפרס 6:3, 6:2, 7:6. סקוט דייוויס מארה"ב הכניע את היוגוסלבי סלובדאן ז'יבויינוביץ' 6:3. פול אנאקון מארה"ב המדורג 14, גבר על אלוף מכסיקו לאו לאוואייה 6:4, 6:2.

הפסד נוסף לבוסטון

הפסד נוסף לבוסטון סלטיקס בליגת האנ.בי.איי. בכדורסל, והפעם לאטלנטה האקס 126:123.

תוצאות נוספות: שיקאגו בולס־וואשינגטון בולטס 91:88. דנבר־יוסטון רוקטס 105:107. ניו יורק ניקס־מילווקי באקס 109:110. פילדלפיה — 76 — אינדיאנה פייסרס 94:99. סאן אנטוניו־גולדן סטייט 103:111. יוטה ג'אז־סאקראמנטו קינגס 95:101. פורטלנד־פיניקס סאנס 103:117.

גדי מכנס הפצוע לא ישחק – מנסה לנחש

תיקו בשכונת־התקווה נצחונות לפתח־תקוה לוד תפתיע את מכבי ת"א

מאת יצחק ויסהוף

שחקנה הבין־לאומי של מכבי פתח־תקוה, גד מכנס, יחזה בשבת בחבריו מהספסל. הסיבה: פציעה בשרירי הבטן, המונעת ממנו לתפקד בצורה רגילה. מכנס מתאמן בשלב זה ללא כדור; עוסק באימונים מיוחדים, שיחזירו אותו לרמתו הטובה.

גדי הוא בן 30 וחצי. אחיו התאום, עודד, מיקד אליו בראשית השבוע את הזרקורים כשעבר מקבוצת מכבי ת"א, מצמרת הליגה הלאומית, להפועל חדרה, מצמרת הליגה הארצית. „אינני מתערב בעניינים של עודד ועודד לא מתערב בענייני. הצעד של עודד מעניין. בכדורגל למדתי שאסור לחשוב מה יהיה בעתיד, חיים מהיום למחר. בעיקר לב זה טוב לי במכבי פ"ת, ולגבי השנה הבאה אינני יודע מה יהיה".

גדי מכנס מנסה לנחש את תוצאות משחקי השבת בליגה הלאומית בכדורגל. בשבוע שעבר ניחש יוסף מירמוביץ חמש תוצאות נכונות בשמונה משחקי הליגה.

● מכבי יבנה — מכבי חיפה: יהיה מעניין לראות ביבנה את יוחנן סלוסי, אלסנדרו גוטמן ודניאל בראיילובסקי. שלושת הארגנטינים של מכבי חיפה. הרעש הדרום־אמריקני לא ימנע ממכבי יבנה להילחם ולנצל את הביתיות.

התחזית: תיקו.

● בני־יהודה ת"א — בית"ר ירושלים: המשחק הקשה של השבת. שתי קבוצות טובות. העובדה שהמשחק ייערך בשכונה אינה מקילה על הניחוש. הייתי שם משולש בטוטו. הפציעות של שחקני בית"ר ירושלים אינן משמעותיות. כולם ישחקו בשבת כמו פנתרים. אם אתה לוחץ: ההימור שלי הוא...

התחזית: תיקו.

● מכבי פ"ת — שמשון ת"א: הגיע הזמן שמכבי פ"ת תנצח. אמנם דורון רבינזון ואנכי ניעדר, אבל אני בטוח שמי שיחליף אותנו ילחם וישקיע את הכל למען הקבוצה. לשמשון יש מאזן מצויין, קבוצה טובה, אולם שלוש הנקודות ישארו בפ"ת.

התחזית: נצחון למכבי פ"ת.

● הפועל פ"ת — בית"ר ת"א: הפועל פ"ת אינה יכולה להרשות לעצמה שני הפסדים רצופים בבית. אני מאמין כי יש לקבוצה כלים לנצח את בית"ר ת"א, שהשיגה בשבת תוצאה יפה בנתניה (1:1). להערכתי תניף דגל לבן בפ"ת.

התחזית: נצחון להפועל פ"ת.

● מכבי נתניה — בית"ר נתניה: הדרבי הגדול שכולם דיברו עליו בנתניה בפתיחת העונה. מאז הפכה בית"ר נתניה קבוצת תחתית, אולם גם מכבי נתניה אינה מצליחה להיחלץ מהאזור המסוכן. במשחקי הדרבי יש מוטיבציה לקבוצות, אך בדרבי הנתנייתי כיום קשה לי להאמין שבית"ר נתניה מסוגלת לאיים על מכבי נתניה. הזקוקה לנקודות.

התחזית: נצחון למכבי נתניה.

● מכבי תל־אביב — הפועל לוד: במשחק זה תיפול הפתעת השבת. הפועל לוד, קבוצה בעלת הגנה חזקה ועקשנית, „תוציא את המיץ" להתקפת מכבי ת"א. היא תשתדל להבקיע שער ולשמור עליו.

התחזית: נצחון להפועל לוד.

● הפועל תל־אביב — מכבי יפו: בעבר כשמכבי יפו היתה במצב קשה ונזקקה לנקודות הצליחה בכך נגד הפועל ת"א. גם במשחק זה תהיה הפתעה. אינני טוען על נצחון ליפו. אני מסתפק בחלוקת נקודות.

התחזית: תיקו.

● הפועל כפר־סבא — הפועל באר־שבע: עוד משחק שמריח תיקו. אינני יודע מה קורה להפועל כפר־סבא, שנחלשה מאז פתיחת העונה הטובה שלה. הפועל באר־שבע זקוקה לנקודות, ולכן משחק שקול.

התחזית: תיקו.

רומניות בלטו במזרח ברלין

שתי השחייניות הרומניות, תמרה קוסטאצ'ה ונומי לונג, שיאניות העולם בבריכה קטנה, זכו להצלחה בתחרות בינלאומית במזרח ברלין, בהשתתפות נציגים מ־20 מדינות.

קוסטאצ'ה ניצחה ב־50 וב־100 מטר חופשי. את אלופת העולם, קריסטין דרווסו, כשקבעה זמן של 25.74 שניות וב־55.68 שניות.

לונג ניצחה ב־400 מטר מעורב אישי, בזמן של 4:40.97 דקות בהקדימה בתשע שניות לערך את הסובייטית יילנה דנדריבה.

אלופת העולם ב־200 מטר חזה, וילקה הרנר ממזרח גרמניה עברה מרחק זה ב־2:32.94 דקות, לפני הסובייטית סווטלנה קוסמינה 2:33.07 והסינית הואנג 2:35.56 דקות.

הסובייטי סרגיי סאבולטסוב ניצח ב־100 מטר גב, בזמן 57.24 שניות, לפני המזרח גרמני דירק ריכטר 57.66 שניות.

האוסטרלי תום סטאצ'ביץ' ניצח ב־200 מטר חופשי בזמן של 1:49.32 דקה, לפני המזרח גרמני תומאס פלמינג 1:50.61 דקה.

המזרח גרמני אובה דאסלר ניצח את אלוף העולם, ריינר הנקל ממערב גרמניה, שחתר 400 מטר ב־3:49.96 דקות, לעומת 3:51.42 דקות.

היפאני קנג'י וואטאנבה ניצח בנגיעת יד את האמריקני דייויד לונדברג ב־100 מטר חזה, בקבעו זמן של 1:04.73 דקה.

טוטנהאם חושבת על מאראדונה

מנהלת המועדון של טוטנהאם, דייויד פלוט, אמר אתמול בלונדון כי מועדונו ישתדל להחתים את כוכב הכדורגל הארגנטיני, דייגו ארמנדו מאראדונה, אם „תנאים סבירים [illegible]".

מאראדונה נרכש על־ידי נאפולי ב־1984 מברצלונה, תמורת 7.5 מיליון דולר וכיום הוא מוערך ב־10 מיליון דולר.

מאראדונה השתתף במדי טוטנהאם במשחק הוקרה עבור בן ארצו אוסבלדו ארדילס המככב עדיין בשורות „התרנגולים".

נצחונות לבנפיקה ופורטו

הראשונות בטבלת הליגה בפורטוגל ניצחו במחזור ה־10. בנפיקה השיגה נצחון־חוץ על פארנשה — 0:2, ולה 32 נקודות. לפני פורטו (30), שגברה על ריו אווה 0:3.

5.2.87

הוויכוח בין המערך לליכוד עלול

(סוף מעמוד ראשון)

המדינה, ואין בין כל שרי הממשלה ויכוח בדבר הצורך בפריסת החובות.

מזכ"ל „העבודה" עוזי ברעם אמר שיש למערך ויכוח רעיוני וענייני על יש"ע, אך אם שר האוצר יביא הצעת תקציב נוספת לערי הפיתוח, ימהר המערך לתמוך בה.

שליטא בזכות הקיבוצים

בני שליט"א (ליכוד) יצא אתמול להגנת שמם הטוב של הקיבוצים: „אני מסרב להסתגל לתדמית שמנסים להדביק לי, כמי שוולל כמה קיבוצניקים לכל ארוחת בוקר. התנועה הקיבוצית שייכת למגזר היצרני. הקיבוצניקים תבעו הרבה מעצמם, הם לא פנו לקופה הציבורית טרם שעשו בדק בית. הם חיים ברמת חיים מצומצמת ובהחלט לא מנקרת עיניים, ולכן יש לסייע להם. תרומתם לחברה ולכלכלה לא תסולא בפז. אילו לא היתה בישראל תנועה קיבוצית צריך היה מישהו להמציא אותה.

הסיעה שלי, אמר בני שליט"א, איננה שוקלת את הנושא בדרך נכונה, אם כי בפירוש ישנם מגזרים נוספים שיש לעזור להם כמו יש"ע, מושבות ותיקות ומושבים. בעיני יש ערך סגולי לכל התיישבות — סיים ח"כ שליטא.

ללא עלות תקציבית

כתבנו הכלכלי בירושלים מוסר: באוצר שבו והרגישו שאין להסדר עם התק"ם כל עלות תקציבית ואילו הח"כים מהליכוד דורשים סכומים אשר עלולים להגיע לכ־200 מיליון שקל. עוד ציינו שבעוד כמה שבועות יהיה צורך להגיע להסכם על חבילת סיוע למושבים בסכום של קרוב למיליארד שקל, וכשהדבר יקרה יהיה צורך להגיע להסכמה בממשלה על קיצוצים נוספים בתקציב.

באוצר אמרו שקרב משבר חריף למדי בתעשיות הבטחוניות ולכן יש צורך ברזרבות תקציביות לא ברור אם רזרבות אלו ימשיכו להתקיים. אם תהיה הסכמה על עיסקת חבילה פוליטית בין המערך לליכוד, אמרו באוצר.

קרב השהייה

כזכור השתמש יאיר צבן בעבר שלוש פעמים בפילבסטר ומנע פגיעה בקצבאות של משפחות מרובות ילדים, מסוי קצבאות קשישים, וכמה חוקי חירום כלכליים. במיוחד מתנגד נציג מפ"ם בוועדת הכספים להטלת אגרת חינוך. גם אם ח"כי העבודה יחליטו להתנהג כילדים טובים, הם לא ימנעו את קרב ההשהייה שמתכוון צבן לנהל בוועדת הכספים ובמליאה — נמסר לכתבנו מסיעת מפ"ם.

זעם ותיסכול

מרכז סיעת הליכוד בוועדת הכספים אריאל ויינשטיין הגדיר באוזני כתבנו את האווירה ששררה בפגישה עם ניסים. כאווירה של זעם ותסכול, על כך שהמשק ההסתדרותי (קיבוצים, סולל־בונה) מקבל עזרה מהאוצר שעה שהמשק הקשור בליכוד (התנחלויות ערי פיתוח) איננו מקבל. לדברי חברי ועדת הכספים ישנם עובדים בערי פיתוח שלא קיבלו משכורות מן הרשויות המקומיות בשל המשבר שבו הן שרויות. ביש"ע חסרה תשתית. היו ח"כים שקראו לניסים לבטל את הסכמתו לפרוס את חובות התק"ם ולו גם במחיר פיצוץ הקואליציה והליכה לבחירות.

רק התק"ם הגיש

על כך השיב השר משה ניסים, כי הוא רואה עצמו כאיש א"י השלימה עם זה רק התק"ם הגיש ניירות עבודה מסודרים, ואילו האחרים — לא. מי שיגיש יזכה לדיון ענייני. ניסים אמר שדרושה פגישה עם ראש־הממשלה כדי להכריע בוויכוח. הישיבה נסתיימה ללא כל הסכמה בין ניסים לח"כי הליכוד בוועדת הכספים.

דורשים ללא חשבון

בישיבת סיעת המערך האשים יו"ר הסיעה והקואליציה רפי אדרי את הליכוד בתביעות מן האוצר להקציב גורמים סקטוריאליים ללא בדיקה, ללא הגשת ניירות עבודה או ביקורת ציבורית. לכן צודק השר ניסים כאשר הוא מסרב לתת אגורה שחוקה לגורמים אלה. השר משה שחל האשים את הליכוד באי־הבאת התקציב לאישור הכנסת בקריאה הראשונה.

שחל האשים קבוצת אנשים מסויימת (ח"כי הליכוד בוועדת הכספים — י"ש) בסחיטה. הם מנסים להסיט את שר האוצר מנורמות התנהגות של שר בישראל. הם תבעו לאשר הקצבות ללא כל ביקורת ובדיקה עניינית, וטוב עשה ניסים שלא הסכים לכך. מאז אני מכהן בכנסת לא היתה פרוצדורה כזאת — אמר. פריסת חובות התק"ם איננו עניין מפלגתי. ההתיישבות היא גולת הכותרת של תוספת תקציבית ליישובי יש"ע, לערי הפיתוח ולמושבים. אך איש מהם לא היה מוכן לנקוב בסכומים.

לוי ושרון לוחצים

במהלך פגישה שקיים השר משה ניסים, כלשתכו, עם ח"כי הליכוד בוועדת הכספים, נקראו כמה ח"כים לטלפון, לסירוגין, בידי סגן ראש־הממשלה דוד לוי ובידי שר המסחר והתעשייה אריאל שרון. שני השרים עודדו את חבריהם להתמיד בתביעות מן האוצר, כי לא יקפח את יישובי יש"ע וערי הפיתוח ולא יעדיף על פניהם את קיבוצי התק"ם.

שחל יתבע סדר

בישיבת סיעת המערך הודיע השר משה שחל, כי בישיבת הממשלה ביום א' הוא „יתבע מראש־הממשלה יצחק שמיר לעשות סדר בסיעתו ולמנוע את האנרכיה המשתוללת בכנסת".

צבן: 500 הסתייגויות

נציג מפ"ם בוועדת הכספים יאיר צבן הזהיר את „העבודה", כי אם תיכנע לסחטנות הליכוד ותתמוך ברפורמה הרגרסיבית ביותר במיסים שהוגשה אי־פעם לכנסת, הוא יגיש עד 500 הסתייגויות לתקציב ולחוקים נלווים, וישתמש בפילבסטר כדי למנוע את אישור התקציב.

המר הורה לחדש החפירות מתחת לבתי הרובע המוסלמי

החפירות הללו, בהמשכו של הכותל המערבי, הופסקו בעבר בשל תקריות אלימות בין יהודים לערבים, הסבורים שמגמתן לחדור להר־הבית

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

משרד הדתות יחדש את החפירות בהמשכו של הכותל המערבי, המצויות מתחת לבתי הרובע המוסלמי בעיר העתיקה, אולם זאת רק לאחר בדיקה בטיחותית וסקר מקצועי הנדסי. דברים אלה מסר אתמול הממונה על המקומות הקדושים במשרד הדתות מ. זליקוביץ לוועדה לביקורת המדינה של הכנסת. זליקוביץ הסביר כי בדעת אנשי המשרד, המנהלים חפירות באיזור, לחשוף את המשכו של הכותל המערבי באחד המקומות הרגישים בעיר. בשעתו הוקפאו החפירות נוכח התנגדות מהנדסי עיריית ירושלים, שטענו כי הן יגרמו לסדקים ואף להתמוטטות בתים המאוכלסים על־ידי תושבים ערבים.

לא בסמכות שר־הדתות

מנכ"ל עיריית ירושלים אהרון שריג התלונן כי בשל מחלוקות עם המשרד בקשר לייעוד איזורים הסמוכים למקומות הקדושים — סובלת העיר מעיכובים. הוא הצביע על הרחבה שליד שער האשפות, שפיתוחה משתהה עד אין קץ. סגן פרקליט המדינה יורם בר־סלע אמר כי אין בסמכותו של שר־הדתות להחליט באופן בלעדי מה הוא אתר קדוש ומה לא.

תקריות אלימות

כתבנו מציין כי חילוקי דיעות חריפים בקשר להמשך החפירות נתגלו בעבר, ואף היו תקריות אלימות בין קנאים ערבים שחששו שמגמת החופרים לחדור להר־הבית, דרך מבואות בסתרים.

זוהתה גופת האשה שנפלטה מהירקון

מאת זהבה מרוז, כתבת „על המשמר"

גופת הצעירה שנפלטה לפני כשבוע מהמים על גדות הירקון זוהתה כרחל לידסקי בת 37 מאזור. היא היתה מאושפזת יומי בבית־החולים אברבנאל בבת־ים.

אתמול הודיע אחיה על היעדרותה לתחנת המשטרה ובעקבות זאת הוזמן למכון הפתולוגי באבו־כביר וזיהה את הגופה.

„ניוזדיי": נמרודי

(סוף מעמוד ראשון)

וטוען, כי על מעצבי המדיניות בוושינגטון להפיק מפרשת עסקות הנשק, שני לקחים הנוגעים לישראל: האחד — כי בישראל הקו המפריד בין טובת הנאה אישית לבין מדיניות, היטשטש לחלוטין; והשני — כי ישראל מונחית על ידי תפיסה באשר למזרח התיכון, המעוותת את ההערכות המודיעיניות.

לדבריו, הדוקטרינה שלפיה פועלים מעצבי המדיניות בישראל, כי יש לכרות בריתות עם מיעוטים פוליטיים ואתניים, כדי לערער את הכוח הערבי במזה"ת, ואשר הובילה לידידות עם המשטר המרקסיסטי באתיופיה ועם המורדים הכורדים בעירק וכן עם הפלגות הנוצריות בלבנון, היא שגויה. וגם המשגים של המודיעין הישראלי בלבנון הם רבים ביותר.

סוכנים לא אמינים

בעל המאמר מציין, כי ישראל משתמשת בסוכנים בלתי אמינים, כמו פולארד, והוא מעלה את האפשרות שגם מנושר גורבניפר היה סוכן של המוסד.

ארונסון מזכיר מסמך סודי של הסי.איי.אי. משנת 1979 שנמצא בשגרירות האמריקנית בטהרן, כאשר זו נפלה בידי האיראנים, אשר בו נקבע כי איכותו של המודיעין הישראלי לקויה במידה מסויימת וכי פעולות של סוכניו בלתי מוצלחות.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי שקמים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים הופקד שינוי תכנית והקראת שינוי מס' 3 לתכנית מפורטת 123/03/6 — תלמי יפה, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: להקצות חלק משטח המיועד כיום למבני משק לאזור תעשיה קלה. השטח המיועד כיום למבני משק (חלק בלבד) אשר אינו מנוצל זה עשרות שנים, ועל כן מבקשים להקים מפעל טקסטיל באזור שאת שינוי יעודו מבקשים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 98.70 דונם. מגיש: שיתופי תלמי יפה. כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין, בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה, התנגדות תוגש בכתב בצירוף תצהיר המאמת העובדות שעליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רענה, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

מחר ב־ חותם

פחד אלוהים
את ואחות שחזרו בתשובה. האחות הושאה לפושע
מאת שלמה גלזר

אבטלת אינטלקטואלים — מצצה
כ־8000 בוגרי מכללות בגדה ללא עבודה
מאת פנחס ענברי

לעשות שריר
פרצופם האמיתי של מכוני עיסוי
מאת אברהם דורון

מבחוץ
חניכי השוה"צ ובני־עקיבא מסיעים לעצמם בירוחם
מאת שלי יחימוביץ'

הוד מלכותה הדוגמנית
מלכת אנגליה מדגמנת
מאת אילן שיינפלד

קיליאן עם קצפת וינאית
להקת הבלט מאוסטרליה
מאת גיורא מנור

הקורסיקאי הקטן
סרט אילם שנשכח ונמצא
מאת יעל ישראל

„מחלוקות אינן אחוזות מפלגתיות"
ראיון עם עקיבא לוינסקי — גזבר הסוכנות היהודית
מאת עודד ליפשיץ וישראל זמיר

חותם אישי — מאת אבנר כץ
שלום בית — מאת חיה יוסף

מדורים וטורים מאת: עודד ליפשיץ, אבי בניהו, זאב צחור, נתן רענן, קובי וינר, ראובן רחוביצקי, אלי הכהן, שמואל בונים.

ויינברגר שינה

(סוף מעמוד ראשון)

אחד הגורמים שכנראה השפיעו על השקפתו של ויינברגר הוא ההשפעה שהיתה להמצצה האמריקנית על לוב. נראה שטריפולי שומרת מאז על פרופיל נמוך בשדה הטרור, ותוצאה זו של הפעולה הצבאית גרמה לשינוי הדעות במסדרונות הפנטאגון, אשר עד כה לא צידד בהפעלה ישירה של כוח. זאת בניגוד לדעתו של שר־החוץ שולץ, שמאז ומתמיד מצדד בהפעלת אופציה צבאית אם תהיה נחוצה.

הכחשה פומבית

אולם באורח פומבי ניסה הממשל אמש להדוף את ההשערות על פעולה צבאית בלבנון. דובר הבית הלבן אמר, שהכוח המרוכז מול חופי לבנון „שרוי במידה רבה בפעילות שגרתית".

„ג'ון קנדי" לחיפה

נושאת המטוסים האמריקנית „ג'ון פ. קנדי", שנצטוותה להפליג לאגן המזרחי של הים התיכון, על רקע משבר בני הערובה האמריקנים בלבנון, תעגון כנראה מחר בנמל חיפה — אמרו ביום רביעי מקורות בנמל.

פקידים במשרד ההגנה בוושינגטון אמרו, כי נוכחות הצי האמריקני ה־6 בים התיכון עלולה ל־25 אניות מלחמה ו־10 אניות־עזר, ודבר זה עורר השערות שהנשיא רייגן עשוי לצוות ולנקוט פעולה צבאית.

„החיזבאללות רועדות"

צרפת מסרבת לשגר נציג למפגש מערבי מיוחד לדיון בתגובה אחידה על החטיפות בבירות באמתלה שהמפגש מהווה סכנה לבני הערובה. הצרפתים חוששים להופיע כשותפים להגות לפעולה צבאית מערבית בבירות.

„לה מאטן" דיווח אתמול, כי מפעילי החוטפים בטהרן ובדמשק ציוו על חוטפי טרי וייט לשחררו במגמה להפיג את המתיחות, אך לשווא. כתבו בלבנון תיאר את שגרירות איראן כמנהלת מרתוקת את החטיפות, אך החיילים המוציאים לפועל מורדים במפעיליהם מחשש שיצאו מקופחים בעיסקה — ויחוסלו בנקמה, או כדי להשתיק.

סוף שבוע עם הארץ
עיתון לאנשים חושבים

לקראת עידן שומרון בצה"ל
זאב שיף

התפקיד המיותר ביותר במדינה / יואל מרקוס
ראש חולה במיטה בריאה
רפואה שוויונית לנבחרים / רומן פריסטר

יום רביעי, שעה 20.25
כך פועל תא חבלני
נדב שרגאי

מלכי השכונה
האלפרונים נגד גבעת שמואל
רן בסלו

פולט על ישראל ודרום אפריקה • נחמיה שטרסלר על כלכלה ואסטרולוגיה • אורי ניר במחנות בלאטון • שאול צדקא על משיטת המשטרה בבי.בי.סי. • מיכאל אוחד על יצחק גרינבוים • אלי אלעד במערות מעיין
מקורות מדיניים/עקיבא אלדר • שיחת השבוע/לילי גלילי • הקשר האמריקאי/צבי בראל • חדיקות/זאב יפת • המוש במשקפיים/קובי ניב • הטלוויזיה של השבוע/חדה בושס

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 6.2.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	[illegible]
סל מטבעות	1			1.6630	1.6837	[illegible]
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6010	1.6210	[illegible]
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8823	0.8934	[illegible]
לירה סטרלינג	1	2.39	2.51	2.4351	2.4655	[illegible]
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2646	0.2679	[illegible]
ין יפני	100	1.03	1.08	1.0498	1.0629	[illegible]
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7834	0.7931	[illegible]
פרנק שווייצרי	1	1.03	1.08	1.0478	1.0609	[illegible]
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2468	0.2499	[illegible]
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2293	0.2322	[illegible]
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2336	0.2365	[illegible]
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3525	0.3569	[illegible]
דולר קנדי	1	1.18	1.24	1.2029	1.2179	[illegible]
דולר אוסטרלי	1	1.03	1.11	1.0716	1.0850	[illegible]
ראנד דר' אפריקאי	1	0.53	0.78	0.7724	0.7820	[illegible]
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4264	0.4317	[illegible]
שילינג אוסטרי	10	1.24	1.29	1.2577	1.2734	[illegible]
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.30	1.2429	1.2585	[illegible]

לטילי קרקע־קרקע שבידי סוריה אפשר להרכיב ראשי חץ כימיים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

לטילי הקרקע־קרקע מסוג „סקאד" ו„אס.אס.21" המצויים בידי סוריה ניתן להרכיב ראשי חץ כימיים. על צה"ל להביא בחשבון אפשרות לשימוש בנשק כימי מצד האוייב במצבי התקפה.

מדינות ברית וארשה מגנות כיום לשאת שני גזים חדשים. ביום העיון לנושאים צבאיים שנערך אתמול בבסיס הדרכה להתגוננות במרכז הארץ הוצגו בפני הכתבים אמצעים רבים שפותחו בארץ ושנרכשו בחו"ל, האמורים לתת מענה לאפשרות שכוחות צה"ל יאולצו להלחם בשדה קרב נגוע בחומר לחימה כימי.

הנשק הכימי הופך כיום ללגיטימי במזרח התיכון (הופעל במלחמה במפרץ) ולפיכך מעריכים בישראל שהאוייב יממש את הפוטנציאל בתחום זה במלחמה הבאה. „חלק ממדינות העימות מתחמש בחומר לחימה כימי ובאמצעים לשיגורו, אנו מעריכים היום שאם האוייב יהיה מודע להערכותנו בהתגוננות, אזי לא יקח על עצמו סיכון בשימוש בנשק זה". אם חיילי צה"ל והאזרחים בעורף יהיו מודעים לאוייב זה ויכינו עצמם לקראתו, תקטן משמעות האיום בהכרח.

„יש גם בעיה פסיכולוגית בעניין זה, השימוש באמצעים מינימליים להגנה הם הערובה שלנו, מול כל סוגי הגזים, יש בידינו אמצעים שהם מהטובים מסוגם בעולם, בחלקם פותחו בישראל. לצה"ל ולעם ישראל תשובה שהיא מעבר למתקבלת על הדעת לנשק זה".

אתמול נמסר כי צה"ל בשיתוף גורמים נוספים, עושה מאמץ להטמיע את תורת ההתגוננות. עד עתה תורגלו בנושא זה תלמידי כיתות ט' ב־300 בתי־ספר מתוך 1500 בתי־ספר בישראל. כמו כן הוכנו סרטי וידאו להדרכת חיילים ואזרחים ובעוד חודשיים יראה אור גם ספר להדרכה והתגוננות מפני חומר לחימה כימי. הספר יימכר בחנויות הספרים.

עוד נמסר, כי מחיר ציודו של חייל לוחם בערכת התגוננות ובלבוש נגד חומר לחימה כימי מגיע לכ־150 דולר.

אתמול בסיום קורס הקצינים הגדול ביותר בצה"ל

השר רבין: נשתדל למנוע קיצוצים בדרום הארץ

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

800 חיילי צה"ל סיימו אתמול את קורס הקצינים בבית הספר לקצינים שבמצפה רמון. היה זה מסדר סיום קורס קצינים הגדול ביותר בתולדות צה"ל, והוא נערך במלאת 100 שנים להולדת בן־גוריון ובמלאת 30 שנה למצפה רמון.

לראשונה בתולדות ביה"ס לקצינים סיימו 6 פלוגות את הקורס בהרמוניה. שר הביטחון וכמה מאלופי המטה נכחו בארוע — בלט העדרו של הרמטכ"ל.

הטקס השנה עמד בסימן הידוק הקשרים בין בית־הספר לקצינים לבין העיירה מצפה רמון, ולכן נערך שלא כרגיל, באיצטדיון העירוני של העיירה ולא בבסיס הצבאי.

במהלך הטקס הושמעו קטעים מכתבי בן־גוריון, נערכו מיסדר ומצעד הדגל, וחולקו סיכות לבוגרים ול־25 חניכים מצטיינים. כ־5000 בני משפחה צפו בטקס.

לפני הטקס סייר שר הביטחון יצחק רבין בעיירה. בפגישה עם ראש העיירה, שמואל כהן, ביקש האחרון כי משרד הביטחון וצה"ל יאמצו את הישוב ויעשו לו סיוע ותמיכה. שר הביטחון ענה לראש המועצה, כי „אינו יכול להבטיח כלום, אלא יכול רק להשתדל". רבין אמר, כי צה"ל ערוך לצימצומים ולא לפיתוח, אולם נעשה כל מאמץ כדי להבטיח שהקיצוצים ייעשו במרכז הארץ ולא בדרום.

לבאי הטקס אמר רבין: „כאן, במצפה רמון, נערך המסדר רב־המשתתפים מאז שקם צה"ל, של בוגרי בית־הספר לקצינים. מכך מצטרפים שני המאוויים הגדולים ביותר של בן־גוריון מאז הקמת המדינה — לראות את צה"ל גדל... ולראות את הנגב מתיישב. אורה... שעדיין לא מילאה המדינה את חובה לנגב".

רבין אמר עוד: „הסכנות בצפון עדיין שרירות וקיימות. הטרור בלבנון עדיין מנסה לפגוע בנו, כשם שהוא מנסה לפגוע באומות דמוקרטיות שאינן קשורות עימנו... כמו שידענו לעמוד בפניו בעבר, בהווה, כן נדע לעמוד בפניו גם בעתיד. הסכנה הסורית טרם חלפה, ואני מאמין שסוריה יודעת שאין בכוחה לקרוא תגר על ישראל".

צור מבקש לשקול החזרת נציג משרד העבודה והרווחה מארה"ב

עקב פרסומים כוזבים ● נציג משרד העבודה העריך את מספר היורדים ב־480 אלף, בעוד הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעריכה את מספרם ב־170 אלף ● במשרד הקליטה סבורים שהסיבה למספר המופרז טמונה בבקשתו של הנציג להגדיל את תקן העובדים בנציגות

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

מספר הישראלים היורדים החיים בקנדה ובארה"ב אינו עולה על 170 אלף ישראלים, כך הגיב אתמול שר הקליטה יעקב צור על המספר, שבו נקב נציג משרד העבודה והרווחה בארה"ב עמוס הדר. הדר העריך את מספר הישראלים היורדים בארה"ב ובקנדה ב־480 אלף.

במכתב לשר העבודה והרווחה משה קצב, קובע השר צור כי המספרים המופיעים בדו"ח אינם עולים בקנה אחד עם המציאות. „כידוע לך, פירסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לאחרונה, כי מאז קום המדינה שוהים מחוץ לישראל כ־350 אלף ישראלים, מהם כ־170 אלף בקנדה ובארה"ב.

בנתונים אלו מסתמכת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על מגעיה עם שלטונות ההגירה האמריקניים ועל נתוני צה"ל" — כותב השר צור ומוסיף, כי בעיית הירידה מן הארץ חמורה דייה, ואין כל הצדקה לנפחה אותה מעבר למימדיה האמיתיים על־ידי פרסום נתונים היסטריים ומופרכים. רגישות הנושא מחייבת, שמי שאינו זהיר ואחראי דייו, לא יעסוק בו. לפיכך מבקש השר צור מן השר קצב לשקול את החזרתו של הדר ארצה.

במשרד הקליטה מעריכים, כי הסיבה למספר המופרז שבו נוקב הדר מופיעה בסיכומו של הדו"ח שהגיש, שם מבקש הדר אישור להגדלת תקן העובדים בנציגות מ־5 ל־7 עובדים לפחות ולהגדלת התקציב לפעילות המשרד. במשרד הקליטה טוענים, כי הדר, האמור לטפל אך ורק בסיוע לתעסוקה לישראלים השוהים בניו־יורק, גורם לכפילות מיותרת כשהוא מרחיב את תחומי פעולתו בכל רחבי ארה"ב וקנדה, בד בבד עם הקונסוליות של משרד החוץ המטפלות בהחזרת היורדים.

הממונה על הפעולות להחזרת ישראלים יורדים יוסי קוצ'יק הודיע אתמול על גידול של 54 אחוז במספר התושבים החוזרים, שקיבלו סיוע ממשרד הקליטה — 1379 איש. כשבסך הכל טיפל המשרד ב־3201 תושבים חוזרים, מתוכם 1050 מצפון אמריקה.

קוצ'יק מעריך, כי מספר הישראלים שחזרו ארצה ב־1986 דומה למספר החוזרים ב־1985 — 1100 איש. בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעבדים בימים אלו את הנתונים הסופיים של מספר החוזרים בשנת 1986.

לפני... ...ואחרי

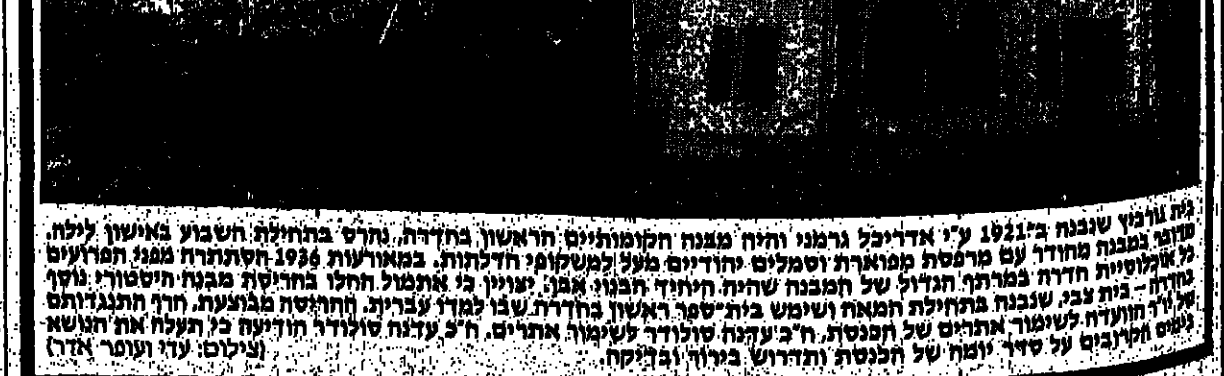

בית צרפין שנבנה ב־1921 ע"י אדריכל גרמני והיה מבנה הקומותיים הראשון בחדרה, נהרס בתחילת השבוע באישון לילה. המבנה עוטר במבנה מחודר עם מרפסת מקושרת וסמלים יהודיים מעל למשקופי הדלתות. במאורעות 1936 הסתתרה מפני המרעים כל אוכלוסיית חדרה במרתף הגדול של המבנה שהיה היחיד הבנוי אבן. יצוין כי אתמול החלו בהריסת מבנה היסטורי נוסף בחדרה — בית צבי, שנבנה בתחילת המאה ושימש בית־ספר ראשון בחדרה שבו למדו עברית. ההריסה מבוצעת, חרף התנגדות של יו"ר הוועדה לשימור אתרים של הכנסת. ח"כ עדנה סולודר הודיעה כי תעלה את הנושא על סדר יומה של הכנסת ותדרוש בירור ובדיקה. (צילום: עדי ועופר אדר)

הצלחה בניסויים לגדל עצי יער במדבר

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

הצלחה בניסויים לגידול עצי יער, שיחים וצמחים חד־שנתיים, בהתבסס על מי נגר הזורמים בעקבות גשמים לאגני היקוות באזור מדברי שחון — פורסמו לראשונה על־ידי צוות מחקר שערך ניסויים בנחל סכר, כ־20 ק"מ דרומה לבאר־שבע.

במקום זה הוקמה בשנות ה־60 חוות נגר, שנועדה לבחון אפשרויות לניצולם החקלאי של מי שטפונות, הזורמים אל שטחי היקוות בשיפולי המדרונות. צוות המחקר בחן את אפשרויות ניצולם של מי הנגר בנגב לגידול אינטנסיבי של עצים, שיחים וגידולי שדה, במטרה לסייע באמצעות הידע הישראלי למדינות אפריקה באזורים השחונים.

לצורך המחקר נבנו עשרות אגני היקוות, בשטח של 3־5 דונם כל אחד, בחוות המחקר של נחל סכר. בכל אגן נטעו מאות צמחים, עצים ושיחים — להפקת עצה ולהאכלת בעלי חיים וכן עצים חד־שנתיים למאכל אדם.

לפי חישובים ראשוניים ניתן יהיה לקבל במשטח גידול זה עד 3 טונות חומר הסקה לדונם לשנה. ד"ר זוהר יצא למצרים ולקניה כדי להרצות על המחקר ולבחון את אפשרויות יישומו ביבשת השחורה.

מפ"ם וארגון הגימלאים למאבק בעיריית רחובות

מזכירות מפ"ם ברחובות וארגון הגימלאים, יוצאים למאבק נגד שיטת חישוב המיסים החדשה בעירייה, הפוגעת פגיעה חמורה בגימלאים ובקשישים.

כן החליטה המזכירות להעלות את הנושא לדיון בישיבת מועצת העיר הקרובה.

במכתב בהול של יעל סולומון, מזכירת סניף מפ"ם ברחובות, אל פרנסי העיר נאמר: „אנו מוחים על התעלמות העירייה מהנחות שקבעה בתחילת שנת התקציב לציבור הקשישים והגימלאים. התוספת של 22% שנסחטה באיומים של משרד הפנים כי יפזר את מליאת מועצת העירייה, היא עוול משווע כלפי הציבורים החלשים ברחובות וציבור הקשישים בפרט. מפ"ם ברחובות תיאבק נגד עוולה זו בכל הכלים העומדים לרשותה.

סחבת ועינויי דין בבתי המשפט בחיפה

עומס רב, סחבת ועינויי דין, העלולים להימשך שנים, שוררים במערכת בתי־המשפט בחיפה. בית־משפט השלום שבעיר „סתום" בתיקים פליליים רבים שעניינם נוגע לחוק העבירות המינהליות, ובכך משתבשת עבודת בית־המשפט, נגרמת סחבת ועינויי דין בתיקים פליליים אחרים, שעניינם בעבירות חמורות.

עשרות ימי שיפוט מבוזבזים במערכת בתי־המשפט על טיפול בעבירות המנהליות. בבית משפט השלום בחיפה הוגשו בשנה האחרונה כ־9700 תיקים פליליים ומהם למעלה מ־10 אחוזים מתייחסים רק לעובדה של אי־נשיאת תעודת זיהוי, בעוד ש־20 אחוז של תיקים נוספים, מתייחסים לעוונות שניתן היה להסב אותם, על פי חוק העבירות המנהליות, לעבירות ברירת קנס ולשחרר את מערכת בתי־המשפט, הנתונה במצוקת כוח אדם רבה לטפל בתיקים על עבירות רציניות יותר.

שופט בבית המשפט אמר כי חוק העבירות המנהליות — 1985, שנכנס לתוקפו לפני כשנה וחצי כדי להקל על מערכת בתי המשפט בישראל ולמנוע סחבת ועינויי דין הוא „אות מתה בספר החוקים" — לדבריו, לו היה מיושם החוק, ניתן היה להתגבר על העומס.

פינה חמה ללב"י
הקרן למען בטחון ישראל

השבוע

☆ התרומה הגבוהה
עירית יבנה והמתנ"ס תרמו את ההכנסות מארוע למען לב"י
7,200 ש"ח

☆ התרומה המרגשת
אברהם אריאבי ואברהם אביסל תרמו להולדת הנכדה נורית
100 ש"ח

☆ התרומה הצעירה
תלמידי בית־ספר תלם חולון — תיכון למקצועות המנהל תרמו
300 ש"ח

היום יותר מתמיד — תן לבך ללב"י
קרן לב"י, רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

הפנטגון מתכנן הקמת רשות מיוחדת שתרכז המלחמה בטרור

מאת דליה רפאל,
כתבתנו בארה״ב

ואשינגטון. — הפנטגון עומד להגיש לקונגרס תכניות להקמת רשות מיוחדת למלחמה בטרור, מוסר ה״וושינגטון טיימס״ מפי מקורות במשרד ההגנה. הרשות החדשה תכלול את היחידות המיוחדות השונות שבחילות הצבא האמריקני. תחת סמכותה יהיו יותר מ־10,000 איש.

המקורות ציינו שהרשות תהיה ״תחת פיקוח צמוד מאד״ של הבית־הלבן, כך שמבצעיה יהיו ״קשורים קשר הדוק לאינטרס הלאומי״, כמו למשל, שחרור בני־ערובה.

הצעת הפנטגון תכלול מינוי סגן־שר הגנה מיוחד לנושא, ע״י שר־ההגנה בספר ווינברגר.

הרשות אמורה להפוך מבצעית באמצע אפריל ומיפקדתה תימצא בוושינגטון.

תכניות לשיפור היחידות המיוחדות של ארה״ב החלו להיתוות לאחר כשלון נסיון חילוץ בני־הערובה באיראן, אמרו המקורות.

תקשורת ירודה בין אגפי הצבא השונים במהלך הפלישה לגראנדה הדגישו עוד יותר את הצורך בתאום טוב יותר בין הכוחות המיוחדים.

המקורות אמרו, שההוצאות להגנת הרשות יגיעו ל־1.6 מיליארד ב־1987, 2.5 מיליארד ב־88 ואח״כ ירדו.

״היינו צריכים להתחיל ממש מבראשית״, אמר מקור אחד. ״אם הכוחות לא היו במצב הזנחה כמו שהיו, יתכן שהנסיון לחילוץ בני־הערובה באיראן היה מוצלח יותר״.

גם הקונגרס הורה לצבא, בסתיו שעבר, להקים רשות חדשה, במאמץ לשפר את יכולת ארה״ב לעמוד בעימות עם הטרור.

רבע מיליון דולר פרס

ושינגטון. — ארה״ב הציעה פרס בסך רבע מיליון דולר על כל מידע העשוי להוביל ללכידתם ולהעמדתם למשפט של הטרוריסטים שגרמו לפיצוץ במטוס טי.וו.איי שבגללו נהרגו 4 אמריקנים ביוון באפריל אשתקד.

פצצה התפוצצה תוך כדי טיסה במטוס טי.וו.איי בטיסה מס׳ 840 שעשה דרכו לאתונה, ומלבד ההרוגים היו גם מספר פצועים.

דובר משרד החוץ האמריקני, צ׳ארלס רדמאן, קרא לאנשים אשר בידיהם מידע על פיגוע זה, להתקשר אל משרד החוץ או אל השגרירויות והקונסוליות של ארה״ב בחו״ל, והבטיח להם לשמור על עילום שמם.

על־פי חוק שאושר ב־1984, מוסמך משרד החוץ להציע פרסים עד חצי מיליון דולר לתפיסת טרוריסטים שפגעו באמריקנים. (ע״צ)

חורף בעיר הקדושה קום, באיראן. אחרי גיחת המצבה של מטוסים עיראקיים. (צילום: אנ״ו)

● בי־10 חברות ישראליות נרשמו עד כה כדי להשתתף בירידי המסחרי ההונגרי לציוד חקלאי ״אגרומאט״, שיהיה בבודפשט ב־7־10 באפריל, וחברות רבות נוספות גילו התעניינות בירידי זה, בו תשתתף ישראל לראשונה מאז ניתקה הונגריה את קשריה הדיפלומטיים עימה.

מחבל ניאו נאצי שפעל למען אבו־עבאס הוסגר לצרפת

מאת ארנון ימת,
כתב ״על המשמר״ בצרפת

פאריס. — אודו־ויד האפ, מחבל גרמני נאו־נאצי שפעל ב״חזית השחרור הפלשתינית״ של אבו אל עבאס, הוסגר בחשאי בשבוע שעבר לגרמניה אחרי שריצה שתי שנות מאסר בצרפת — עונש פעוט לעומת מה שמצפה לו בצרפת. שם הוא מוחזק בכלא סודי.

האפ פתח את הקאריירה הטרוריסטית שלו בקבוצת הנאר־נאצים הופמן, שרצחה חיילים אמריקניים בגרמניה, ועבר לאגף הטרור של אש״ף. מייחסים לו ביצוע פיגועים באירופה. הוא נחשד, כי נטל חלק בהתקפה על מסעדת ״גולדנברג״ ברובע היהודי בפאריס — 6 הרוגים ו־22 פצועים.

חוטפי האוניה, אקילה לאורו, תבעו בשעתו את שיחרורו.

האפ נעצר בפאריס יחד עם מוחמד גבראהן בשעה שהכינו פגועים נגד מטרות יהודיות. לפני הסגרתו הוא ביקש מקלט מדיני בצרפת ״כלוחם חופש״ למען העניין הפלשתיני. ״אני סייעתי לידידי הפלשתינים ללחום באלימות הפשיסטית הציונית״, אמר לשותפיו. אך בית המשפט לעירעורים פסק פעמיים כי אינו ראוי למקלט והכריז עליו כבר־הסגרה.

● וינה. — משלחת של מיסדר בני ברית, שבה כחצי מיליון חברים, הוזמנה לבקר במוסקווה, על־ידי חברי המשלחת הסובייטית המשתתפת בוינה בוועידה לבטחון ולשיתוף פעולה באירופה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

תיק הצהרות מוות 112/86

בעניין: חוק הצהרות — מוות, התשליח - 1987
ובענין: הצהרת מותם של נספי השואה המפורטים להלן.

והמבקשת: שרה פריד, רח׳ קזן 12, רעננה
ע״י ב״כ עוה״ד מ. לנגסי ו/או ד. צימרמן
מרח׳ אחוזה 110, רעננה.

הודעה

לתווי ידוע כי שרה פריד פנתה אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של הנספים בשואה המפורטים להלן שנעלמו ומשערים שהם מתו; וכי בית המשפט ידון בבקשה ביום 18.2.87 בשעה 9.

וזה תאורם של הנספים בשואה לפי הצהרת המבקשת:

שם הנעדר מקום לידתו תאריך לידתו	מקום מגוריו רגיל	מקום מגורים ידוע אחרון	התעסקות	אזרחות	התאריך הידוע לאחרונה שבו נראה היה שהנעדרים עדיין חיו בחיים והמקום שבו נמצאו אז
איטה יונגר — הונגריה ברבשט — שנת 1935	ברבשט — הונגריה	מחנה השמדה אושוויץ — פולין	תלמידה	הונגרית	שנת 1944 — נלקחה לאושוויץ
דוד יונגר — הונגריה ברבשט — שנת 1935	ברבשט — הונגריה	מחנה השמדה אושוויץ — פולין	תלמיד	הונגרית	שנת 1944 — נלקח לאושוויץ
משה יונגר — הונגריה ברבשט — שנת 1933	ברבשט — הונגריה	מחנה השמדה אושוויץ — פולין	תלמיד	הונגרית	שנת 1944 — נלקח. לאושוויץ
יצחק יונגר — הונגריה ברבשט — שנת 1924	ברבשט — הונגריה	מחנה השמדה אושוויץ — פולין	תלמיד	הונגרית	שנת 1944 — נלקח לאושוויץ
אברהם יונגר - הונגריה ברבשט — שנת 1890	ברבשט — הונגריה	מחנה השמדה אושוויץ — פולין	קצב	הונגרית	שנת 1944 — נלקח לאושוויץ
חוה יונגר — הונגריה ברבשט — שנת 1895	ברבשט — הונגריה	מחנה השמדה אושוויץ — פולין	עקרת־בית	הונגרית	שנת 1944 — נלקחה לאושוויץ

השמות והכתובות של בני משפחתם הקרובים ביותר:

1) שרה פריד רח׳ קזן 12, רעננה (בת ואחות)
2) הוכר מנחם רח׳ כצנלסון 71, גבעתיים (בן ואח)
3) הוכר שמשון רח׳ כצנלסון 57, גבעתיים (בן ואח)
4) אלי יונגר רח׳ העמק 118, כפר־סבא (בן ואח)

סימנים אחרים: אין

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ״ל מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד ליום הדיון ובין בעל־פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת המות יתייצב לפני בית־המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם על ידי בא כוחו, וינמק את התנגדותו, או ימסור לבית המשפט הצהיר בשבועה שניתנה על ידיו שבה פורטו טעמי התנגדותו, או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפרט את טעמי ההתנגדות, שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

ד״ר אליהו בן־זמרה
הרשם

חוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965
מרחב תכנון מקומי

עירון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תוכנית מתאר מקומית

נימסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965 כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עירון הופקד ביחד עם התסריט המצורף אליו שינוי תוכנית מתאר מקומית הנקראת: ״תוכנית מספר ענ/150 — חלק מחלקה 1 גוש 204000 — זלפה.״ המהווה שינוי לתוכנית: ג/400 — תוכנית מתאר לשטח הגלילית של מחוז חיפה. שינוי תוכנית זו תואם תוכנית מספר ג/701 — כביש גישה לזלפה. השטחים הכלולים בשינוי התוכנית: גוש 20400 חלקות 1, 34, 35, 36, 37, 41, 42, 44, 47, 49 — בחלקים גוש 20398 חלק מחלקות 23,4. המקום: כפר זלפה אשר באזור נחל עירון. עיקרי התוכנית: יעור שטח ל־10 מגרשי בניה בשטח כולל של 6 דונם וכן אחר לבנין ציבורי ל׳דרכים וקביעת הוראות הבניה בתחום התוכנית.

כל מעונין בשינוי התוכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני הרואה עצמו ניפגע משינוי התוכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק רשאי להגיש התנגדות לשינוי התוכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עירון תוך חודשיים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת. התצהיר יתנן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

דצמבר 1986

משה גלזר,
יו״ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז חיפה

ועדת משנה לתכנון ולבניה

חולון

הודעה עפ״י סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965

ניתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 16 בגוש 7126 רח׳ מסילת עולים מס׳ 23 חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגרש 637 מ״ר לכל דיירי הבית בכל הקומות. והחלקה הנ״ל נמצאת באיזור מגורים בניינים בני 3/4 קומות.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח׳ ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו״ד חיים שרון
מ״מ ראש העיר
ויו״ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז

לוח פעילות שבועית
5.2.87 — 11.2.87 מה״

מחלקת ההסברה

יום ה׳ – 5.2

המכון הערבי גבעת חביבה | המח. המוניציפאלית מפ״ם

סמינר מוניציפאלי במגזר הערבי
יום ה׳־ו׳ – 5־6.2.87
בגבעת חביבה – שעה 14.00
בהשתתפות: ח״כ יאיר צבן, ח״כ מוחמד וותד
מוחמד מסארוה, דב תבורי, אליעזר גורן,
מר גלזנר, אחמד אבו עסבה

סניף אשדוד – 8.30 – ח״כ חייקה גרוסמן – יום בישוב.
סניף קרית גת – 18.00 – נחום שור – אסיפת חברים.
סניף רעננה – 20.30 – ד״ר עמנואל וולד – אסיפת חברים.

יום ו׳ – 6.2
חיפה – אורט שפרינצק – 09.45 – דב אלקנתי – מפגש תלמידים

שבת – 7.2
סניף ראשון־לציון – 10.30 – אברהם שנקר – מפגש יידיש.
רמת אליהו – 11.00 – דוד שטוקפיש – מפגש יידיש.
סניף כפר־סבא – 20.30 – פרופסור לייבוביץ – ליל שבת.

יום א׳ – 8.2
קיבוץ רבדים – 09.00 – אוריאלה – אירוח גננות נצרת וגליל מזרחי.
מרכז מפ״ם – 16.00 – חנן ארז – מפגש עם עובדי ״משען״.
קרית נורדקין – 17.30 – רבקה כהן – ספרות יידיש.
טבעון – תיכון ״אורים״ – 19.00 – גבי זהר – מפגש תלמידים
קיבוץ שגרות – 21.00 – ח״כ יאיר צבן, ג׳ומס – אסיפת חברים

יום ב׳ – 9.2
סניף נצרת – 16.00 – יצחק אסא – מפגש מורים מגזר ערבי
חיפה תחתית – 16.50 – ב. שיינגרוס, עו״ד י. פורטנוי, א. לאוב – אסיפת גמלאים – יידיש.
כפר יאסיף – 18.00 – חנן ארז – אסיפת חברים.

יום ג׳ – 10.2
סניף בית שאן – 08.30 – רעיה רטיג, דב אלקנתי – יום ביקור
קרית שמונה, מועה״פ – 09.00 – וולדי מורג, אלי ספרן – פגישת פעילים.
סניף רמת־גן–גבעתיים – 10.00 – רבקה כהן – יצירות עגנון.
ירושלים – בכנסת – 11.00 – ח״כ חייקה גרוסמן – ״אורט – הרי יהודה״.
סניף צפת – 12.00 – וולדי מורג, אלי ספרן – מפגש פעילים.
הרצליה – מועה״פ – 16.30 – נושה סמולר – מועדון ההסתדרות
קרית אתא – בית ההסתדרות – 17.00 – רעיה רטיג – מועדון ותיקים.
סניף אשקלון – 17.00 – ד. שטוקפיש – מועדון יידיש.
סניף רמת־גן–גבעתיים – 18.00 – דב בר ניר – מועדון רמת יצחק 100 שנה לבן גוריון.
סניף כפר־סבא – 20.30 – נעמי ריפתין – תא חברות – מעמד האשה בחוק.
קיבוץ גן שמואל – 21.00 – דב פלג – אסיפת חברים.

יום ד׳ – 11.2
ישיבת מליאת מחלקת הארגון מרכז מפ״ם בשעה 13.00

סניף רמלה – 19.00 – מאיר רוג, יוסי מרציאנו – מועצת הסניף.
סניף רמת־גן–גבעתיים – 19.30 – וולדי מורג, חנן ארז – מפגש חברים ונציגנו במוסדות השונים.
טבריה – כנרות – 20.00 – דב פלג – התוכנית הכלכלית.

אל חברי המרכז – שימו לב!
ישיבת מרכז המפלגה
תתקיים ביום א׳ – 15.2.87
ב״צוותא״ – תל־אביב

איגוד מקצועי

יום א׳ – 8.2
סניף תל־אביב – 17.00 – זמירה בן נחום – העובדת הסוציאלית.

יום ב׳ – 9.2
סניף ירושלים – 19.00 – אברהם אחיעזרא, דב אלקנתי – מועצת הסניף.

יום ג׳ – 10.2
סניף חיפה – 18.00 – המשתתפים: י. אסא, דב אלקנתי, ע. שטרית – תא המורים.

יום ד׳ – 11.2
כפר עוסיפיה – 19.00 – דב אלקנתי, חנה קליין, נגיב אלו – מפגש פעילי טקסטיל.

תפנית בחקירת רצח פאלח עם מעצר מספר החשודים

מאת שלמה גלזר,
כתב ״על המשמר״

תפנית בחקירת הרצח המסתורי של חיים פאלח ממגדל העמק, חלה אתמול, עם מעצרם של מספר חשודים.

נשיא בית־משפט השלום בנצרת, השופט עבוד, הוציא לבקשת המשטרה צו האוסר על פירסום שמות העצורים או פרטים אחרים על החקירה.

חיים פאלח נרצח בקיץ 1985 בירייה עת רכב על סוסתו מול קיבוץ שריד שבעמק יזרעאל, כמנהג מדי יום שישי. גופתו נמצאה על־ידי חבר שריד שעסק בריצה בשדות. הסוסה עם סייחה חזרו לאורווה ללא האוכף.

במשך תקופה ארוכה גיששה המשטרה באפילה אחר מבצעי הרצח ומניעיהם. חיים פאלח היה בחור טוב לב ואהוד על הבריות ולא נראה היה כי למישהו היתה סיבה לרוצחו.

לפני כחודש העלתה תעלומת הרצח בתוכנית הטלוויזיה ״בשידור חוקר״ והוא שוחזר. פניות רבות הגיעו למשטרה מאז, אך לא ברור אם המידע שהצטבר בעקבות התוכנית הוא שהביא למעצרם.

לראשונה – רופא ״ירצה מאסר בשל רשלנות שגרמה למוות

לראשונה בישראל הוטל עונש מאסר בפועל של חצי שנה על רופא, לאחר שהורשע בגרימת מותה של ילדה בת 8 מתוך חוסר זהירות. בית־המשפט העליון אישר אתמול את העונש שהוטל בבית־המשפט המחוזי על הפרופסור לרפואת שיניים, ד״ר יונים אניים.

פרופ׳ יוסף אנייס (46) מירושלים הורשע בחודש אפריל אשתקד בגרימת מותה של הילדה איה צימרמן במהלך טיפול שיניים תחת הרדמה במרפאתו בשנת 1983. פרופ׳ אנייס הרדימה באמצעות פתילה רפואית, שיגר אותה לבית סבה בעודנה תחת הרדמה וכעבור 4 שעות היא מתה.

פרופ׳ אנייס ערער על חומרת העונש ובית־המשפט העליון דחה את ערעורו. השופטים מנחם איילון, אברהם חלימה ואליעזר גולדברג קבעו: ״רשלנותו היתה בולטת וחמורה בנסיבותיה ובראש ובראשונה בכך שלא נקט באמצעים המקובלים לפני ששיחרר את הילדה״.

השופטים קבעו עוד, כי הנסיבות החמורות נובעות מאחר ובמשך השנים, לפני המקרה, קדמו שני אירועים נוספים שבהם שתי ילדות נפגעו פגיעה דומה לזו של איה צימרמן ורק בדרך נס ניצלו ממוות.

פרקליטו של פרופ׳ אנייס, עו״ד מיכאל קירש, אמר במהלך הדיון המשפטי, כי לא היה מקרה בארץ שבו נשלח רופא למאסר בשל רשלנות רפואית וכי יש להטיל על מרשו עונש של מאסר על תנאי בלבד. הוא טען עוד, כי מרשו יועמד לדין משמעתי במוסדות הרפואה בארץ וייתכן שרשיונו יישלל ממנו לפרק זמן זה או אחר.

באיכות המדינה, עו״ד מיכאל שקה, קרא לבית־המשפט שלא להתערב במידת העונש של חצי שנה שהוטל על הנאשם בבית־המשפט המחוזי בירושלים, בשל הנסיבות החמורות של העבירה. הוא טען, כי אסור היה לשחרר ילדה במצב של עילפון, כאשר הרופא ידע שטיפול כזה עלול להביא לתוצאה חמורה.

״לא נעלים, כי רבות שקלנו ולא מעט התחבטנו. אכן זהו עונש קשה וחמור למערער במעמדו״, קבעו השופטים לאחר כשעה של התייעצות בלשכתם. הם הוסיפו: ״לא מצאנו לנכון להתערב בהחלטתה של השופטת בבית־המשפט המחוזי ואנו דוחים את הערעור״.

בית־המשפט העליון קבע, כי הפרופ׳ אנייס יחל לרצות את עונשו היום בשעה 12 בצהריים. (עתי״ם)

סניגוריו של בלס מבקשים עיון חוזר במעצרו עד תום המשפט

סניגוריו של דוד בלס, המו־אשם בהונאת התנועה הקיבוצית המאוחדת ב־29 מיליון דולר, הגישו אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה לעיון חוזר בהחלטה לעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

הסניגורים, עוה״ד י. וינרוט וי. ויינשטיין, טוענים בבקשה, כי העליה היחידה בגללה נשללה חירותו של הנאשם היתה החשש לשיבוש הליכי המשפט. עתה, לאחר שהתביעה סיימה את הגשת הראיות שלה, אין בהמשך מעצרו של בלס משום מניעת שיבוש הליכי המשפט ויש בכך משום ענישה בטרם משפט, טוענים הסניגורים.

עוד הם טוענים, כי להגנה יש עד חשוב, אליעזר ענבל, שלטענתם תומך בגירסתו של הנאשם. עד זה שוהה בחו״ל והסיכויים שניתן יהיה להעלותו על דוכן העדים בעתיד הקרוב לעין אינם נראים בשלב זה סבירים.

הסניגורים טוענים עוד, כי ״עתה, עם היפתח שלב ראיות ההגנה, הופכת הגנתו של המבקש לכמעט בלתי אפשרית, בשעה שהוא נתון במעצר״.

נוסף על כך, חלה הידרדרות נוספת במצב בריאותו של המבקש, טוענים סניגוריו.

התובעת, עו״ד פנינה דוברין, טענה בתגובה, כי אין בנסיבות המתוארות עובדות חדשות שנתגלו או שינוי נסיבות שיש בהן כדי לשנות החלטות קודמות של בית־המשפט. אין לכך, לטענתה, מקום לעיון חוזר.

דוד בלס נתון במעצר מאז ה־15 במאי 1986. כל הבקשות הקודמות לעיון חוזר בהחלטה לעצרו נדחו עד כה על־ידי בתי־המשפט, לרבות בית־המשפט העליון. (עתי״ם)

חולה נפש התאבד בתלייה

מאת זהבה מרום,
כתבת ״על המשמר״

חולה שהיה מאושפז בביה״ח לחולי נפש בכפר אהרון איבד אתמול את עצמו לדעת.

האיש, תושב תל־אביב בן 20, תלה אתמול את עצמו על חבל באולם הספורט של בית־החולים.

סוור נמחץ למוות על אונייה

סוור נמחץ למוות בתאונת עבודה, שאירעה אתמול באוניית המשא ״פלס״ בנמל הקישון.

התאונה אירעה בעת שהפועל, אסעד אלמן סולימאן (49) מכפר קיסרה, עסק בהעמסת עצים באונייה. תוך כדי עבודתו נמחץ הסוור על ידי מטען עצים שנפל עליו והוא נהרג.

משטרת חיפה ומשרד העבודה פתחו בחקירת נסיבות תאונת העבודה. (עתי״ם)

טלקס

● ערעור על סיפוח שטחים לעכו

נגמר מכר מערערים על החלטת משרד־הפנים לצרף לשטח השיפוט של עכו 2000 דונם של ...יקו מצפון... מערב לעיר.

שטח זה מיועד לאפשר דילול האוכלוסין בעכו העתיקה, הקמת מפעלי תעשייה חדשים ושכונות ...ים מרווחות לצעירים.

נגמר מכר מציינים, שרבים מתושבי עכו העתיקה עברו להתגורר בכפר ולכן מן הראוי היה להרחיב את שטחו.

יהודה צור

● ראשי ערי פיתוח נגד מודיעין

שאול עמור, ראש מועצת מגדל העמק ומכהן כיו״ר פורום ערי הפיתוח, תקף אתמול בחריפות רבה את ההחלטה להקים ״עיר ...ולות״ חדשה במודיעין, שתאוכלס על־ידי אנשי צבא הקבע וחיל האוויר.

החלטה זאת, אמר עמיר, היא מכת מוות לפיתוחן של ערי הפיתוח ומעצורת פיזור האוכלוסיה במדינה. איך נמצאו פתאום כספים להקמת עיר חדשה זו, כאשר אין תקציב לעזור לערי הפיתוח לקיבוצים ולמערכת הבריאות, שואל עמיר.

היום ייערך דיון במרכז השלטון המקומי בעניין העיר החדשה במודיעין ובכוונת ראשי ערי הפיתוח להתנגד להקמתה.

שלמה גלזר

● חודש קהילה־משטרה בחולון

פעולות נרחבות, שמטרתן חיזוק קשרי משטרה־קהילה להגברת בטחון התושבים, עומדות ...במרכז של חודש קהילה־משטרה שנפתח בשכונת נאות רחל בחולון.

אפרים קורן, סגן ראש העירייה לענייני שכונות, שיזם את המיבצע, ...מסר שבמסגרת ״החודש״ מתקינים ...תאורות ועיניות בבתי קשישים, ...סימון רכוש וכלי רכב ומקיימים ...הרצאות בנושא מיגון. עבריינות ...נוער סמים ועוד.

...במסגרת החודש תתקיים בשכונה ...תערוכה של אמצעי חבלה, וכן ...תערוכת ציורים וחיבורים של ילדי ...בית־הספר ״שפרינצק״ ו״שזר״.

אשר שילוני

● שמיר נחלץ להגנת הסוכנות

ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית הם הגורם המרכזי במערכת היחסים בין העם לגולה ...לבין מדינת ישראל, כפי שהדבר ...מתבטא באמנה ובחוק המעמד ...שחקקה הכנסת״. אמר ראש ...הממשלה יצחק שמיר לראש ...ההנהלה להתיישבות מתתיהו ...דרובלס.

ראש הממשלה קרא למוסדות ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית להמשיך בבירור הרציני על שינויים במבנה ובדרכי ...הפעולה על מנת להתאימם ...למציאות החדשה בעם היהודי.

ראש הממשלה הוסיף, שראשי ...המוסדות היהודיות בארץ ובחו״ל ...ממלאים תפקיד חשוב בתיווך ...הקשרים בין המדינה לעם היהודי.

יוסף גלילי

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ״ה־1965
מרחב תכנון מקומי

יזרעאלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרעאלים שבתל־עדשים מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס׳ 5748 שינוי לתכנית מפורטת מס׳ 2755 הזות כביש מוצע, ערב — כעבייה ביחד עם התשריט המצורף אליה. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 10345 חלקי חלקות 8, 16, 35, 37־41. עיקרי מטרת שינוי התכנית: הזות תוואי כביש מוצע. כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הוועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

עמרם קלעג׳י
יו״ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הצפון

י״ז בטבת התשמ״ז — 18.1.1987

בית המשפט המחוזי ירושלים

תיק 3/87

בעניין: חוק הצהרות מוות ובעניין: הצהרת מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן
המבקש: חיי אלבוים, תושב בראזיל, דרכון בראזילי CC.240786

הודעה

...ידוע כי המבקשים פנו אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן שנעלמו ...ושים שהם מתו וכי בית המשפט ידון בבקשה הנ״ל ביום 17.3.87, בשעה 8.30, בפני כב׳ השופטת אור.

...תאורם של הנספים לפי הצהרות המבקש:

שם, תושבה, מקום ותאריך לידתו	מקום מגורים רגיל	מקום מגורים ידוע אחרון	התעסקות	אזרחות	התאריך הידוע לאחרונה שבו נראה היה שהנעדרים עדיין בחיים והמקום בו נמצאו אז
1. שרה דקסאל 1902, אוזורוב, פולין	אוזורוב פולין	אוזורוב פולין	לא ידוע	פולנית	שנת 1938 באוזורוב, פולין
2. צבייה דקסאל 1915, אוזורוב, פולין	אוזורוב פולין	אוזורוב פולין	לא ידוע	פולנית	שנת 1938 באוזורוב, פולין
3. צביה דקסאל 1904, אוזורוב, פולין	אוזורוב פולין	אוזורוב פולין	לא ידוע	פולנית	שנת 1938 באוזורוב, פולין
4. [illegible] דקסאל 1906, אוזורוב, פולין	אוזורוב פולין	אוזורוב פולין	לא ידוע	פולנית	שנת 1926 בלונדון, אנגליה
5. [illegible] דקסאל 1921, אוזורוב, פולין	אוזורוב פולין	אוזורוב פולין	לא ידוע	פולנית	שנת 1938 באוזורוב, פולין
6. גילה דקסאל 1924, אוזורוב, פולין	אוזורוב פולין	אוזורוב פולין	לא ידוע	פולנית	שנת 1938 באוזורוב, פולין

השמות והכתובות של בני המשפחה הקרובים ביותר:
1. חיי אלבוים, ריו דה־ז׳אנרו, בראזיל — בן אחות
2. שאול ליבוביץ אלבוים, ריו דה־ז׳אנרו, בראזיל — בן אחות

סימנים אחרים: אין.

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ״ל, מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד ליום הדיון ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת המוות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם על־ידי בא כוחו וינמק את התנגדותו, או ימסור לבית המשפט הצהרה בשבועה שניתנה על ידיו, שבה פורטו טעמי ההתנגדות או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפרט את טעמי ההתנגדות, שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

רשם: ד״ר אליהו צ׳ בן־זמרה

בפלילים

סיימו 9 שנות מאסר ונעצרו כחשודים בשוד

מאת יהודה צור, כתב ״על המשמר״

שני תושבי כפר מנדא, שסיימו לא מכבר לרצות עונש של 9 שנות מאסר על תקיפת חייל צה״ל וגניבת נשקו, נעצרו אתמול כחשודים בביצוע שוד סניף בנק בכפרם לפני שבוע וחצי.

השניים, חאלד עסאולי בן 30 וזאכי עסאולי בן 31, שלדברי המשטרה הודו במעשה, נכנסו לסניף הבנק כשהם רעולי פנים ובאיומי אקדח שדדו מהקופאי סכום של 4000 ש״ח. הם נמלטו במכונית שנגנבו יום קודם לכן ונטשו אותה בנצרת.

החשודים נעצרו בעקבות חקירה מאומצת של משטרת שפרעם והובילו את החוקרים למקום סחר בו הסתירו את שני האקדוחים בהם השתמשו בעת השוד. כמו־כן החזירו חלק מהכסף השדוד.

נערה חשודה בהטרדת המשטרה בתלונות שווא

מאת זהבה מרום, כתבת ״על המשמר״

נערה החשודה בהטרדת תחנות המשטרה בבני־ברק בשיחות טלפון נעצרה אתמול ע״י משטרת מרחב דן.

הנערה, תושבת בני־ברק בת 15, נהגה על־פי החשד להתקשר למוקד המשטרה מספר פעמים ביום ולדווח על אירועים כוזבים.

אתמול האריכו עימה השוטרים בשיחה ובמקביל דיווחו על כך למשרד התקשורת. טכנאי משרד־התקשורת הצליחו לאתר את הטלפון הציבורי ממנו דיברה. בלשים שיצאו למקום עצרו את החשודה והיא תובא היום לפני שופט של בית־משפט לנוער.

שוחרר חבר הקיבוץ המואשם במעשים מגונים

מאת ניצה רימון, כתבת ״על המשמר״

חבר קיבוץ רמת־הכובש המואשם בביצוע מעשים מגונים בילדיו שוחרר אתמול ממעצרו ע״י שופט בית־משפט השלום בכפר־סבא, אולם שחרורו עוכב ב־48 שעות בעקבות הודעת הפרקליטות כי תערער בבית־המשפט המחוזי על החלטת השופט לשחררו.

בהחלטתו המנומקת כתב השופט, כי התרשם שבידי הקיבוץ כלים ואפשרות לגונן על האשה והילדים. כמו־כן קיימת אפשרות שהנאשם לא ימשיך להתגורר בקיבוץ.

על
גדליהו שטיינברג ז״ל
נאמן בית מפ״ם
כי איננו
מתאבל
סניף מפ״ם פ״ת

עם המשפחה
אנו אבלים על מותו של
גדליהו שטיינברג
מראשוני העובדים בעתון
בית ״על־המשמר״

לאיתן כרמית וענבל
וכל המשפחה
איתכם בצערכם במות הסבא
גדליהו שטיינברג
קיבוץ מרחביה

למשפחת וויץ ולקיבוץ מרחביה
משתתפים באבלכם במות
טוביה וויץ
מדריך ורע בשנותינו הראשונות
קיבוץ ניר עוז

לחברתנו נחמה הרצברג
ובני המשפחה
משתתפים באבלכם הכבד במות האחות
טובה רבאון ז״ל
קיבוץ עין־החורש